

Inspraak omgevingsvisie

Geachte heer/mevrouw ,

Uw reactie

Ik heb het Ontwerp Omgevingsvisie goed doorgenomen en ben erg enthousiast, met name punt 4.2.1 De "Optimale bereikbaarheid en verkeersveiligheid" waarbij het speerpunt is: "Wij vergroten de verkeersveiligheid door aandacht te besteden aan de combinaties van landbouwverkeer en fietsverkeer op de kleinere wegen. Ik ben moeder van een schoolgaande kinderen en samen met zowat de gehele bevolking van Follega en Eesterga maak ik mij ERNSTIGE zorgen dat er binnenkort een ernstig ongeluk plaatsvindt op de Straatweg. Het is een ZEER ONVEILIGE situatie

Bijlage	Staatweg.jpg
Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	Follega
E-mail	
Telefoonnummer	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 5 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Mijn reactie betreft het niet altijd samenhangen van de visie op de diverse beleidsvelden en soms zelfs niet binnen 1 beleidsveld. Mijn commentaar staat in de bijlage, Omgevingsvisie reactie.doc

Bijlage	
Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	St Nyk
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

Sint Nyk, 5 oktober 2018

Geachte College,
geachte leden van de Gemeenteraad,

Hieronder treft u mijn reactie aan op het omgevingsplan.

Mijn naam is [REDACTED], ik woon op de [REDACTED] te St Nyk.

[REDACTED]

Wat ik bovenal mis in de omgevingsvisie is de integraliteit van de diverse beleidsonderdelen.

Als het bijvoorbeeld gaat om de sociale cohesie, het mee kunnen doen aan allerlei normale activiteiten. Dit idee vind ik eigenlijk alleen wat concreter aangeduid als het bevorderen van deelname aan de arbeidsmarkt. (Iets waar ik helemaal niet op zit te wachten, net als veel andere mensen met lichamelijke beperkingen).

Wat ik zou willen als het om participatie gaat en dingen kunnen doen die mensen zonder scootmobiel of rolstoel makkelijk kunnen doen is "wandelen" door een bos. St Nyk heeft aardig wat bosjes in de omgeving. Maar er in komen kan je als rolstoeler of scootmobielers wel vergeten. Natuurlijk kunt u niet afdwingen dat particulier bos opengesteld wordt, maar u zou misschien de jonkheer kunnen overtuigen om de brug en het pad (gelegen aan het laantje achter de voetbalvelden) naar de Amazonevijver berijdbaar te maken. Ook het bosje van het fryske gea Wilhelmina-oord is voor rolstoelers en scootmobielers niet toegankelijk. Net zo min als de bosjes langs de Noed, richting Prinses Margrietkanaal.

Als het gaat om de bereikbaarheid van water: Ik kan op 3 plekken naar het water van het kanaal kijken. Het tjeukemeer kan ik zien vanaf het viaduct over de snelweg. Via recreatiegebied Ulesprong moet ik zo'n honderd meter van het water wegblijven. De ondergrond is te zacht om dichterbij te komen. Met een schepnetje bij water komen is nergens mogelijk.

Dat schepnetje brengt me op het onderwerp natuur en biodiversiteit.

De nieuwe landbouwnota van de minister geeft al aan dat er nauwelijks rijksbeleid zal komen om de boeren de transitie naar natuurvriendelijke landbouw makkelijker te maken, terwijl zo'n 70% van de landbouwers dit graag wil. De meest noodzakelijke stap, het terugdringen van de hoeveelheid varkens en koeien ontbreekt zelfs geheel. De gemeente kan hierin in ieder geval bijdragen door een absoluut verbod op megastallen en op stal-uitbreidingen. In getalsmatig opzicht (Dus een oude stal vervangen door een nieuwe die groter is moet wel kunnen, maar uitbreiding van de veestapel niet).

Mogelijk kan de gemeente iets betekenen door actief met agrariërs te overleggen over alternatieve inkomensbronnen (zoals bv een weidewinkel in cooperatieve vorm voor meerdere bedrijven). Of een streekwinkel per gebied waarin naast agrarische producten ook voorwerpen gemaakt door plaatselijke ambachtslieden of kunstenaars kan worden verkocht. Zo'n winkel bij voorkeur aan een recreatieve weg of fietspad. (Op fietspaden kom ik zo nog terug.)

Het valt mij op dat de parel van het weidevogelbeheer niet eens ligt in een weidevogelgebied. En evenmin overlappen stiltegebieden en weidevogelgebieden. Iets wat mi gecombineerd zou moeten worden.

Zoals u weet hebben bijen het moeilijk, en 1 bijenlint of het maaibeheer van bermen is niet genoeg om het tij te keren. Net zo min als 1 dag een schaapskudde op een grasveldje in St Nyk naast het fietspad naar Skarsterbrug. Om biodiversiteit te bevorderen moeten juist de kleine stukjes gras intensief beweid worden, tot kaalvreten toe.

Jarenlang was het een trend, die nu ook mijn dorp bereikt heeft, om tuinen vol te plempen met tegels met daarop loungemeubels, superbarbecues en buitenkeukens.

Dit maakt het groenblijven van tuinen in steeds versteender omgeving steeds noodzakelijker. Maar natuurlijk kan u dat niet afdwingen. Maar u heeft wel 2 jaar terug een zeer belangrijk middel uit handen gegeven om het leefmilieu zo gezond mogelijk te houden. U heeft het middel kapvergunning en herplantplicht weggeschrapt (behalve dan voor bijzondere bomen, die meestal erg oud zijn en dus binnen een eeuw ook verdwenen).

In mijn dorp zijn door particulieren de laatste 2 jaar ca 100 bomen verdwenen, misschien nog wel meer. Vanuit mijn keukenraam zag ik eerst 8 oude hoge bomen, nu nog maar 1.

Ook de uilen, kraaien en eksters die er in woonden zijn verdwenen.

Stoffilters zijn er dus verdwenen en in plaats daarvan hebben ze de CO2 voetafdruk vergroot door in de talloze openhaarden en houtkachels te worden verstoofd. Op mistige avonden hebben wij hier smog door dat gestookt.

Dit probleem verergert u zelf door hout te verkopen als open haard hout.

Gekapt hout hoort te blijven op de plaats waar het gekapt is. Dan kunnen er houtkevers in blijven leven.

Zo'n 70% van de houtkevers is verdwenen door gebrek aan oude bomen en rottend hout.

Daarmee dreigt een voedseltekort voor vooral vbosvogels en vleermuizen die vaak deze kevers als hoofdbestanddeel van hun voedsel hebben.

En dan hebben we het nog niet eens over het gebrek aan holruimte voor bv spechten en boomkruipers en vleermuizen.

Dus als u op een goedkope wijze de biodiversiteit wilt bevorderen zijn het terugdraaien van het kapvergunningenbeleid en het openhaardhout verkopen de twee eerste beleidsstappen.

Bovendien sluit dit goed aan bij hetgeen de meerderheid van de mensen inbracht op de avond in St Nicolaasga: we willen het groen behouden en liefst zien uitbreiden. Die opmerkingen werd en ook ingegeven doordat u de afgelopen jaren stukjes plantsoen heeft versteend .

Ook over wonen en sociale cohesie heb ik een opmerking.

Met het ouder worden van de bevolking heeft u meer woningen nodig die levensloopbestendig zijn en/of in feite aanleunwoningen zijn.

Ik kijk uit naar een huurappartement waar ik ook zorg kan ontvangen. Aanbod is er nauwelijks tot niet voor mij.

[redacted] De appartementen hebben hele kleine kamers, geen ruimte voor mijn beroep/hobby. Tenzij ik een eventuele logeerkamer gebruik [redacted]

Waarom zou ik als oudere mijn hobby of werk moeten opgeven als ik niet meer terecht kan in een normale huurwoning? Een appartement zou ruimer moeten zijn of er zouden in gebouwen met die woningen ook enkele studio's verhuurd moeten kunnen worden aan inwonenden.

Dan het veiligheidsaspect qua verkeer.

Als scootmobielgebruiker [redacted] mag en kan je (eis van de gemeente) maar maximaal 15 km/u rijden (terwijl de meeste scootmobielen 20 km/u kunnen en sommigen zelfs 45 km/u). [redacted]

Dat heeft tot gevolg dat je al door een normale fietser wordt ingehaald en fietsen met een levenspartner of fietsmaatje in feite niet echt leuk meer is.

Dat inhalen door fietsers is tot daaraantoe want die gebruiken vaak hun bel om je te waarschuwen. Bij e-bikes is dat al minder, maar racefietsers zijn helemaal eng, die bellen niet, die roepen niet, die zoeven je voorbij.

Twee keer per week gebruik ik het fietspad (oude trambaan) van St Nyk naar Skarsterbrug.

Dat is een fietspad, geen rijwielpad.

Toch zie ik er steeds meer scooters, bromscooters en brommers over rijden.

Misschien kunt u onder de fietspad-borden om te beginnen een bord plaatsen met de bekende tekst ; dus niet brommen ' ?

En dan eens vragen aan de politie of ze dat af en toe eens willen handhaven?

Tot zover mijn opmerkingen bij het omgevingsplan.

Hoogachtend,

[redacted]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 5 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Ik mis de ingevulde actielijst aan het eind van het document. Op zich wordt ik van 80% van de visie blij. Een heel belangrijk punt waar veel mensen (zijnde niet de landbouwsector) zich over hebben uitgesproken laten jullie veel te vaag. Dat vind ik een gemiste kans. Nu geven jullie alleen aan dat je in gesprek wilt met de landbouw sector en pilots wil ondersteunen... veel te vaag. Jullie stellen voor een goede biodiversiteit te staan, landschap met doorkijken naar water en bos en een veilige leefomgeving. Neem dan een stelling en geef aan dat Landbouw met intensieve gewasbescherming naast woonhuizen niet meer past in onze omgeving!! Nu geeft de visie volop ruimte voor de Landbouw. Duidelijk dat de lobby van LTO en dergelijke organisaties dominant is geweest. Nogmaals gemiste kans! Durf je daar ook over uit te spreken. Ervaar zelf eens hoe het is als er drie keer in de week naast jouw biologische tuin met gif wordt gespoten met de wind over jouw perceel. Geen dialoog mogelijk met de (polder) boer. Dat is toch niet wat we willen in Gaasterland?

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	[REDACTED]
E-mail	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

maandag 8 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Dit is wat het moet worden. Nu geen woorden
maar daden.

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Lemmer
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

maandag 8 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Het zou bijzonder mooi worden wanneer het ontwikkelen van innovatieve ambachten direct verbonden wordt met het op elkaar afstemmen van onderwijs en bedrijfsleven en met het punt van meer beweging voor de jeugd. het is bekend dat de hersenen zich beter ontwikkelen wanneer het kind bewegen en leren samen ervaart: leren uit ervaring. Het combineren van deze drie items past geheel in het totale plaatje, waarvoor mijn hulde.

Bijlage	0 0 1 Wilde Plan nieuwe samenvatting.pdf
Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Balk
E-mail	[REDACTED]

Het wilde plan*

*Kinderen begeleiden om een **mens** te worden door onderwijs dat het mentaal, emotioneel en handelend voorbereidt op een verantwoordelijke verbinding met hun omgeving. Van daaruit kunnen ze leren in de digitale werkmogelijkheden een meester worden. (in plaats van dat ze er in worden meegesleurd).*

Natuur en cultuur verbinden door kindgericht natuurvriendelijk onderwijs. Elke school heeft een kinderboerderij, een moestuin en werkplaatsen voor kunsten en ambachten. Leegloop op het platteland beantwoorden met zorg voor dieren en planten die bedreigd worden.

Leegstaande boerderijen en kantoorpanden krijgen een herbestemming als werkplaats en atelier.

Ambachtelijk en kunstzinnig onderwijs vanuit zorg voor plant en dier: het leren verwerken van klei tot borden en kommen, van hout tot schalen, lepels en meubelen, en van wol of vlas tot textiel.

Geen onderscheid tussen school en buitenschools. Geen onderscheid tussen kennisinstituut en bewegingsclubs. Geen onderscheid tussen theorielessen, kunst en beweging, maar integratie.

Kinderen hebben handelend ervaren nodig: eerst doen, dan reflecteren. *De basisvakken rekenen, taal, geschiedenis en aardrijkskunde komen via de praktijk aan de beurt.*

Een *lange termijn (duurzaam)* traject:

- 1 Erkenning van het idee voor een experimentele school door enige deskundigen
- 2 Enthousiasme hiervoor bij opvoeders, mensen die werken in of op scholen
- 3 Met hun inspraak en steun een wat meer uitgewerkt leerplan opstellen
- 4 Begeleiding vanuit een wetenschappelijk instituut, bv een student maakt er een scriptie over
- 5 Erkenning als experimentele school voor onderwijsvernieuwing met subsidie van provincie en/of minister.

Het wilde plan is ontstaan naar aanleiding van een vraag van de provincie Fryslân en daarna de gemeente Fryske Marren aan haar inwoners: hoe zien jullie de toekomst van de Friese omgeving en je eigen gemeente de Fryske Marren? *Focus was dreigende krimp met vergrijzing en leegstand.

Van Fair Trade (eerlijke handel) naar Fair Future (eerlijke toekomst).

We willen '**eerlijke toekomst scholen**' die het leren met de handen volstrekt gelijkwaardig achten aan het leren met het hart en het leren met het hoofd.

Leren met het hoofd: taal, rekenen, geschiedenis, aardrijkskunde, informatica.

Leren met de handen: textiel, klei en houtbewerken, tuin en vee verzorgen, koken.

Leren met het hart: tekenen, boetsen, zingen, toneelspelen, muziek en dans.

Elk kind krijgt al deze vakken als basis en gaat verder naar zijn aanleg en behoeften.

*Vwo wordt n i e t hoger ingeschaald dan havo, mavo of vmbo, maar **gelijkwaardig**.*

Het verstand dient de andere vakken, want de kunstenaar en de timmerman hebben het rekenen nodig.

Maar ook andersom: de praktische ervaring dient bestuurders, want de ervaring van de praktijk houdt het denken van bestuurders geworteld in de realiteit.

Kunstzinnige vakken dienen beide andere, want kunst helpt om creatieve oplossingen te vinden!

Toelichtingen

1 Kinderen van nu groeien op, terwijl vaak beide ouders werken. Zij zijn vanaf 6 weken of 3 maanden klein vaak al in de 'opvang', of crèche. Ja, we spreken nog steeds van dagopvang en van buitenschoolse opvang. Alsof de kinderen alleen maar opgevangen hoeven te worden, zoals vroeger, tot de ouders, of moeder in elk geval, het echte werk (opvoeden?) weer zouden overnemen.

Maar het is inmiddels veel meer, wat er gevraagd wordt en ook dringend nodig is. Een paar duidelijke verschijnselen, niet te negeren, zijn de toenemende aantallen kinderen, die het 'gewone', traditionele onderwijs, niet meer aankunnen of verdragen. Vaak krijgen zij een diagnose of etiket opgeplakt, ze moeten medicijnen zoals Ritalin gebruiken en hebben 'speciaal' onderwijs nodig. Het is bekend dat het probleem adhd en aanverwante stoornissen erop neerkomt, dat het kind te snel afgeleid is en zich niet kan focussen en binden. Het stoort het klassikale leren.

We leven in een tijd, waarin revolutionaire ontwikkelingen vanuit de technologie, met name ook digitalisering, het maatschappelijk leven voortdurend omgooien. Na jarenlange ervaring als schoolarts op Vrije Scholen en Regressietherapeute en -docente wil ik eens op een andere manier naar het schoolbestaan van onze kinderen kijken.

Allereerst niet uitgaan van het 'storen' en het kind niet zien als iemand met een stoornis, maar mij afvragen of er misschien iets niet meer klopt in het traditionele onderwijs. Ik denk dat het verouderd is en dat de kinderen van nu iets heel anders nodig hebben. Geen ritalin en geen remedial teaching voor steeds meer leerlingen, maar een fundamentele onderwijsvernieuwing, met **ambachten**.

Onderwijs in ontwikkeling

De evolutie Vrijwel iedereen weet iets van de evolutie, dat in de natuur steeds een ontwikkeling plaatsvindt, waarbij alles ooit begon als ééncellig klein wezentje. Dat ontwikkelde zich deels tot varens, mossen en palmen werden of rozen, boerenkool en appelbomen. Andere cellen werden zeediertjes, zoals sponzen, poliepen en kwallen, vissen en daarna landdieren. Kikkers tonen prachtig die overgang van visje naar volwassen kikker met lange poten. Maar het ging nog verder, via reptielen en zoogdieren naar mensen. Wat de meeste mensen ook weten is dat een zich ontwikkelende baby in de baarmoeder allerlei van die ontwikkelingsfases herhaalt. Pas als het helemaal klaar is voor een menselijke opvoeding wordt het geboren en dan.....

is het in staat om ook van de **menselijke** ontwikkeling (van de steentijd tot nu) de *cultuurstadia* te herhalen. Bij natuurvölkeren diep in de binnenlanden van Amerika, Afrika, Australië en Azië zijn nog meer van die vroegere periodes te herkennen. Het kleine kind heeft een magisch bewustzijn, net als zij. Anders dan in Europa, waar vanaf de Middeleeuwen de moderne beschaving begonnen is. Het was in feite ook een inhaalslag, want Romeinen, Grieken, Arabieren en oude Egyptenaren, evenals verdere oostelijke volkeren, waren destijds heel wat verder ontwikkeld, hadden al schrift, boeken, werktuigen, kunstwerken, gebouwen, terwijl dat in Europa nog niet bestond. Met de Romeinen en het Christendom raakte Europa in een stroomversnelling. Er ontstonden steden en er ontwikkelden zich de gilden met de ambachten.

Toen waren het nog eeuwenlang, namelijk tot aan de mechanisatie van die arbeid, de industriële revolutie, menselijke producten die de mens omgaven en die zij maakten. Alles, huizen, meubels, kleding, vaatwerk, rijtuigen en gereedschappen, alles was handgemaakt. Als beroep kon je niet altijd kiezen, maar soms wel. Meisjes leerden het verzorgen van kinderen, kleding, voedsel en bejaarden. Soms ook het werken in de moestuin, met kleinvee of melkvee en zuivelbereiding. Beroepen met geleerdheid en schrijven waren ofwel via een klooster of kloosterschool of echte familieberoepen evenals die van molenaar, smid, timmerman en andere ambachtslieden. Je was rijtuigbouwer of voerman, metselaar of slager, zeilmaker of kopersmid, bakker of schoorsteenveger, klerk of lantaarnopsteker. Maar alles was mensenwerk en 'zelfgemaakt'. Geen deurbel, geen broek en geen oven was precies hetzelfde als die van de burens.

Pas toen machines het werk overnamen ontstonden hele series tegelijk van gelijke kleren, meubels en huizen. Steeds minder rijken kunnen zich dure, 'herkenbare' 'merkkleding' veroorloven. Pas in de twintigste eeuw namen stofzuigers, wasmachines en centrale verwarming het werk over van de huisvrouw en fabrieken van de ambachtsman. **Tot in de twintigste eeuw** waren kinderen omringd door volwassenen, die de was deden, breiden, stopten, naaiden, timmerden, de kachel leeghaalden, met brandhout of steenkool vulden en aanstaken, enz. Daarvoor hoefde je niet naar school. Jongens (soms ook meisjes) keken bij de smid en de timmerman of de werkplaats van hun eigen vader en meisjes leerden al vroeg van alles van hun moeder. **De school was er om hoger te komen, om kennis op te doen. Lezen, schrijven en rekenen en allerlei andere 'kennis'.**

Kinderen leren zonder enige school in hun eerste levensmaanden en jaren geheel spontaan de fundamentele dingen van het menselijke bestaan. Staan, lopen en praten en denken. Kinderen doen niets liever dan leren! Kinderen hebben het nodig datgene te leren, wat de volwassenen al kunnen, en wel door het na te doen, te proberen en te oefenen. Ze willen doen en bewegen, maken en werken. De lichamelijke ontwikkeling herhaalt belangrijke ontwikkelingsfases. Dat heeft de mens gemeen met de dieren. De typisch menselijke culturele en maatschappelijke ontwikkeling moet het kind daarna ook kunnen doormaken. **Er is een gat ontstaan, een kloof tussen het nu geboren kind en het opdoen van schoolse kennis.**

Verbinden en focussen

Wanneer vader en moeder hun dagelijkse werk doen en het kind de hele dag buitenshuis is, zou dat niet moeten bestaan uit een stuk kennis leren (kort samengevat tot stampen) en buitenschoolse opvang (huiswerk, spel en sport, samengevat tot uitrazen). Er zijn al heel veel alternatieve schoolsoorten opgezet, en daar zijn heel goede impulsen bij, maar ik wil een stap verder gaan, en een nieuwe vorm bepleiten voor de hele werkweek: ***Leren in verbondenheid***. Geen onderscheid tussen school en buitenschools. Geen onderscheid tussen kennisinstituut en bewegingsclubs. Geen onderscheid tussen theorielessen, kunst en beweging, maar een integratie. **Kinderen hebben er recht op tussen hun kleutertijd en de puberteit volop de oude ambachten te mogen leren kennen en ervaren.**

Mijn ervaring is dat zij dit kunnen !! (zie kinderkooklessuccessen)

Compas, het idee in ideaalvorm

Hoe het eruit zou kunnen zien, maar in heel kleine stapjes pas verwerkelijkt zal kunnen worden:

Een vijfdaagse week, waarin de eerste vier dagen gewerkt en geoefend wordt en wel in één van de volgende drie sectoren 1 Hout (van boom tot boot) Aarde (van klei tot kom). 2 Textiel (van vlas tot laken; van wol tot sjaal) 3 Voedsel (van tuin tot tafel). Dit gebeurt in de ochtenden. De middagen zijn er voor beeldende kunst, muziek, zang, dans, toneel, spel en sport. De vijfde dag is er voor het tot kennis verwerken. De kinderen ontdekken nu de theorie van wat ze zelf doen. Ze stellen vragen en maken verslagen. Ze worden voorgelezen en mogen lezen. Ze leren rekenen aan de hand van het werk, zoals centimeters, minuten en aantallen. Overal blijkt tellen en rekenen bij nodig te zijn! Ik verwacht: geen adhd meer maar trotse kinderen.

Hersenscans tonen inmiddels aan (NOS journaal 16-2-17) dat de verwerkingscentra van binnenkomende prikkels bij deze kinderen soms kleiner zijn: zowel emotionele verwerking (amandelkern) als via het zich er aan herinneren (hippocampus). Ambachtelijk en verzorgend bezig zijn *is* niet uitsluitend informatie krijgen maar verbondenheid met al doende tevens een verwerking van wat wordt waargenomen. Juist adhd- kinderen hopen informatie op, maar *kunnen zich er niet (direct) persoonlijk mee verbinden*; er zijn steeds meer inkomende prikkels, zonder verwerking. Het wordt ze dan veel te veel. Wanneer zij zich verbinden met informatie, doordat dit binnen eigen handelen plaats heeft, zoals het verzorgen van een dier en wat daar allemaal bij komt kijken, is er informatie met verbondenheid. Dan kan de amygdala groeien evenals de hippocampus.

Voor de toekomst wens ik vurig het behoud van onze mensenkinderen en de menselijke ambachten, evenals het behoud van oude rassen van runderen, schapen en pluimvee en groente en fruitsoorten.

2 Banen voor jonge mensen (Banen op het land, voor de toekomst, juist ook in de steden.)

We weten dat er meer diersoorten en plantensoorten uitsterven door hoe de mensen het milieu voor hen onleefbaar maken of domweg wegnemen. Er wordt veel aan gedaan om zulke soorten te redden. Maar: we vergeten ons zelf, de mensen.

Wat je doet in je leven, vormt aan jou. Iemand die zijn spieren traint, krijgt stevige spieren. Wie met mensen omgaat wordt steeds gevoeliger voor wat mensen bedoelen. Onze 'voortgang' is niet alleen het geboren worden van steeds nieuwere soorten mensen, maar ook het uitsterven van oudere. Het lijkt er soms op, dat kinderen, die opgroeien in de nieuwe maatschappij, die overheerst wordt door automatisering en digitalisering, soms met mensen omgaan alsof dat automaten zijn. Technologische voortgang is niet alleen positief: alles en iedereen is met elkaar verbonden, dat geldt niet alleen voor internet! Het geldt heel algemeen: Alles wat ontstaat en gebeurt heeft gevolgen voor al het andere, dat al bestaat en werkt en leeft.

Niet alleen steeds meer planten- en diersoorten sterven uit, maar ook, en dat is net zo ernstig en bedreigend voor de mensheid, een belangrijk soort mensen, de ambachtelijke mens.

In tegenstelling tot het dier heeft de mens **cultuur** ontwikkeld. Hij bouwt prachtige huizen, meubels en bruggen en vervaardigt even schitterende kledingstukken en gebruiksvoorwerpen. Wordt het met **hart en ziel** gemaakt, dat drukt de mens er zijn stempel op en beleeft er grote bevrediging aan. Wat gebeurt er met dit belangrijke aspect van het mens-zijn, nu alles van de printers, lopende banden, computergestuurde productie-eenheden rolt? Alles kant en klaar en het enige wat je persoonlijk kunt bijdragen het drukken op een knopje is??? Computers in de vorm van een soort robots worden steeds meer ingezet in de kassen, in fabrieken en in de zorg. Wat gebeurt er met je als je in een gedigitaliseerde en geautomatiseerde maatschappij als **mens** een soort van **overbodig** wordt?

Het bijbehorende gedeelte van dit plan is dat **naast het behoud van zeldzame rassen** van boerderijdieren en aardappelen, **groente- en fruitrassen** ook de **menselijke ambachten** verdwijnen of al verdwenen zijn, maar broodnodig als mens om in zijn ontwikkeling te ervaren. Toen alles nog met de hand gedaan werd, was er vaak een ritme in het werken. Wassen, schuren, schaven, vegen, hakken- vrijwel alles wat je handmatig doet, ga je in een ritme doen. Dat is heel rustgevend en inspirerend. Veel volksdansen uit allerlei landen van de wereld (werelddans) gaan erover zoals de dans van de schone lakens, het oesters vangen en de molendans.

Behoud van oude verdwijnende ambachten

Niet alle ambachten verdwijnen. Er zijn nog steeds, slagers, bakkers, metselaars, timmerlui, stukadoors en loodgieters. **Maar wie kent nog papiermakers, hoedenmakers, kostuumnaaisters, en rijtuigbouwers? Waar wordt nog vilt gemaakt, met de hand schoenen en pantoffels gemaakt, bezems gebonden en stoelen gevlochten of getimmerd?**

Behalve boerderijen voor het behoud van de oude rassen van boerderijdieren en tuinplanten zijn er daarom locaties nodig, waar ambachten worden beschermd, onderhouden en verder ontwikkeld. Te denken valt aan pottenbakken, smeden,

botenbouw, meubelmaken, het verbouwen en verwerken van vlas tot linnen en het houden van schapen en de beroepen van wolverwerking, spinnen, verven, weven, viltten enz. in onze dorpen staan steeds meer kantoorpanden leeg, zoals filialen van banken.

Elk kind zou hiermee ervaring moeten kunnen opdoen in de schoolleeftijd. Daarna kan het goed van pas komen als je er in verder wilt gaan, maar ook in het gangbare **vervolgonderwijs** zul je er zeer veel baat van hebben: Het **verder ontwikkelen** kan zijn in de richting van kunst, maar ook van mode, design en onderzoek. Wanneer, zoals uiteengezet in het stuk over de kinderen, de ambachten gaan thuishoren in het basisonderwijs, tot een jaar of 13, zijn er vakmensen nodig, wat banen betekent, maar zal het ook de mogelijkheid geven voor een wijze instap in hbo opleidingen over agrarische studies, voedingswetenschappen en onderzoek, mode en vormgeving. Jongeren zeggen: het is fijn om hier op te groeien, maar nee, hier blijven ga ik niet. Wat wij, jongeren nodig hebben voor de toekomst? Waarvoor we zouden blijven?

Banen! Het idee over de ambachten zien zij wel zitten. 'Alles moet tegenwoordig altijd zo high tech zijn en zoiets heeft toch een heel andere kwaliteit', reageerde een jongere. **Ik meen dan ook dat het dringend nodig is de weg van de menselijke ontwikkeling te bewaren voor onze toekomst. De ambachten te bewaren voor onze kinderen en voor wie daar verder in wil werken. Vraag naar de producten zal er steeds zijn.**

Met **investeren in ambachten voor kinderen en de banen eromheen** maak je een gezonde en verantwoorde toekomst mogelijk. Het is het geld meer dan waard. Zit er niet over in dat het kind niet genoeg zou leren, want 'alles' staat op het internet en bovendien leren ze veel beter, wanneer het gekoppeld wordt aan concrete ervaringen. Juist ook voor kinderen met adhd!

Zelfs het ontwerpen van toekomstige gebruiksvoorwerpen, woningen en andere zaken, hoe gedigitaliseerd ook, zal beter gaan op een basis van een jong opgedane handmatige ervaring.

Banen:

Er zijn daarom op het **mbo nieuwe leerwegen nodig voor** specialisten in een ambacht en een andere stroom, die ambachten leert en pedagogiek om in de nieuwe basiseducatie te gaan werken.

Ambachtelijke specialisten voor:

Het (zo mogelijk hier) kunnen winnen en zuiveren van klei.

Het maken van serviesgoed en ander aardewerk.

Hout van de daartoe gekweekte bomen kappen, zagen en voorbereiden tot verwerking.

Mensen, die van dit hout krukjes, tafels, stoelen en andere meubels maken, evenals klompen, speelgoed, sloepen en kano's.

Het telen en verwerken van vlas tot linnen en het scheren van schapen en het verwerken van de wol tot garen en vilt. Het vervaardigen van kleding en linnengoed van vlas en kleding van linnen en wol.

Ambachtelijk Pedagogen voor all round educatieve begeleiding van de kinderen.

Mentaal: Het verwerken van de ervaringen van de kinderen tot kennis. Bijvoorbeeld de maten, gewichten en kosten van het gebruikte materiaal betekent rekenen. Een verslag maken betekent tekenen en taal. Oorsprong van het materiaal betekent biologie en aardrijkskunde. De vormgeving van de producten geschiedenis. Hierbij kan (gedoseerd) internet gebruikt worden!

Emotioneel: Bewegen en voelen, het verwerken van triomf en trots over geslaagde producten, maar ook juist van mislukkingen en fouten. Hiertoe behoort het leren van beeldende kunst, dans, muziek en zingen, toneel en teamsport. Geeft zelfkennis.

Lichamelijk: Het werken stelt eisen aan het lichaam. Het bewegen staat in dienst van het materiaal, het werk. In atletiek, spel en turnen mag het lichaam bewegen voor plezier en voor het samen zijn. Zelf iets doen, zelf iets maken: geeft zelfvertrouwen.

Samen: in een project iets maken, doen en organiseren geeft sociale vaardigheid.

Organiserende en coördinerende managers:

Voor het opzetten van werkplaatsen voor in elk geval drie stromen of sectoren.

1 Klei en hout van Telen tot Gebruiksvoorwerpen

2 Wol en vlas idem Telen tot Kleding en huishoudtextiel

3 Groente en fruit idem Telen tot voedsel

4 Verzorgen van dieren tot afname en verwerken van hun producten.

Voor het coachen van de opvoeders.

Basis van zelfverzorging

Het is denkbaar dat de tuin- en keukengroep de warme en koude maaltijden voor de lunch van de hele schoolgemeenschap verzorgt. Ook dat de textielgroep hetzelfde doet met het huishoudlinnen en bv een schoolblouse. En dat de Aardegroep houten een aardewerk gebruiksvoorwerpen maakt voor de school zelf. Als extra kun je mooi spul gaan maken voor presentaties en voor goede doelen.

Dit geheel betekent werk voor volwassenen en vormt een basisonderwijs, dat op inzicht en ervaring gebaseerd is en de kloof tussen kleutertijd en volwassen beroepsleven wil overbruggen, die in de 20e eeuw ontstaan is door het verdwijnen van de menselijke ambachten.

In feite sluit dit Kinder en Jongerenproject geheel aan bij de verwachting dat veel melkveebedrijven leeg zullen komen te staan. Leegkomende boerderijen zijn broodnodig! Leegkomende kantoor- en winkelpanden ook!

Boerderijen voor behoud **van oude rassen runderen, schapen, geiten**. Met de ambachtelijke verwerking van hun producten tot **boter, kaas, wol en dus ook de schapen- en geitenkaas**.

Boerderijen voor **bedreigde rassen pluimvee**. Kippen, konijnen en eenden of kalkoenen. Met de ambachtelijke verwerking van hun producten als eieren en vleesproducten.

Boerderijen voor **vlas en oude rassen van fruitbomen**. Ook hier gekoppeld aan verwerking tot jams, sappen, enz.

Boerderijen voor oude rassen van **tuingroenten en aardappelen**, beide eveneens in verbinding met werkplaatsen voor ambachtelijke verwerking van de producten.

Bossen, waarin ook bomen gekweekt worden voor het hout met zagerijen om ze tot planken te verwerken.

Leegkomende kantoor- en winkelpanden: Hier zouden **de werkplaats moeten ontstaan, die klei, hout en textiele grondstoffen verwerken en verkopen**. Het

traditionele Hindelooper en Makkumer aardewerk betekent dat er hier in de streek waarschijnlijk klei te vinden is, geschikt voor ambachtelijke verwerking. Wat houtbewerking betreft is het bouwen van een sloep zinvol binnen de tradities in dit waterrijke gebied.

Het behoud van oude rassen is zeer belangrijk als genenpool. Samen met de ambachten zijn ze bovendien essentieel voor een gezonde ontwikkeling van kind tot volwassene.

Daartoe is het nodig ze te verbinden met een basis en beroepsonderwijs, dat op inzicht en ervaring is gebaseerd en dat de kloof tussen de magische kleutertijd en het volwassen beroepsleven wil overbruggen. De diepe kloof die in de 20e eeuw ontstaan is door het automatiseren en digitaliseren en het daardoor verdwijnen van de menselijke ambachten.

Projecten met Kwaliteit

De kinderen beginnen een ambacht met de allereenvoudigste klusjes, maar wel zo dat aan het eind van een trimester een eenvoudig maar geheel zelf gemaakt product ontstaan is. **Het is belangrijk, dat er goede producten ontstaan. Oefenen hoort er bij, maar de resultaten worden alleen als eindproduct geaccepteerd als ze goed zijn. Daarom is vakkundige begeleiding beslist nodig.**

Het verslag van het werken begint al vanaf vier jaar. Dit wordt eerst door tekeningen en strips gedaan, maar dit is tegelijk de tekenles en de taalles voor de kinderen. Zij leren in eigen tempo schrijven aan de hand van hun ervaringen. Van tekenen tot taal naar behoefte tussen vier en elf jaar. Maar het verslag kan ook door muziek en dans!

Voorbeeld: Kind heeft dikke pleister op de knie en aarzelt wat te gaan tekenen. Juf wijst naar de pleister. 'Van vanmorgen'? Kind knikt. 'Wat is er gebeurd'? Het kind vertelt hoe het viel en juf vraagt of het pijn deed. Kind knikt hevig. 'Heb je gehuild'? Nee, heeft het niet. Ook niet geschreeuwd. Juf vraagt of hij er een strip van kan tekenen? Dat kan. Het resultaat is een strip met in de tekstballonnen uitroeptekens en ook het woordje au. Het is één van de allereenvoudigste schrijfflessen. Het schrijven kan worden geleerd vanuit de beweging (schrijfletters) of vanuit het tot rust gekomen zijn (blokletters). Na drie jaar is een kort verslag mogelijk met of zonder beelden en/of met een gedichtje, liedje of ander kunstwerkje.

3 De vergrijzing positief

Zelf behoor ik ook tot de grijze bevolkingslaag. Dat betekent dat je verder terug kunt kijken, en daar soms ontwikkelingen in kunt waarnemen. Ook in het onderwijs en voor het beroepsleven. De invloed van de automatisering is sluipend, maar heel snel en met veel impact overal doorgedrongen. Automaten in plaats van mensen. Wat doet dat met mensen?

Toetsen met gesloten vragen, die automatisch worden verwerkt hebben veel persoonlijk leercontact vervangen. Wat doet dat met een kind?

Enorme ophopingen van vee, dat megaprestaties levert en vaak niet meer buiten komt. Grasland zonder één bloem of insect of weidevogel. Wat heeft het automatiseren met de natuur gedaan?

Nee, ik ben niet zo iemand van 'vroeger was alles beter', en 'we moeten terug naar vroeger'. Maar ik zie wel, dat *met het verdwenen persoonlijke contact ook*

verbondenheid en liefde verdwenen is. De natuur schenkt ons ons leven, ons voedsel, onze zuurstof en onze veilige plek. Wat hebben wij haar teruggegeven? We hebben haar doodziek gemaakt, uitgebuit en voor meerdere soorten dieren en planten al vermoord.

Er wonen in dorpen en op het land vrij veel vijftig plussers. Vooral onder de ouderen vind je nog veel mensen, die vertrouwd zijn met ambachtelijk werk en het soms heel goed beheersen. Ik vermoed, dat velen van hen maar wat graag in zulke werkplaatsen zouden bijspringen. Kinderen wegwijs maken en ze helpen het materiaal te leren kennen en er iets moois van te maken.

Dit project is dan zowel voor de kinderen als voor deze ouderen zingevend. Ik denk zelfs in meerdere opzichten. Want wanneer ouderen deze vaardigheden niet kunnen doorgeven houden zij zelf het gevoel over, er niet meer bij te horen, niet meer mee te kunnen in het snelle digitale leven en slechts te parasiteren op de werkende leden van de maatschappij.

Niet alleen voor zichzelf kunnen ze zich binnen het kader van de ambachtelijke leerweg weer als nuttig en zinvol ervaren. Nee, voor het hele menselijke bestaan wordt een wezenlijke bestaansvorm gered van uitsterven: het ambachtelijke bestaan. Niet alleen bewaard voor uitsterven, maar ook doorgegeven en wat het allerbelangrijkste is: **kinderen weer te leren om zich te verbinden**. Ze kunnen zelf de fasen van de menselijke ontwikkeling ervaren en zelf ook de verdere ontwikkeling mee gestalte geven. Ze zijn weer **verbonden**.

Het is hoog tijd ons van kind af aan dankbaar en liefdevol opnieuw met de natuur, onze oudste moeder, te verbinden en met nieuwe ogen te zoeken naar de grote wijsheid van de natuur.

Dat is de inhoud van het Wilde Plan.

Senioren zullen hier dankbaar en vruchtbaar een plek in vinden en in plaats van slechts zorg te kosten, ook zorg kunnen geven.

4 Probleemkinderen

Er is een groot verschil tussen hoe babies nu opgroeien en hoe dat **twee generaties eerder** nog ging en kan me slechts verbazen, dat niet nog veel meer adhd voorkomt.

Er komt **een enorme serie uitdagingen** voor het vermogen tot emotionele verwerking af op het pasgeboren kind, dat nog totaal aan zijn verzorgers is overgeleverd. Wat 1957 nog zo anders was.

Namelijk nog tot 60 jaar, 2 generaties geleden groeide vrijwel elke baby de eerste drie jaren op aan moeders rokken. Het emotionele verwerken van al wat er gebeurde werd door moeder begeleid. **1 Nu gaat het kindje al meestal vanaf 6 weken of 3 maanden** naar de crèche. **Vreemde omgeving, kinderen en leiding.** Geen moeder en vader in de buurt. Geen eigen bedje en huis.

2 Een enorme serie inentingen, hetgeen betekent dat vele virussen, zij het in verzwakte vorm, allemaal binnen de eerste levensjaren in het kind naar binnen komen. Dat een automaat zoiets verwerkt, ok, maar een levend, voelend klein mensenkind?

3 Het derde zijn de **digitale informatie- en communicatiemedia**. Met het spul op zich, een gladde koude tablet, is namelijk absoluut die emotionele verbinding niet mogelijk, die er bijvoorbeeld automatisch is, als een mens zich naar je toe buigt, je aankijkt, aanraakt, en op een heel bepaalde toon iets tegen je zegt.

Dat allemaal emotioneel en begripsmatig verwerken? Hoe kunnen we helpen?

Daarover gaat het Wilde Plan. Wanneer het kind zich mag gaan **verbinden met zijn oermoeder Natuur** kan hij weer leren emoties en prikkels te integreren en te verwerken.

1 Het mag zich verbinden met **jonge dieren en deze verzorgen**. Met **de tuin en de plantjes**, die zonder deze zorgen gaan verpieteren of verdrogen. Hij mag vervolgen hoe ze groeien en hun gaven gaan schenken. Bij dieren is dat melk of wol, en bij planten groente, wortelen en fruit.

2 Het mag de hele natuurlijke weg meebeleven van zaaien, oogsten en tot voedsel bereiden. Ook jam, die mee naar huis wordt genomen.

3 Het leert zich emotioneel verbinden met een taak, ook wanneer het geen dier of plant is, maar iets wat het zelf ambachtelijk mag maken. Denk aan het verwerken van wol, hout of klei. Het gaat er niet om in één dag iets in elkaar te zetten om bewondering te oogsten voor een kinderding. Het gaat er wel om, om, al is het niet meer dan schuren, vijlen en een enkele keer het zelf hanteren van een zaag, iets ècht moois en waardevols mee naar huis te kunnen nemen, en na een paar jaar met de hele klas bijvoorbeeld een sloep te kunnen maken.

4 Het emotionele verwerken van de ervaringen gebeurt door kunst, muziek, dans, zang en toneel. Het begrijpend verwerken via de taal- en rekenlessen, die uitgaan van de werkervaringen.

Evolutie in Indiaanse Scheppingsmythe

Dit herstelt de harmonische mens in zijn verbinding met de natuur en medemens.

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

woensdag 10 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Alle lof voor het resultaat van ons meedenken over de Omgevingsvisie. Een reël-visionair stuk met ook aandacht voor goed leven en wonen, dus voor geluk van de burgers in de publieke ruimte. Een uitvoerige reactie schreef ik aan het College, (had ruzie met deze site)

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Balk
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

GEMEENTE	
De Fryske Marren	
Ontv.	17 OKT. 2016
Nr.	by 1940 142407

Oan it Kolleezje fan Boargemaster en Wethâlders fan de Gemeente De Fryske Marren

Betreft : Reaksje op de Omgevingsvisie

Acht Kolleezje,

Mei nocht ha ik meidien oan it tinken oer de Omgevingsvisie. No leit it stik der en wurd ik utnoege om te reagearren. Dat doch ik ek graach en it blykt dat it reaksje formulier net tarikkend is foar myn kompleminten, derom set ik it mar yn in brief.

De makkers en skriuwers fan it stik binne echt fan de minsken dy't meitochten útgien. en ha der in reëel -visionair stik fan makke. Grutte kompleminten.

Wer't ik hiel bliid mei bin is dat dit stik oer de fysike romte ek yngeand giet oer :Goed leven" yn die romte. It stik giet dan ynienen oer de minsken yn die romte en it gelok fan minsken yn die romte, Hoewol it wurd gelok net yn it stik foarkomt giet it der by "Goed wonen en leven"" , nei myn betinken wol oer.

No komt it straks op de útfiering oan. Yn it ramt der fan ha ik in suggestje : Foegje yn de Fryske Marren krekt as yn inkelde oare gemeenten oan de portefeuille fan Wethâlder fan Iepenbiere Romte " Gelok " ta.

Hjirûnder in oantal teksten deroer dy't my tige oansprekke en dy't ik graach ûnder jimme oandacht bring.

Fan Internet helle :

Je hebt wethouders van openbare ruimte, wethouders van veiligheid en nu ook wethouders van Geluk. De gemeente Drimmelen is een van de gemeenten die zo'n wethouder heeft. "Mensen geven aan dat er twee dingen belangrijk zijn in het leven: gezond en gelukkig zijn. We willen proberen het geluk niveau voor iedereen een beetje te verbeteren."

De gemeente Schagen was de eerste gemeente met een wethouder van Geluk, het Noord-Brabantse Drimmelen de tweede. Jan-Willem Stoop vervult daar sinds april deze functie. Maar wat doen die wethouders eigenlijk?

Wat doet de wethouder?

"Geluk benadrukt het positieve. Als we de positieve elementen in een goed daglicht kunnen zetten, dan leidt dat weer tot ander positief gedrag", vertelt Stoop. Neemt de gemeente dus

een beslissing waar mensen blij van worden, dan worden zij gelukkiger en gaan ze zich beter gedragen, is de hoop.

Als overheid kun je echter niet het totale geluk van mensen bepalen, weet ook Stoop. "Maar we weten wel dat we ons steentje bij kunnen dragen." In Drimmelen combineert hij dat met zijn portefeuille Openbare ruimte. "Het gaat er met name om dat we bij de inrichting van openbare plekken en het opzetten van activiteiten ons afvragen of het bijdraagt aan het geluk van de mensen."

Daarnaast draait het wethouderschap van Geluk deels ook om betere dienstverlening vanuit de overheid. "Als iemand die hier aan het loket komt goed geholpen wordt, zal diegene gelukkiger naar huis gaan dan wanneer dat niet zo was." Oftewel: een wethouder van Geluk houdt zich bezig met het gelukkiger maken van jou. Niet door overal Boeddhabeelden neer te zetten, maar door actief beslissingen te nemen die daar aan bij kunnen dragen.

Waar word je gelukkig van?

Allemaal leuk en aardig, maar hoe bepaal je nu eigenlijk waar je burgers precies gelukkig van worden? Via een enquête, een grootschalig onderzoek of door gewoon maar wat te doen? "We moeten daar de verbinding met mensen voor zoeken", aldus Stoop. Simpel gezegd moet er dus actief met mensen gesproken worden om te zien wat wel en niet werkt.

"We zien wel dat we bepaalde activiteiten uitvoeren die aanslaan bij mensen. Ik denk dat we ons dan ook met name moeten focussen op wat we daar nog meer in kunnen betekenen." Als voorbeeld geeft hij de Terheijdenloop, een hardloopevenement in de gemeente. "Het comité besloot echter te stoppen, waardoor de loop er vorig jaar niet was. Iedereen was teleurgesteld."

Als overheid heb je volgens Stoop dan twee keuzes: achterover zitten en het er bij laten, "of je gaat een partner zoeken om het weer op te pakken." En dat lukte. "Vorig weekend was de loop er weer en het was geweldig. De kinderen en ouders waren blij, en het zorgt ook nog eens voor gezonde mensen."

tenje ik

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

zondag 14 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Zeer ambitieus! Ik zie dat woon behoefte en wonen met zorg en welzijn op de kaart staat, maar ben zeer benieuwd welke concrete stappen gedaan zullen worden. Verder lees ik: SPEERPUNT OVERHEID EN SAMENLEVING + We verbeteren de samenwerking tussen overheid en samenleving door beleidsruimte te creëren en initiatieven te faciliteren vanuit een "ja, mits" perspectief. Mijn vraag is duidelijk te maken dat de actie van de gemeente niet alleen inhoud dat toestemming verleend wordt maar ook dat faciliteren betekent: daadwerkelijk meehelpen initiatieven te realiseren met expertise en met middelen.

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Bakhuizen
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

dinsdag 16 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Geacht college,

Met belangstelling heb ik kennis genomen van het "ontwerp-omgevingsvisie"
Gaarne maak ik gebruik van de geboden
gelegenheid hierop te reageren.

Mijn opmerking/bezwaar richt zich op hetgeen
geschreven staat op pag.26 over de N359 door
Lemmer t.w.:

"4.

Monitoren van de toegankelijkheid van Lemmer
over land en water en zo nodig aansturen op
extra maatregelen, zoals een aquaduct bij de
Zijlroedebrug.

b.

Monitoring en moeilijk verdere optimalisering
bereikbaarheid Lemmer en het gebied
daarachter. De N359 heeft een belangrijke
functie voor ontsluiting Zuidwesthoek."

Het college moet toch op de hoogte zijn van het
feit dat Gedeputeerde Staten in maart 2013 na
massieve bezwaren van de bevolking het plan
voor een aquaduct ter vervanging van de
Zijlroedebrug heeft ingetrokken.
Daarna is besloten om een studie uit te laten
voeren naar alle mogelijke alternatieven, de
zgn. variantenstudie.

Zal niet uitweiden over al hetgeen hierna
gepasseerd is maar uiteindelijk is gekozen voor
de goedkoopste maar structureel niets
oplossende reconstructie van het bestaande
tracé. Daarbij is door de provincie toegezegd
dat 2 jaar na gereedkomen van de
werkzaamheden een evaluatie zal plaats vinden.
Belangrijk daarbij is dat daarbij ALLE varianten

weer aan de orde zullen komen. Dus ook de variant die alle problemen structureel voor in lengte van jaren oplost, nml de noord variant. Met geen woord wordt hier in dit ontwerp-omgevingsvisie over gesproken. Nee, er wordt aangestuurd en met name genoemd op een oplossing die destijds massief door de bevolking is afgewezen.

Het is pijnlijk, maar niet onverwacht, dat terwijl de huidige kostbare reconstructie nog niet eens is afgerond er nu al wordt gesproken over aanvullende maatregelen en het afgewezen aquaduct weer wordt aangedragen als een oplossing voor een betere toegankelijkheid van Lemmer. Een gebrek aan visie of is dit onderdeel van een dubbele agenda? Gaarne verwijst ik naar de uitgevoerde variantenstudie in deze welke studie aangeeft dat een aquaduct zonder een kostbare vergelijkbare ingreep bij de Magriet-brug geen enkele oplossing biedt.

Overigens een aquaduct bij de Zijlroedebrug heeft bovendien geen enkel effect op de toegankelijkheid van Lemmer. Wel voor het nog steeds toenemende doorgaande verkeer van en naar het achterland. Een provinciale weg voor het doorgaand verkeer dwars door de kern van Lemmer. Hoe verzin je zoiets!! Een historische vergissing.

Kortom ik maak ernstig bezwaar tegen de tekst "zoals een aquaduct bij de Zijlroedebrug"

In afwachting van uw reactie met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Geacht college,

Met belangstelling heb ik kennis genomen van het "ontwerp-omgevingsvisie"
Gaarne maak ik gebruik van de geboden gelegenheid hierop te reageren.

Mijn opmerking/bezwaar richt zich op hetgeen geschreven staat op pag.26 over de N359 door Lemmer t.w.:

"4.

Monitoren van de toegankelijkheid van Lemmer over land en water en zo nodig aansturen op extra maatregelen, zoals een aquaduct bij de Zijlroedebrug.

b.

Monitoring en moeilijk verdere optimalisering bereikbaarheid Lemmer en het gebied daarachter. De N359 heeft een belangrijke functie voor ontsluiting Zuidwesthoek.”

Het college moet toch op de hoogte zijn van het feit dat Gedeputeerde Staten in maart 2013 na massieve bezwaren van de bevolking het plan voor een aquaduct ter vervanging van de Zijlroedebrug heeft ingetrokken. Daarna is besloten om een studie uit te laten voeren naar alle mogelijke alternatieven, de zgn. variantenstudie.

Zal niet uitweiden over al hetgeen hierna gepasseerd is maar uiteindelijk is gekozen voor de goedkoopste maar structureel niets oplossende reconstructie van het bestaande tracé. Daarbij is door de provincie toegezegd dat 2 jaar na gereedkomen van de werkzaamheden een evaluatie zal plaats vinden. Belangrijk daarbij is dat daarbij ALLE varianten weer aan de orde zullen komen. Dus ook de variant die alle problemen structureel voor in lengte van jaren oplost, nml de noord variant. Met geen woord wordt hier in dit ontwerp-omgevingsvisie over gesproken. Nee, er wordt aangestuurd en met name genoemd op een oplossing die destijds massief door de bevolking is afgewezen.

Het is pijnlijk, maar niet onverwacht, dat terwijl de huidige kostbare reconstructie nog niet eens is afgerond er nu al wordt gesproken over aanvullende maatregelen en het afgewezen aquaduct weer wordt aangedragen als een oplossing voor een betere toegankelijkheid van Lemmer. Een gebrek aan visie of is dit onderdeel van een dubbele agenda? Gaarne verwijs ik naar de uitgevoerde variantenstudie in deze welke studie aangeeft dat een aquaduct zonder een kostbare vergelijkbare ingreep bij de Magriet-brug geen enkele oplossing biedt.

Overigens een aquaduct bij de Zijlroedebrug heeft bovendien geen enkel effect op de toegankelijkheid van Lemmer. Wel voor het nog steeds toenemende doorgaande verkeer van en naar het achterland. Een provinciale weg voor het doorgaand verkeer dwars door de kern van Lemmer. Hoe verzin je zoiets!! Een historische vergissing.

Kortom ik maak ernstig bezwaar tegen de tekst

“zoals een aquaduct bij de Zijlroedebrug”

In afwachting van uw reactie met vriendelijke
groet,

[Redacted signature]

zie bijlage

Bijlage	omgevingsvisie.doc
Naam	[Redacted]
Straat	[Redacted]
Huisnummer	[Redacted]
Postcode	[Redacted]
Woonplaats	lemmer
E-mail	[Redacted]
Telefoonnummer	[Redacted]

Met belangstelling heb ik kennis genomen van het “ontwerp-omgevingsvisie”
Gaarne maak ik gebruik van de geboden gelegenheid hierop te reageren.

Mijn opmerking/bezwaar richt zich op hetgeen geschreven staat op pag.26 over de N359 door Lemmer t.w.:

“4.

Monitoren van de toegankelijkheid van Lemmer over land en water en zo nodig aansturen op extra maatregelen, zoals een aquaduct bij de Zijlroedebrug.

b.

Monitoring en moeilijk verdere optimalisering bereikbaarheid Lemmer en het gebied daarachter. De N359 heeft een belangrijke functie voor ontsluiting Zuidwesthoek.”

Het college moet toch op de hoogte zijn van het feit dat Gedeputeerde Staten in maart 2013 na massieve bezwaren van de bevolking het plan voor een aquaduct ter vervanging van de Zijlroedebrug heeft ingetrokken.

Daarna is besloten om een studie uit te laten voeren naar alle mogelijke alternatieven, de zgn. variantenstudie.

Zal niet uitweiden over al hetgeen hierna gepasseerd is maar uiteindelijk is gekozen voor de goedkoopste maar structureel niets oplossende reconstructie van het bestaande tracé. Daarbij is door de provincie toegezegd dat 2 jaar na gereedkomen van de werkzaamheden een evaluatie zal plaats vinden. Belangrijk daarbij is dat daarbij ALLE varianten weer aan de orde zullen komen. Dus ook de variant die alle problemen structureel voor in lengte van jaren oplost, nml de noord variant. Met geen woord wordt hier in dit ontwerp-omgevingsvisie over gesproken. Nee, er wordt aangestuurd en met name genoemd op een oplossing die destijds massief door de bevolking is afgewezen.

Het is pijnlijk, maar niet onverwacht, dat terwijl de huidige kostbare reconstructie nog niet eens is afgerond er nu al wordt gesproken over aanvullende maatregelen en het afgewezen aquaduct weer wordt aangedragen als een oplossing voor een betere toegankelijkheid van Lemmer. Een gebrek aan visie of is dit onderdeel van een dubbele agenda? Gaarne verwijst ik naar de uitgevoerde variantenstudie in deze welke studie aangeeft dat een aquaduct zonder een kostbare vergelijkbare ingreep bij de Magriet-brug geen enkele oplossing biedt.

Overigens een aquaduct bij de Zijlroedebrug heeft bovendien geen enkel effect op de toegankelijkheid van Lemmer. Wel voor het nog steeds toenemende doorgaande verkeer van en naar het achterland. Een provinciale weg voor het

doorgaand verkeer dwars door de kern van Lemmer. Hoe verzin je zoiets!! Een historische vergissing.

Kortom ik maak ernstig bezwaar tegen de tekst “zoals een aquaduct bij de Zijlroedebrug”

In afwachting van uw reactie met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 18 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

De rust, de ruimte en het unieke stille landschap van Friesland (de Fryske Marren) zijn voor heel veel mensen de reden om hier naar toe te komen. Waar vind je dit nog in het overbevolkte Nederland?!

De exploitatie van o.a. het Tjeukemeer zorgt ervoor dat deze mensen dit gebied niet meer gaan bezoeken.

Op bijna elk meer in Nederland is er de mogelijkheid voor speedboten en andere voertuigen die niet alleen veel overlast bezorgen maar ook veel lawaai met zich meebrengen (watervogels).

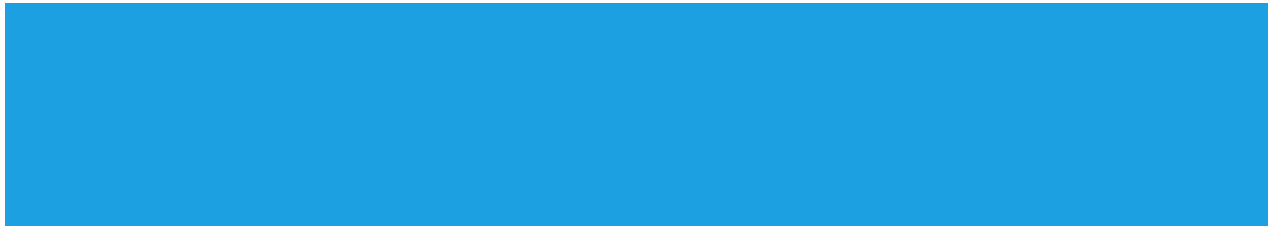
In alles blijkt dat de Fryske Marren zijn unieke status ook verruild voor het grote geld en uit het oog is verloren wat het gebied zo uniek maakt.

Naam

Woonplaats

E-mail

Bantega

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

dinsdag 23 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Naar mijn mening is er weinig sprake van een visie maar is het meer een opsomming van de huidige stand van zaken. Daarnaast staan er wel heel veel visies in voor diverse onderwerpen. Wat zijn nu DE 1 of 2 speerpunten qua visie waar we voor de omgeving op aan willen. Het hoeft niet meteen haalbaar te zijn maar je mag wel ambities hebben. Deze omgevingsvisie straalt weinig ambitie uit over waar we over zeg 10 jaar willen staan.

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Rohel
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

dinsdag 23 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Wij hebben als bestuur Plaatselijk Belang de ontwerp omgevingsvisie doorgenomen en hebben op dit moment geen inhoudelijke aanvullingen / opmerkingen op het ontwerp.

Naam	Plaatselijk Belang Scharsterbrug
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	Scharsterbrug
E-mail	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 26 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Geacht college van Burgemeester en Wethouders
van de Fryske Marren en ontwikkelaars van de
omgevingsvisie DFM,

Hierbij wil ik u mijn zienswijze doen toekomen.
In de bijlage is mijn zienswijze (met betrekking
tot het onderwijs) toegevoegd.

Hoogachtend

r.k.b.s. "It Klimmerblêd", St.Nicolaasga "Sint
Ludgerusschool", Balk

Bijlage	Zienswijze omgevingsvisie DFM Kindcentra 2020.docx
Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	St.Nicolaasga
E-mail	
Telefoonnummer	

Zienswijze op ontwerp “omgevingsvisie De Fryske Marren”

Geacht college van Burgemeester en Wethouders van de Fryske Marren en ontwikkelaars van de omgevingsvisie De Fryske Marren.

Hierbij wil ik gaarne reageren op het concept van “de omgevingsvisie De Fryske Marren” zoals die er nu ligt. Dit naar aanleiding van het bestuderen van dit concept en het bijwonen van een discussieavond van een politieke partij jl.

Ik wil mij in deze zienswijze richten op het onderwijs van de kinderen van 0 tot en met 12 (13) jaar. In het huidige concept wordt eigenlijk alleen gesproken over het onderwijs voor deze kinderen gericht op de huisvesting en sluiting van scholen. Tevens wordt er gesproken in deze omgevingsvisie over ontgroening en vergrijzing. Natuurlijk hebben we in Fryslân en ook binnen De Fryske Marren te maken met een stevige krimp. Maar ook dat geeft kansen. Wij zullen deze kansen moeten gaan pakken!

Als we het dan hebben over een visie op onderwijs (kansen voor onze kinderen, onze jongeren.....) dan voel ik in deze omgevingsvisie geen uitdaging.

Graag zou ik in de omgevingsvisie meer uit willen gaan van kansen. We hebben het hier tenslotte over een periode van tenminste 10 jaar (2030?!). Als we de toekomstige burger van De Fryske Marren op een goede manier in onze maatschappij willen zetten, dan start dat direct na de geboorte. Landelijke ontwikkelingen geven steeds meer aan dat het onderwijs samen verder moet met de kinderopvang, de peuterspeelzalen, de (jeugd)zorg. Hier spreekt met over Integrale Kindcentra. Kansen om ook het Passend Onderwijs veel beter vorm te gaan geven. Kansen om ouders veel beter te laten participeren in onze maatschappij. Maar boven al: Kansen voor elk kind om zich goed te gaan ontwikkelen, werken aan de talenten van elk kind!

Onderstaand geef ik u de visie op deze Kindcentra, ontworpen door vele landelijke deskundigen, waaronder afgevaardigden van de “kopgroep wethouders IKC ontwikkeling”, waaraan onze gemeente ook deelnemer is).

Visie op de toekomst van voorzieningen voor jonge kinderen

(uit: “Kindcentra, een realistisch perspectief”, notitie “Kindcentra 2020, ontwikkel de toekomst.”)

Vanuit het belang van een optimale ontwikkeling voor kinderen - de burgers van de toekomst- streven partijen naar integrale voorzieningen voor alle kinderen (en hun ouders) van nul tot twaalf jaar: Kindcentra 2020. In dit Kindcentrum wordt gewerkt volgens één pedagogische visie op ontwikkeling en educatie. Kinderen worden in staat gesteld om hun

talenten optimaal te ontwikkelen; doorlopende ontwikkelingslijnen, dagarrangementen en kindnabije zorg zijn inherent aan deze voorziening. Organisaties uit de kinderopvang, peuterspeelzalen en onderwijs kunnen, op gelijkwaardige basis, opgaan in deze Kindcentra 2020 en één nieuwe organisatie vormen. Kindcentra 2020 zijn 'communities', waar intensief wordt samengewerkt met zorg en welzijn. Pedagogische professionals in deze Kindcentra 2020 werken vanuit het belang van de kinderen, met kennis vanuit verschillende disciplines.

Natuurlijk wil ik bovenstaande gaarne mondeling toelichten.

Hopende u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend

directeur r.k.b.s. "It Klimmerblêd", St.Nicolaasga
"Sint Ludgerusschool", Balk

De Pit 2
8521PD St.Nicolaasga
0513-431797

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 26 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie	Bijgaand de reactie van Dorpsbelang BMR
Bijlage	Visie BMR op omgevingsvisie DFM okt 2018 DEF.docx
Naam	[REDACTED], voorzitter Dorpsbelang BMR
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Bakhuizen
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

Reactie Dorpsbelang Bakhuizen, Mirns en Rijs op De Ontwerp Omgevingsvisie DFM

Oktober 2018

Inleiding

Het is ons inmiddels duidelijk geworden, dat de omgevingsvisie moet leiden tot een nieuwe omgevingswet in 2021, waarin vele andere wetten zullen opgaan. Daarmee wordt de omgevingsvisie een anker, waarop vele andere beleidsbeslissingen zullen worden geënt. Dat betekent dat een visie noodzakelijk is op de samenhang met andere beleidsterreinen. Die ontbreekt nu.

Strekking omgevingsvisie moet heel anders

De samenhang met andere beleidsterreinen moet worden toegevoegd. Het huidige ontwerp beperkt zich tot een beschrijving van de huidige situatie en een aantal actiepunten om die te versterken. Van een wezenlijke visie op verandering en innovatie is überhaupt geen sprake. Wat we missen is de ambitie om in te spelen op de veranderende samenleving. Wat wij toegevoegd willen zien is:

1. De omgeving moet veiligheid garanderen, dat betekent:
 - a. veilig voor je gezondheid, dus goed georganiseerde zorg (denk aan de falende invulling van de WMO en aan gebrekkige dokterswacht)
 - b. een gezond milieu, dus geen gif en zorgen voor biodiversiteit, geen overlast door lawaai, boringen, mestoverschot, anticipeer op klimaatverandering, ...
 - c. Optimale waterhuishouding: bijvoorbeeld plannen tegen droogte of te veel water
 - d. veilig kunnen verplaatsen, dus knelpunten voor fietsers aanpakken, maar ook openbaar vervoer verbeteren.
 - e. Veilig kunnen wonen, sporten en recreëren.
2. Wonen en werken in de gemeente vereist een ambitieuze en een volslagen andere koers, dat betekent:
 - a. Focus niet op de grote plaatsen voor het stimuleren van bedrijvigheid en werkgelegenheid, vervang dit voor een proportionele visie, grote bedrijven in grote plaatsen en kleine bedrijven in kleine plaatsen
 - b. Houdt de fysieke en sociale leefbaarheid vooral in de dorpen op peil.
 - c. Zorg dus ook voor voldoende betaalbare woningen in de kleine plaatsen, voor starters, maar ook voor mensen met een zorgvraag, zodat ouderen in hun dorp kunnen blijven. Sociale bouw van woningen met zorg is een must vanwege de ontgroening en vergrijzing. Volgens het FSP groeit DFM nog steeds! De beleidsvisie "niet bouwen in dorpen" moet van tafel.
 - d. Bevorder daarbij de inwoner-initiatieven, en participeer daadwerkelijk in deze projecten, met doel die te verwezenlijken. Dus niet afwachten en afschuiven en niet alleen helpen. En niet vasthouden aan achter bureaus bedachte regeltjes. Kies als visie: Wij zorgen dat bewoners-initiatieven gerealiseerd worden, wij participeren actief.
3. Economische ontwikkeling moet innovatief aangepakt worden. De technische ontwikkelingen bieden kansen om bedrijvigheid te bevorderen en DFM (en de rest van Friesland) nu eens echt op de kaart te zetten. Juist dat biedt opportunity's, ook voor kleine plaatsen.

Oktober 2018

Dat stelt eisen aan de infrastructuur in het algemeen, en bijvoorbeeld optimaliseren van bestaande bedrijventerreinen en snel internet in het bijzonder. DFM heeft in de omgeving ongekende mogelijkheden. Bevordering van actieve recreatie op land en water kunnen ambitieuzer worden aangepakt. Rustgebieden zijn mooi, maar de beleidsmakers moeten niet in slaap vallen. Voor Friesland in totaal voorspelt het FSP enige daling van de bevolking; als je naar de rest van Nederland kijkt, kun je dit omdraaien in een superkans!!

4. Hou talent vast. Zodra iemand meer geschoold is als gemiddeld zoekt hij/zij veelal zijn toekomst buiten Friesland. Dus niet alleen jongeren proberen vast te houden maar ook talent. Creëer in de omgevingsvisie daartoe de ruimtelijke mogelijkheden.

Enkele inhoudelijk opmerkingen over de huidige tekst.

1. Waar kunnen we zien wat er met de eerdere inbreng is gedaan? We missen het e.e.a. Maak dat vanaf nu transparant.
2. Foute foto, ballonnen zijn verboden en bevuilen het milieu.
3. De proceswijzer sub 2.1 : Dit is dodelijk voor innovatieve projecten, er staan vooral redenen om initiatieven af te wijzen. Visie: beleid moet aangepast kunnen worden als dat nodig is voor de realisatie van bewonersinitiatieven en innovatie. Flexibiliteit en veranderingsgezindheid moeten leidend zijn.
4. De kernwaarden gaan vooral over de status van het landschap, er moeten veel andere waarden bij. Het ademt: alles moet vooral blijven zoals het is. Enkele aanpassingen worden met name genoemd. Wij weten er ook nog wel een paar. In dit kader is dat een foutief abstractieniveau. Beter, inventariseer alle plannen in een apart stuk, later, en maak dat transparant. Daarmee kan de lokale democratie dan worden bevorderd.
5. Waar staat dat de circulaire economie ook ondersteund en bevorderd wordt?
6. Hoe past het zandwinningsproject in deze omgevingsvisie?
7. Wat doet de gemeente aan de bedreiging door laagvliegroutes?
8. In hoeverre is deze omgevingsvisie afgestemd met andere gemeenten, provincie en andere bestuursorganen?
9. Betrek ook Veiligheidsregio, GGD, is dat gebeurd? (dit wordt voorgeschreven, net als punt 8 vanuit Den Haag)

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 29 oktober 2018 9:52
Aan: Omgevingsvisie
Onderwerp: Omgevingsvisie DFM 2018
Bijlagen: Omgevingsvisie DFM 2018.docx

Beste,

Hierbij de feedback op de omgevingsvisie DFM 2018. Deze is tot stand gekomen i.s.m. plaatselijk belang Sint Nicolaasga.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,
Zorggroep Hof en Hiem

[REDACTED]
Locatiemanager Doniahlem / Cornelia Hoeve

[REDACTED]
Locatie Doniahlem | Postbus 244 8500 AE Joure | www.hofenhiem.nl

[Disclaimer](#)

Aanvulling mail Hof en Hiem ; reactie Omgevingsvisie is tot stand gekomen i.s.m. plaatselijk belang Sint Nicolaasga.

Opzet feedback: Omgevingsvisie DFM

Wat er nu ligt is vooral een opsomming van de inventarisatie, geen visie.

Wat we missen:

Inleiding: Reikwijdte van de omgevingswet.

Doelstelling: Wat willen we bereikt hebben in DFM in 2040?

Omgevingsanalyse: Welke ontwikkelingen spelen een rol?

Demografisch

Economisch

Sociaal- Cultureel

Technologisch

Ecologisch/duurzaamheid

Politiek-juridisch

Interne analyse: huidige situatie in DFM

SWOT:

- Waarin zijn we sterk/zwak
- Waar liggen kansen en bedreigingen

Peilers

Welke thema's zijn dan een 'kapstok' voor de komende decennia

Wat is dan de ambitie per thema

En tenslotte missen we de verwijzing naar het masterplan Sint Nyk en de dorpsvisie.

Staan beide op: <https://www.pb-sintnyk.nl/dorpsvisie/>

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 14 november 2018 8:31
Aan: Omgevingsvisie
Onderwerp: Aanvullende opmerking omgevingsvisie DFM

Goedemorgen mevrouw [REDACTED]

Allereerst dank voor het toezenden van de omgevingsvisie van DFM. Er is door de partijen veel werk verzet om tot dit mooie resultaat te komen.

Wij willen vanuit Hof en Hiem graag nog opmerken (pagina 27 – 29) dat we het als een uitnodiging zien om samen met andere zorgpartijen en de gemeente analyseren wat het aanbod van woningen en zorgvoorzieningen is. Dit met het oog op het langer zelfstandig thuis kunnen wonen van ouderen en zorgbehoevenden. Het lijkt ons wenselijk en van belang dat dit in samenspraak gaat met de woningbouw coöperaties.

Met vriendelijke groet,
Zorggroep Hof en Hiem

[REDACTED]
Locatiemanager Doniahiem / Cornelia Hoeve

[REDACTED] Tel: 0513 - 431 555
Locatie Doniahiem | Postbus 244 8500 AE Joure | www.hofenhiem.nl

[Disclaimer](#)

Inspraak omgevingsvisie

maandag 29 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Ik heb kennis genomen van de omgevingsvisie en mis daarin een paar zaken. Ik ben woonachtig in Joure, en ga dus vooral in op die specifieke situatie.

- verkeersveiligheid op doorstroomwegen in Joure is gewoon slecht te noemen. De wegen zijn ingericht als racebaan en ook als dusdanig in gebruik. Het gaat hierbij met name om Scheen, Geert Knolweg en Haskerfjilddyk en Sewei tussen de rotonde woudfennen en rotonde scharsterbrug. Dit zijn alle drie wegen waar scholieren ook veelvuldig gebruik van maken om over te fietsen danwel over te steken. Het verkeer rijdt hier heel hard, haalt veel in, en heeft daartoe ook alle gelegenheid. Ook is oversteken slecht mogelijk door druk verkeer in de spits op de kruising Scheen/U. Boonstralaan en Geert Knolweg met Westermarstrjitte. Veilig naar school, dat is wat Joure erg mist!!!

- Recreatie en vrijetijdsbesteding is een ding waar veel mensen van leven, direct en indirect, in deze gemeente. Niet alleen in Gaasterland, Lemmer, Langweer en Terherne, maar ook in Joure. Het zou van ambitie spreken om te streven naar een kwalitatief hoogstaand grootschalig vakantiepark rond Joure. Dat dit niet ten koste van natuur hoeft te gaan, maar de natuur zelfs vaak verbeterd heeft een organisatie als Center Parcs allang bewezen. - Een boost voor recreatiemogelijkheden en vrijetijdsbesteding voor eigen inwoners is ook best welkom. Een kinderboerderij met grote speeltuin, pannenkoekhuis enz enz is een goede invulling voor de vrijgekomen strook A7 nabij de Haulsterbossen.

Naam	
Woonplaats	joure
E-mail	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

maandag 29 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Geacht college,

In de bijlage vindt u onze (voorlopige) reactie op de omgevingsvisie.

Vriendelijke groet,

Namens Plaatselijk Belang Langweer e.o.

	██████████ Voorzitter
Bijlage	(voorlopige) Reactie Omgevingsvisie.docx
Naam	Plaatselijk Belang Langweer e.o.
Straat	██████████
Huisnummer	██
Postcode	██████
Woonplaats	██████
E-mail	████████████████████
Telefoonnummer	██████████

(Voorlopige) reactie Omgevingsvisie De Fryske Marren

Geacht College van B&W,

In uw inleiding geeft u aan : “De Omgevingsvisie van De Fryske Marren is een samenvattende visie van het *hele* grondgebied. De Omgevingsvisie geeft in grote lijnen aan hoe de *gemeenteraad* in *samenspraak met de Mienskip* de toekomst van de gemeente ziet. Daarbij gaat het om onze fysieke leefomgeving; onze mogelijkheden om te wonen, werken, recreëren en ondernemen, nu en in de toekomst, en in een gezond en plezierig leefklimaat.

Al hoewel Plaatselijk Belang Langweer e.o. aanwezig is geweest bij de thema-avonden in 2016 en 2017 en gedurende het proces haar inbreng heeft gegeven zien wij in de concept-omgevingsvisie slechts een paar specifiek (benoemde) punten voor het dorp Langweer terug: deze zaken hebben voornamelijk betrekking op (cultuur)toerisme:

In de (concept)Omgevingsvisie wordt onderstaand etiket aan het Eilanddorp Langweer opgeplakt:

- ***Langweer heeft een wat chiquere uitstraling. Het dorp heeft een prachtige historische hoofdstraat en relatief veel eetgelegenheden. Een watersportplaats met allure.***

De te versterken waarde zou moeten zijn (naast de verwevenheid van de kern met het water, de speelse opzet, de afwisseling en diversiteit in aard en schaal en de historische kern/karakteristieke bebouwing) Langweer als een wat chiquere woon- en watersportplaats waar het goed eten en drinken is.

Daarnaast:

- ***Recreatieve aantrekkingskracht: als “kansrijk” wordt voor het gebied “Langweer” gezien unieke initiatieven, gericht op gezelschappen/families, water- en landrecreatie voor elk wat wils, lekker eten en drinken.***
- ***Cultuurtoerisme***

Omdat “leefbaarheid” meer elementen bevat dan enkel (cultuur) toerisme(dat wel heel prominent in deze concept-omgevingsvisie naar voren komt) en wij nieuwsgierig naar de mening van onze inwoners zijn heeft Plaatselijk Belang Langweer e.o. besloten een brainstormavond/discussieavond te organiseren over de Toekomst van Langweer. Deze avond zal worden gehouden op woensdag 14 november a.s. Onderwerpen die aan de orde zullen komen zijn: wonen, bereikbaarheid, middenstand, recreatie, sportvoorzieningen, medische zorg, mobiliteit etc.

Graag willen we de uitkomsten van deze avond meenemen in onze definitieve reactie op de Omgevingsvisie welke wij vóór 16 november zullen geven.

Hopend u eerst voldoende te hebben ingelicht.

Mochten er op voorhand nog vragen zijn dan zijn we uiteraard bereid die te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Namens Plaatselijk Belang Langweer e.o.

Voorzitter

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

dinsdag 30 oktober 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

M.b.t. Lemmer twee punten:

1. Bij verkeersveiligheid mis ik de voetganger. Zou u willen overwegen meer zebrapaden aan te leggen op plaatsen waar een voetpad de weg kruist? Dat is dus bij kruispunten waar ook een trottoir is. En dan graag op een logisch punt. Zo is er bij de Markerstraat (naast het politiebureau) een zebrapad, maar daarvoor moet je eerst een eindje de straat in. Dat is dus niet logisch.

2. Toch nog streven naar een aquaduct onder de Zijlroede? Ik dacht het niet!

Met de herstructurering van de N359 zou het verkeersprobleem opgelost zijn. Dat zal niet het geval blijken, maar met het aanleggen van een aquaduct versterkt u de tweedeling. Niet doen! Alsnog streven naar ontsluiting buitenom. Dat is beter voor de zuidwesthoek en ook beter voor bedrijventerrein Lemsterhoek.

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Lemmer
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 8 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

meer aandacht voor huisvesting vergunning voor
ouderen [REDACTED] die graag in hun omgeving
willen blijven wonen met b.v. 1 van hun
kinderen maar die nu nog te goed zijn voor een
mantel zorg woning

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Echten
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 9 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Ik mis een visie voor de huisvesting in- en rondom Lemmer:

- 1) Waar komen nieuwbouwkavels van minimaal 1000 m2 voor wonen aan het water. Hier is vraag naar, maar men moet nu uitwijken naar Sneek, Joure (Broek), Heerenveen.
- 2) Waar moeten de arbeidsmigranten naar toe als de gemeente wil handhaven.
- 3) Wanneer wordt de gemeentecamping gesloten ter ontwikkeling van bijv. woningbouw.
- 4) Waar komen woningen huur of koop voor starters.
- 5) Waar komen appartementen huur of koop voor de huidige en toekomstige senioren

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Lemmer
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

zondag 11 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Toevoeging bij omgevingsvisie gedaan namens
Agrarische Gebiedscooperatie It Lege Midden
www.kbf.frl/gebiedscooperatie-it-lege-midden/

3.3.1 VEENWEIDEGEBIED

Toevoeging:

De agrarische sector is een belangrijke pijler onder de lokale economie en moet ruimte krijgen zich, binnen de landelijk gestelde beperkingen, te ontwikkelen.

3.3.2

Toevoeging:

Behoud van het open landschap. De weidevogel populatie gaat achteruit. Een belangrijke oorzaak zijn predatoren welke zich in de bomen en struiken schuilhouden. Bovendien is openheid een belangrijk onderscheidend punt ten opzichte van andere gebieden

Naam	
Straat	
Postcode	
Woonplaats	Dolsterhuzen
E-mail	
Telefoonnummer	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

zondag 11 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Onderstaande reactie is mede gedaan Vereniging
Windturbine eigenaren Fryslan.
<https://www.vwfrl.nl/>

Toevoeging bij 4.2.5 energietransitie:

“Om bovenstaande gemeentelijke
klimaatdoelstellingen te halen zal zonne energie
alleen niet voldoende zijn, en zal ook
windenergie moeten worden gestimuleerd.”
Deze optie heeft voorkeur boven het plaatsen
van zonneparken op agrarisch gebied: Zonne
weilanden

Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	
E-mail	
Telefoonnummer	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

zondag 11 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Ik mis visie of plannen over de ontsluiting van Lemmer:

- 1) Komt er wel/geen aquaduct in de rondweg van Lemmer
- 2) Of komt er tunnel in de Lemster baai met aansluiting op de polder
- 3) Of anderszins, aangezien de huidige aanpassingen van de rondweg geen echte oplossing biedt voor de huidige en toekomstige verkeersstromen.
- 4) Ontsluiting van de Rien met het Tjeukemeer

Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	Lemmer
E-mail	
Telefoonnummer	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

zondag 11 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

SLOTEN

De door u genoemde speerpunten met betrekking tot Sloten:

- het versterken van het beschermd stadsgezicht;
- het versterken de potentiële verbinding met andere bezienswaardigheden in het merengebied;
- het verstevigen van de omringende oorspronkelijke omgrachting;
- en reconstructie van de oude stadspoort;
- het versterken van de wandel- fiets en vaarmogelijkheden in en rond de stad sluiten aan bij het in 2003 tot stand gekomen beleidsplan "Sloten, De ideale Stad" en onze toekomstvisie uit 2006. We kaarten de genoemde speerpunten regelmatig aan bij de gemeente. Wij zijn dan ook verheugd dat in het uitvoeringsprogramma van de concept omgevingsvisie als actiepunt is opgenomen dat er een onderzoek komt naar de opwaardering van Sloten. We gaan er dan ook van uit dat u de raad voorstelt hier (via de kadernota) middelen voor beschikbaar te stellen.

GOED WONEN

Een ander actiepunt uit deze omgevingsvisie is het inzetten op doelgerichte woonruimte. Ook in Sloten is vraag naar betaalbare woningen. Aangezien deze er niet zijn vertrekken deze woningzoekenden naar elders. We zullen uw onderzoek naar aanpassingen in de woningvoorraad met belangstelling volgen en verzoeken hier aandacht aan te schenken in de actualisering van de Woonvisie en de Strategische afwegingskader woningbouw.

(de afbeeldingen die in de omgevingsvisie zijn gebruikt, zijn niet allemaal afkomstig uit Sloten)

Met vriendelijke groet,

	██████████
	Plaatselijk Belang Sloten
Naam	██████████
Straat	██████████
Huisnummer	██████
Postcode	██████
Woonplaats	Sloten
E-mail	████████████████████

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

maandag 12 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Er zijn vergoederde plannen voor een zandwinningsput in het IJsselmeer voor de kust bij Oudemirdum voor maar liefst 30 jaar. Zoals ik heb begrepen ligt deze in een beschermd natuurgebied (natura 2000). Hierover staat niets in de visie. Verder heb ik begrepen dat dit de gemeente slechts 100 k per jaar oplevert, een fooi in mijn optiek. Ik kan niet achter dit plan staan en met mij nog velen niet. Wat is de visie van de gemeente.

Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	Lemmer
E-mail	
Telefoonnummer	

De Fryske Marren

Bericht aan het college sturen

Datum 26-10-2018 15:49:41

Uw gegevens	
Organisatie	IJB Groep B.V.
Voorletter(s)	■
Achternaam	■■■■■■■
E-mailadres	■■■■■■■@ijbgroep.nl
Telefoonnummer	0514-568800
Straatnaam	Industrieweg
Huisnummer	3
Huisnummertoevoeging	
Huisletter	
Postcode	8531PA
Plaatsnaam	Lemmer
Uw bericht	
Kies het collegelid dat u een bericht wilt sturen	Wethouder Frans Veltman
Onderwerp	Omgevingsvisie De Fryske Marren
Uw bericht	Bijgaand sturen wij u ons schrijven van 26 oktober 2018 toe.
Bijlage	20181026 Brief van IJB Groep over Omgevingsvisie De Fryske Marren.pdf (1.1 MB)

Gemeente "de Fryske Marren"
t.a.v. de heer F. Veltman
Postbus 101
8500 AC Joure

Ons Kenmerk
IJB/JWE/18221

E-mail
[REDACTED]@ijbgroep.nl

Doorkiesnummer
0514-568800

Datum
26 oktober 2018

Onderwerp
Omgevingsvisie De Fryske Marren

Bijlage

Uw kenmerk

Geachte heer Veltman,

Hierbij doen wij u dit schrijven toekomen waarvan de directe aanleiding is: het Ontwerp Omgevingsvisie De Fryske Marren d.d. 3 juli 2018.

De IJB Groep stelt het op prijs om een warm contact met haar stake-holders te onderhouden. De gemeente De Fryske Marren hoort daar zeker ook bij. Het is van belang dat wij elkaar kennen zodat er over en weer geen drempels zijn om elkaar op te zoeken om onderwerpen, die spelen, bespreekbaar te maken. Oftewel: ook zonder een directe aanleiding stellen wij een gesprek met u op prijs.

Graag willen wij in dit geval met u van gedachten wisselen over de opgestelde omgevingsvisie. De volgende punten zijn hierin voor ons bijzonder zwaarwegend:

- Wij verwijzen naar onder meer pagina 18, Lemmer.
De rode draad in de omgevingsvisie is met name 'recreatie en toerisme'. Het bedrijfsleven (lees: industrie) wordt naar de achtergrond verschoven. Echter, de economische impact van toerisme is in Lemmer zeer gering. De arbeid beperkt zich met name tot de maanden mei tot en met september en is kwalitatief gezien aanmerkelijk lager en kwantitatief aanzienlijk minder dan de arbeid die door de industrie wordt gegenereerd in en rondom Lemmer.
Wij willen graag onze zorg uitspreken, of de industrie wel de aandacht krijgt waarop zij recht heeft. Met andere woorden: graag meer aandacht hiervoor in de omgevingsvisie. Het versterken van de industrie zou opgenomen kunnen worden in de visie. Pas wanneer er sprake is van een sterke lokale economie, gaat Lemmer er echt op vooruit.
- Wij verwijzen naar pagina 26, Aanleg van een aquaduct bij de Zijlroedebrug.
Dit punt is een aantal jaren geleden ook aan de orde geweest. Wij waren in de veronderstelling dat na de keuze voor de herinrichting van de Rondweg dit punt van de agenda verdwenen was.

In dit verband graag eerst uw aandacht voor het volgende:

- ➔ Één van de werkmaatschappijen van de IJB Groep, namelijk IJB Heipalen, produceert heipalen van 1 meter tot 30 meter lengte. De manoeuvreerruimte van een vrachtwagen, die een lange heipaal vervoert, is zeer beperkt.

- ➔ Een andere werkmaatschappij t.w. Altenburg Funderingstechniek heeft een drietal boorstellingen die periodiek naar Lemmer worden getransporteerd. De zwaarste is bijna 70 ton zwaar en wordt vervoerd op een eigen dieplader. Dit transport is bijna 24 meter lang en bijna 3,5 meter breed.

Dit type dieplader vereist voldoende manoeuvreerruimte, zeker bij kruisingen etc. Een ruime 'draai' van de truck moet mogelijk zijn, zonder daarbij ander verkeer in gevaar te brengen.

Het wegdek in een aquaduct zit op minimaal 6 tot 7 meter diepte onder het maaiveld. De weg moet hiervoor dus al op geruime afstand van het aquaduct beginnen te zakken. De aansluiting Plattedijk en de Rondweg zal dus op een aanzienlijke afstand moeten worden verplaatst (richting Gaasterland).

Wij vragen van de gemeente een vorm van voorbehoud te maken opdat onze bedrijfsvoering niet in gevaar komt. Dit voorbehoud houdt in, dat de bereikbaarheid van de bedrijven gelegen aan de Industrieweg niet in gevaar komt.

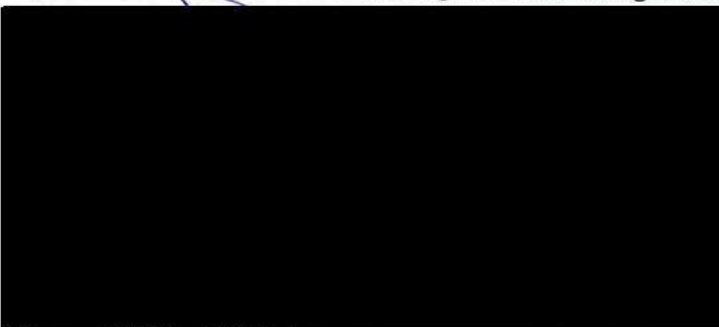
Het hier aangedragen probleem is niet alleen een probleem voor de IJB Groep maar ook voor onze buurbedrijven Kuipers en Polem. Ook zij hebben dagelijks exceptioneel lang en breed transport.

Daarnaast willen wij graag middels dit schrijven ook uw aandacht voor het volgende vragen:

- a. Bij de aansluiting van de Plattedijk aan de Rondweg is de verkeersheuvel relatief ver doorgeschoven naar de Rondweg. Voorts betreft het een verkeersheuvel waar niet over heen kan worden gereden (zoals bij de verkeersheuvel op de Industrieweg bij de kruising met de Plattedijk). Wanneer lange combinaties naar de IJB Groep willen rijden moeten ze via de 'verkeerde' weghelft de draai maken. Met andere woorden: er ontstaat een geplande onveilige verkeerssituatie. Volgens de IJB Groep is dit niet gewenst.
- b. Onlangs vernamen wij dat ook de Plattedijk ter hoogte van de kruising richting de Beachclub Lemmer wordt aangepakt. Op dinsdag 30 oktober 2018 hebben een medewerker van de gemeente en ondergetekende een afspraak staan om een en ander nader door te nemen. Graag worden wij geïnformeerd over de plannen. Voor alle duidelijkheid: bij de IJB Groep staat veiligheid voorop. In deze geest zullen wij ons uiteraard over uw plannen buigen.

Zoals al eerder aangegeven, willen wij graag met u van gedachten wisselen over deze onderwerpen. Wij begrepen van de heer [REDACTED] directeur van Polem, dat hij u inmiddels al heeft uitgenodigd om de bedrijven - gelegen aan de Industrieweg - met een bezoek te vereren. Wij juichen een bezoek van harte toe. U kunt dan met eigen ogen aanschouwen waar de IJB Groep iedere dag mee bezig is.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben over onze gedachten en wensen dat wij de inhoud van deze brief mondeling nader aan u mogen toelichten.

Heibedrijf Kuipers - Lemmer

Van: [REDACTED]@rijksoverheid.nl]
Verzonden: woensdag 24 oktober 2018 11:46
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Ontwerp-Omgevingsvisie ter inzage

Geachte heer [REDACTED]

Dank dat u het Rijkvastgoedbedrijf in de gelegenheid stelt om namens het Ministerie van Defensie te reageren op de ontwerp-omgevingsvisie. Het plan geeft mij geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

met vriendelijke groet,

Drs. [REDACTED]

Omgevingsmanager Defensie in Fryslân, Groningen, Drenthe en Overijssel

.....
Cluster Ruimte / Sectie Omgevingsmanagement

Afdeling Klant en Vastgoedmanagement/ Directie Vastgoedbeheer
Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Postadres:
Postbus 16169
2500 BD Den Haag

[REDACTED]

GSM-117	
De Fryske Marren	
Order: - 8 NOV, 2018	Als R.O.
Nr.	✓

Postbus 428, 6800 AK Arnhem
 Gemeente De Fryske Marren
 T.a.v. de gemeenteraad
 Postbus 101
 8500 AC JOURE

CLASSIFICATIE	C1: Public Information
DATUM	1 november 2018
UW REFERENTIE	zaaknummer 194029352
ONZE REFERENTIE	GSN-REM 18-3534
BEHANDELD DOOR	[REDACTED]
TELEFOON DIRECT	026 373 [REDACTED]
E-MAIL	[REDACTED]

BETREFT zienswijze Ontwerp Omgevingsvisie

Geachte leden van de raad,

Onlangs is via de Staatscourant bekend gemaakt dat het bovengenoemde plan ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen maakt TenneT TSO B.V. (hierna TenneT) bij deze gebruik.

Binnen de grenzen van het nu ter inzage liggende omgevingsvisie bevinden zich de volgende hoogspanningsverbindingen die in beheer en eigendom zijn van TenneT:

- 220.000 Volt Louwsmeer – Oudehaske
- 220.000 Volt Oudehaske – Ens
- 110.000 Volt Luttelgeest Kalenbergerweg – Lemmer
- 110.000 Volt Oudehaske – Lemmer
- 110.000 Volt Oudehaske – Wollega
- De nog te realiseren ondergrondse 110.000 Volt hoogspanningskabel die van Marnezijl naar Oudehaske loopt.

Leveringszekerheid

Voor eigenaren van hoogspanningsinfrastructuur zoals TenneT, is het van groot belang om de leveringszekerheid van elektriciteit te kunnen garanderen. Bij de Elektriciteitswet 1998 (de "E-wet") is TenneT aangewezen als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet. Zij is daarmee verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van dit net. Een zeer belangrijke kerntaak van TenneT is dan ook het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van nieuw te realiseren en gerealiseerde assets ten behoeve van een ongestoorde ligging daarvan gedurende de gehele levensfase. Uitgangspunt is dat deze vitale en zware infrastructuur een gepaste bescherming kent, verankerd in een duurzaam liggingsregime. De aanwezigheid van deze hoogspanningsverbinding kan beperkingen opleveren voor het gebruik van de gronden. Hierbij zijn onder meer aspecten aan de orde waaronder de veiligheid van personen en goederen, de aan te houden veiligheidsafstanden, de bereikbaarheid van de hoogspanningsverbindingen en de benodigde ruimte voor het uitvoeren van onderhouds- en herstelwerkzaamheden. Daarom zijn werkzaamheden binnen de belemmerde strook van een hoogspanningsverbinding onderhevig aan schriftelijke goedkeuring van TenneT.

TenneT TSO B.V.
1 november 2018
GSN-REM 18-3534
2 van 4

In toenemende mate worden zonneparken gerealiseerd. Wanneer een zonnepark binnen de belemmerde strook van een hoogspanningsverbinding zou worden gerealiseerd, is het noodzakelijk dat TenneT de plannen kan toetsen of een realisatie van een park ook technisch uitvoerbaar, danwel toelaatbaar is. Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning willen we u adviseren om de initiatiefnemers, vooraf aan de verlening, een gesprek aan te laten gaan met TenneT. Eventuele wijzigingen kunnen dan worden verwerkt in de tekening en dan kan het bevoegd gezag een omgevingsvergunning verlenen aan de hand van de juiste tekeningen.

Waterbergingsgebieden

Wanneer de ondergrond van masten en/of een kabel wijzigt, kan dit gevolgen hebben voor de leveringszekerheid en veiligheid van een hoogspanningsverbinding.

Voor een bovengrondse verbinding kan er bijvoorbeeld instabiliteit ontstaan voor de masten door de vernatting van de bodem en hierop zijn de masten niet berekend ten tijde van aanleg.

Een ondergrondse kabel moet altijd bereikbaar zijn en blijven voor onderhoud en calamiteiten en als een gebied onder water komt te staan is dit niet het geval. Dit kan gevaarlijke en ongewenste situaties veroorzaken.

Bij het eventueel aanleggen van dijken en/of taluds (om het retentiegebied) dient er ook rekening te worden gehouden met de hoogspanningsverbindingen in verband met een andere zetting (druk) van de grond.

Versterken/verhogen waterkeringen

Indien er waterkeringen worden versterkt/verhoogd binnen de belemmerde strook van een hoogspanningsverbinding, dan verzoeken wij u om vooraf overleg met TenneT te plegen. Reden hiervoor is dat wij aan wettelijke normeringen moeten voldoen qua afstand van het maaiveld tot aan de draden van een hoogspanningsverbinding en de bereikbaarheid van de verbinding. Op deze manier kunnen wij toetsen of wij nog aan de wettelijke normen voldoen of dat er door deze ontwikkeling een reconstructie van de hoogspanningsverbinding noodzakelijk is.

Natuurgebieden

Bij de ontwikkeling en/of aanwijzing van een natuurgebied (groen) verzoeken wij ook rekening te houden met de hoogspanningsverbindingen. Binnen de belemmerde strook van een bovengrondse hoogspanningsverbinding mogen geen hoogopgaande beplanting of bomen worden aangebracht en/of verwijderd. Binnen de belemmerde strook van een ondergrondse kabel mogen geen diepwortelende struiken of bomen worden aangebracht en/of verwijderd.

Ook dit heeft te maken met de leveringszekerheid, de bereikbaarheid, de veiligheid van de omgeving en hoogspanningsverbinding. Wanneer bomen te hoog worden kunnen ze overslag veroorzaken en wanneer ze te diep wortelen kunnen ze rondom een kabel gaan wortelen.

In alle bovenstaande situaties is overleg met de netbeheerder wenselijk.

Heeft u nog vragen?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief, dan kunt u contact opnemen met [REDACTED] van onze vennootschap. Eventuele correspondentie (met vermelding van onze referentie) kunt u eveneens aan [REDACTED] richten.

Wij zien uw reactie op deze brief met belangstelling tegemoet.

Manager Real Estate Management

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 9 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Ik mis een visie over de industrieterreinen in en rondom Lemmer:

- 1) Wordt de Lemsterhoek een zogenaamd nat industrieterrein en zo ja wanneer?
- 2) Wordt het Industrieterrein Lemsterpark nog verder uitgebreid voor grotere bedrijven?
- 3) Zo ja, dan zal er een andere ontsluiting moeten worden gerealiseerd voor vrachtverkeer, bijv. een afslag op de A6. Zijn hier plannen voor?
- 4) Wat zijn de plannen rondom het Veka terrein. Nu een aanfluiting als aanvoerroute vanaf het Ijsselmeer.

Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	Lemmer
E-mail	
Telefoonnummer	

Langweer, 12 november 2018.

Aan burgemeester en wethouders en de raad van de gemeente De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC Joure.

Onderwerp: Reactie op ontwerp-Omgevingsvisie.

Geacht college en geachte raad,

Algemeen / Recreatievisie 2017.

Op 5 december 2017 heb ik namens de Bast-Bakker Stichting te Langweer een zienswijze ingediend met betrekking tot de concept Recreatievisie 2017, zaaknummer 1940100825. Van deze zienswijze heeft een ambtenaar een subjectieve korte samenvatting gemaakt die in een "Eindverslag inspraakreacties" aan de commissie Ruimte is voorgelegd op 7 februari 2018 zonder daarbij de zienswijze van de Bast-Bakker Stichting één op één aan de commissie ter beschikking te stellen.

In verband met de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 heeft de commissie Ruimte besloten om de concept Recreatievisie niet door de oude gemeenteraad te laten behandelen maar door te schuiven naar de nieuwe gemeenteraad. Op 29 maart 2018 schrijft het college mij dat een en ander concreet betekent dat de concept Recreatievisie **geen formele status** heeft gekregen, en dat niet aangegeven kon worden wanneer de concept Recreatievisie opnieuw geagendeerd zou kunnen worden, **zie bijlage 1**.

Sinds 21 maart 2018 is er naar mijn mening ruim voldoende tijd geweest om de concept Recreatievisie opnieuw ter behandeling aan te bieden aan de commissie Ruimte en vervolgens voor te leggen aan de nieuwe gemeenteraad. Helaas is dat niet gebeurd maar er wordt nu wel een ontwerp-Omgevingsvisie ter inzage gelegd waarin het gaat over Wonen, Werken, Ondernemen en ook **Recreëren**.

Er wordt in de ontwerp-Omgevingsvisie in 4.2 gesproken dat recent opgestelde beleidsstukken richtinggevend zijn en tot mijn verbazing wordt in 4.2.3. als beleidsstuk toch de Recreatievisie genoemd, weliswaar "in wording" maar wel onder het kopje **Bestaand beleid** duurzame en bedrijvige gemeente.

Op blz 32 worden twee alinea's gewijd aan recreatie en toerisme en onder "Wat gaan we doen" staan twee punten die op recreatie en toerisme slaan:

- we versterken het netwerk van fiets- en wandelpaden en verbindingen tussen land en water,
- we bieden ruimte voor groei van de toeristisch recreatieve sector ten behoeve van kwaliteitsverbetering en slechtweervoorzieningen.

Formele status.

Dus heeft de concept Recreatievisie kennelijk toch een formele status gekregen zonder dat de commissie Ruimte en de gemeenteraad daarover gesproken hebben en daarover dus ook niets hebben besloten. Hoe kan het college op 29 maart 2018 schrijven dat "dit concreet betekent dat de Recreatievisie en het Eindverslag inspraakreactie geen formele status hebben gekregen", terwijl het college een en ander nu wel als **bestaand beleid** opneemt in de ontwerp-Omgevingsvisie?

Ra, ra hoe kan dit? Want de 18 indieners van een zienswijze omtrent de concept Recreatievisie wachten tot op heden nog altijd op een besluit van uw raad inzake de behandeling van de concept Recreatievisie, en de besluitvorming daarover. Pas dan krijgt het een formele status.

Verkorte versie.

Het is op z'n minst opmerkelijk te noemen dat de concept Recreatievisie 2017, bestaande uit 49 (!) bladzijden, nu in al weer een nieuwe samenvattende ontwerp-Omgevingsvisie, is ingekort tot een halve pagina. Is de rest nu ineens niet interessant meer?

Door elkaar.

Bovenstaande geeft wel aan de er nu verschillende dingen door elkaar heen lopen. Het was chiquer geweest als de raad eerst de in wording zijnde Recreatienota had vastgesteld zodat die een formele status had gekregen, waarna daarna een aantal items daaruit waren overgenomen in de nu ter inzage liggende ontwerp-Omgevingsvisie.

Vragen: wanneer gaat de raad nu de in wording zijn Recreatienota vaststellen? Is dat tijdens of na het proces van de Omgevingsvisie? Het was toch de bedoeling van de Omgevingsvisie om een samenvattend document te maken zodat het voor de burgers en ondernemers allemaal veel overzichtelijker wordt? Nu wordt het allemaal erg verwarrend en rommelig.

Ook komt er nu weer een nieuwe Woonvisie 2019-2023.

Komen er nu ook nog weer nieuwe visies voor de thema's Werken en Ondernemen?

Samenvattende visie.

Al met al wordt het heel onoverzichtelijk voor de burgers terwijl onder 1.1 van de ontwerp-Omgevingsvisie juist gesteld wordt **dat de gemeente het van belang vindt om een samenvattende visie voor het hele grondgebied te maken.**

Wat is het nut van een samenvattende omgevingsvisie als er straks allerhande deelvisies achter aan komen, zoals de Recreatievisie, nu de nieuwe Woonvisie en mogelijk nieuwe visies voor de thema's Werken en Ondernemen?

Is dit niet de omgekeerde volgorde? Eerst de deelvisies vaststellen en dan dat beleid opnemen in een samenvattende Omgevingsvisie?

In het ontwerp-Omgevingsvisie wordt immers ook gesproken over het feit dat het **bestaande** beleid verwerkt is tot een visie op hoofdlijnen. Voor die visie op hoofdlijnen zijn enkele recent opgestelde beleidsstukken richtinggevend geweest, zoals de huidige Woonvisie.

Wanneer er nu (nog tijdens de inspraakperiode van de Omgevingsvisie) voor de thema's Recreëren en Wonen en later mogelijk ook nog voor Werken en Ondernemen nieuwe visies (nieuw beleid?) worden gemaakt dan is de nieuwe Omgevingsvisie al weer achterhaald nog voor dat die nieuwe omgevingsvisie door de raad is vastgesteld. Het moet gaan om een integrale visie, geen optelsom van de diverse beleidsvelden, (Memorie van Toelichting, blz 114). Wat blijft er op deze manier over van een **samenvattende integrale visie**? Wat is volgens u dan een samenvattende visie **op basis van bestaand beleid**?

Omgevingsvisie / algemeen.

In 1.1 wordt in één zinnetje verwezen naar de Omgevingswet die in 2021 in werking treedt. Wat die nieuwe wet precies voor de burgers, bedrijven en overheden betekent wordt niet beschreven. Wat is het doel van die wet en wat zijn de instrumenten voor de gemeente om dat doel te bereiken? Wat levert deze nieuwe wet voor de burgers op?

Op internet is veel materiaal te vinden om in het kort in de inleiding van de nieuwe omgevingsvisie te vermelden wat deze nieuwe wetgeving voor de burgers betekent. De kenners bij de gemeente en het adviesbureau weten het misschien allemaal wel maar de doorsnee burger zeker nog niet.

In de laatste alinea van 1.2. wordt zomaar in eens het woord “**omgevingsplan**” genoemd, zonder dat aangegeven wordt wat het omgevingsplan inhoudt. Dit hoofdstuk gaat over de omgevingsvisie maar hier komt het woord omgevingsplan zo maar uit de lucht vallen. Zijn het synoniemen van elkaar? Is het omgevingsplan iets anders dan de omgevingsvisie?

Wat gebeurt er met alle geldende bestemmingsplannen? Worden die ingetrokken of blijven zij naast de Omgevingsvisie ook nog gelden en dienen zij nog altijd als toetsingskader? Heten de bestemmingsplannen straks Omgevingsplan?

Graag verduidelijken wat nu wat is en hoe het straks gaat worden.

Zo ook met betrekking tot hoofdstuk 2. Past mijn plan in de omgeving?

In 2.1 staat: Heeft u een plan dat niet in het omgevingsplan past? Hier wordt wederom niet uitgelegd wat het Omgevingsplan is en wat het voor de burgers betekent.

Misschien is het handig om in de Inleiding uit te leggen wat de nieuwe Omgevingswet betekent en wat de Omgevingsvisie inhoudt en wat tenslotte het Omgevingsplan is.

Bezwaar en beroep.

Omdat in de ontwerp-Omgevingsvisie de woorden “omgevingsvisie” en “omgevingsplan” door elkaar /naast elkaar worden gebruikt is het voor de rechtszekerheid van de burgers en bedrijven van belang dat duidelijk wordt aangegeven wanneer, waartegen en bij wie te zijner tijd bezwaar en beroep ingesteld kan worden wanneer iemand zich niet kan vinden in dit nieuwe beleid en de daarop gebaseerde besluiten. Kunt u in een schema aangeven waartegen, wanneer en bij welke instantie bezwaar en beroep mogelijk is?

Publicatie d.d. 4 oktober 2018, “Reageer nu op de ontwerp-Omgevingsvisie”.

“Honderden inwoners, ondernemers en instellingen hebben op allerlei manieren meegedacht over hun leefomgeving. Dat hebben we samengevoegd met bestaand beleid en daaruit is een ontwerp Omgevingsvisie gerold. We zijn benieuwd wat u er goed aan vindt en wat volgens u beter of anders opgeschreven moet worden **of helemaal anders moet.**”

Helemaal anders.

Ik heb een punt dat volgens mij helemaal anders in de Omgevingsvisie moet. Ik zal hieronder uiteen zetten wat ik bedoel.

Door de komst van de nieuwe regelgeving bent u niet meer verplicht om een bestemmingsplan elke 10 jaar te actualiseren wanneer dat plan digitaal te raadplegen is. Maar dat wil niet zeggen dat u niet hoeft te onderzoeken of een jaren geleden gegeven bestemming nu nog wel de juiste bestemming is. Het is aan de raad om na te gaan of er geen sprake is van gewijzigde omstandigheden die thans een geheel andere bestemming rechtvaardigen. Het geven van een bestemming en het actueel houden van die bestemming is een continue proces dat niet gebonden is aan periodes van 10 jaar.

Hieronder wil ik een en ander toe spitsen op het bijna 9 jaar geleden vastgestelde **bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen**, en waarbij nu beslist sprake is van gewijzigde feiten en omstandigheden.

Op 24 februari 2010 heeft de raad van de voormalige gemeente Skarsterlân het analoge bestemmingsplan “Hotel-Langweerder Wielen” vastgesteld met voorbijgaan aan de ingediende bezwaren. Destijds was ik één van de bezwaarmakers. In verband daarmee volg ik de ontwikkelingen en publicaties rond dit oude analoge bestemmingsplan nog altijd met belangstelling.

Raad van State.

Tijdens de behandeling van het beroepsschrift bij de Raad van State gaf de vertegenwoordiger van projectontwikkelaar Rinzema van der Vliet B.V., de heer [REDACTED] aan dat men stond te trappelen om met de bouw van dit enorme complex te

beginnen, alles was er klaar voor en er was veel belangstelling. Ook was de exploitatie helemaal rond en waren er geen financiële belemmeringen. Men wilde spoedig met de bouw beginnen. De uitspraak van de Raad van State was op 7 december 2011.

In de afgelopen 7 jaar heb ik echter geen enkel initiatief kunnen bespeuren dat er op duidde dat er daadwerkelijk met de bouw van het hotel zou worden begonnen. Kennelijk was er toch minder belangstelling dan bij de Raad van State beweerd. Mogelijk waren er toch wel financiële belemmeringen bij Rinzema van der Vliet B.V.

Leuren met plan.

Na jaren met dit megalomane plan te hebben geleurd is er niet één van de vele Van der Valk telgen bereid gevonden om in dit project te investeren, noch één van de andere grote hotel c.q. recreatie ketens.

Wijziging naam.

Op 19 september 2018 kreeg ik een melding van www.ruimtelijkeplannen.nl (**zie bijlage 2**) waarin werd gemeld dat de gemeente De Fryske Marren (opvolger van o.a. Skarsterlân) recentelijk een hele serie oude bestemmingsplannen had gepubliceerd. Daarbij ook het oude analoge bestemmingsplan **“Boornzwaag-Hotel Langweerder Wielen”** dat was ingescand en als pdf bestand gepubliceerd. Sinds dat moment dus digitaal raadpleegbaar.

Ik heb me verbaasd over de gewijzigde naam van het bestemmingsplan. Wanneer heeft uw raad deze wijziging doorgevoerd? Ik snap best dat Boornzwaag als plaatsnaamaanduiding is genoemd maar bij een aantal andere bestemmingsplannen uit dezelfde melding is dat ook niet gebeurd, zoals bij een aantal plannen uit het dorp Lemmer, dus waarom hier dan wel? Ook staat het verbindingsstreepje tussen Hotel en Langweerder thans niet op de juiste plaats. Nu staat het achter Boornzwaag en voor Hotel. Al met al erg slordig! Tenzij de raad een andere naam heeft vastgesteld voor hetzelfde bestemmingsplan maar daar is mij niets van gebleken. Misschien is het juridisch gezien correcter om alsnog een nieuwe publicatie op ruimtelijkeplannen.nl te plaatsen maar dan met de oorspronkelijk vastgestelde naam “Hotel-Langweerder Wielen”.

Maar bovenal leeft bij mij de vraag wie besloten heeft om deze publicatie van alle oude bestemmingsplannen te doen? De raad besluit toch omtrent de vaststelling van bestemmingsplannen en het verlengen van bestemmingsplannen. Dus had aan deze publicatie een raadsbesluit ten grondslag moeten liggen. Ik heb nergens een collegebesluit of raadsbesluit kunnen lezen om op deze wijze onder de wettelijke actualiseringsplicht uit te komen. Op deze manier heeft er geen enkele openbare discussie plaats kunnen vinden over deze oude bestemmingsplannen, en of de daarin opgenomen bestemmingen nog wel actueel zijn. Door dit zo te doen is de raad bij 15 bestemmingsplannen gepasseerd en voor het blok gezet. En de burgers hebben geen inbreng kunnen leveren.

Is dit ambtelijk op eigen houtje gedaan?

Wanneer bedoelde publicatie namelijk niet zou hebben plaatsgevonden, had er ten aanzien van o.a. het oude bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen een besluit door de raad genomen moeten worden voor februari 2020 of de gegeven bestemming nog actueel zou zijn. Dan zou de voorbereiding en de discussie daarover nu al gestart moeten zijn. Dus is het in dit concrete geval van groot belang om te weten wie opdracht heeft gegeven voor bedoelde publicatie. Wist deze opdrachtgever dan niet van de gewijzigde omstandigheden zoals ik die hierna beschrijf?

Deze publicatie is ook mede de reden waarom ik nu op de ontwerp-Omgevingsvisie reageer. Er is een duidelijke relatie tussen het Hotelplan en deze ontwerp-Omgevingsvisie want eerder genoemde publicatie is bedoeld om onder de wettelijke actualiseringsplicht uit te komen. Er kan dus niet gezegd worden dat mijn reactie te vroeg is en dat ik ten aanzien van het Hotelplan had moeten wachten tot er een meer concreter voorstel of iets dergelijks komt.

Omgevingsvisie / plan.

Nu ook dit oude bestemmingsplan uit 2010 zonder enige vorm van actualisatie ingefietst zal worden in de Omgevingsvisie / het Omgevingsplan rijst de vraag waarom er niet eerst een grondig onderzoek is gedaan naar de actuele stand van zaken. Immers, er is in de afgelopen bijna 9 jaar geen enkele stap gezet om tot realisatie van dit oubollige project te komen, en dan gaat het naar mijn mening veel te ver om zonder enige vorm van actualisatie de oude bestemming klakkeloos op te nemen in de nieuwe visie / plan. U houdt de plicht om bij elk oud bestemmingsplan na te gaan of de destijds gegeven bestemming thans nog wel de juiste bestemming is. Dat verandert niet door de komende Omgevingswet. U zult toch wel rekening willen houden met gewijzigde feiten en omstandigheden? En die zijn er in dit concrete geval !

Zie bladzijde 6.

Grondexploitatieovereenkomst.

Op 27 januari 2010 heeft de gemeente Skarsterlân, vertegenwoordigd door de toenmalige burgemeester, een Grondexploitatieovereenkomst gesloten met projectontwikkelaar Rinzema van der Vliet B.V., postbus 176, 8500 AD Joure voor de ontwikkeling van een hotel met appartementen en bijbehorende voorzieningen aan de Langweerder Wielen en rijksweg A7. Genoemd postbusnummer hoort bij Rinzema van der Vliet B.V, gevestigd op het adres ■■■■■■.

Kort na de ondertekening heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen vastgesteld en wel op 24 februari 2010. Wettelijk bestaat de verplichting om bij een bestemmingsplan inzicht te geven in de uitvoerbaarheid van een bestemmingsplan, zowel maatschappelijk als economisch. In de Toelichting op het bestemmingsplan staat geschreven dat de bouw van het hotel en de exploitatie daarvan plaats vinden op basis van een particulier initiatief. De Wro stelt een gegarandeerd kostenverhaal als eis aan bestemmingsplannen. Daarom is een exploitatieplan verplicht **tenzij** het kostenverhaal anderszins (privaatrechtelijk) verzekerd is. Dit kan door het sluiten van een anterieure overeenkomst met een initiatiefnemer.

Volgens de toelichting zal het plan worden ontwikkeld door een projectontwikkelaar. Alle door de gemeente te maken kosten zullen op deze ontwikkelaar worden verhaald.

En ook wordt geen exploitatieplan vastgesteld omdat er een anterieure overeenkomst is afgesloten ex artikel 6.12 in relatie met artikel 6.24 Wro. Ook is een planschadeovereenkomst afgesloten. Het kostenverhaal is op deze wijze verzekerd, aldus de Toelichting (blz. 19).

In de gesloten Grondexploitatieovereenkomst met Rinzema van der Vliet B.V. (hierna te noemen initiatiefnemer) staat onder a. dat de initiatiefnemer voor eigen rekening en risico een hotel met appartementen en bijbehorende voorzieningen wil ontwikkelen op een locatie aan de Langweerder Wielen bij rijksweg A7. en onder d. staat dat de gemeente bereid is haar medewerking aan het in exploitatie brengen van het plangebied **indien** conform deze overeenkomst **voldoende waarborgen** zijn/worden getroffen voor een goede en stelselmatige ontwikkeling.

In artikel 2 van deze overeenkomst staan diverse verplichtingen van de partijen vermeld.

In artikel 7 staat geschreven dat de gemeente en de initiatiefnemer maandelijks zullen overleggen inzake de onderlinge afstemming van de werkzaamheden.

In artikel 8 staat o.a. dat de initiatiefnemer een bedrag van € ■■■■■ in het provinciaal compensatiefonds zal storten ten behoeve van de weidevogelcompensatie.

In artikel 10 is geregeld dat het de initiatiefnemer niet is toegestaan om de rechten en verplichtingen uit de overeenkomst aan derden over te dragen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de gemeente.

Gewijzigde omstandigheden.

Enig speurwerk bij de Kamer van Koophandel heeft geleerd dat Rinzema van der Vliet B.V. **niet meer bestaat maar reeds op 1 juni 2015 is ontbonden door een besluit van de algemene vergadering en per 23 juli 2015 is uitgeschreven uit het Handelsregister wegens geen bekende baten meer aanwezig bij de rechtspersoon. Bijlage 3.**

Dit betekent dus dat de gemeente destijds een overeenkomst heeft afgesloten met **een nu niet meer bestaande partij**. Derhalve zijn er nu ook geen **voldoende waarborgen** meer voor de ontwikkeling van het hotel en appartementen met bijbehorende voorzieningen. De niet meer bestaande initiatiefnemer Rinzema van de Vliet B.V. kan alle genoemde verplichten niet meer nakomen.

Dus als ik het woord “**indien**” juist interpreteer dan is de gemeente **nu niet meer bereid** om haar medewerking aan het Hotelplan te verlenen. En dat is toch wel een totaal andere situatie dan op 24 februari 2010 !

Vragen: Hoe vaak heeft het in artikel 7 genoemde maandelijks overleg plaats gevonden? En heeft Rinzema van der Vliet B.V. op enig moment aan de ambtenaren en/of college, en/of gemeenteraad te kennen gegeven dat de BV zou worden ontbonden. Was er iemand bij de gemeente die wist van de ontbinding van deze BV in 2015?

Zo ja, waarom is dit feit dan niet helder en open gecommuniceerd met de burgers? Ik heb in geen enkele besluitenlijst van het college en van de raad hierover iets gelezen. Is er cruciale informatie achter gehouden? Want ik kan me niet voorstellen dat Rinzema van der Vliet B.V. in 2015 geen enkele mededeling aan de gemeente als contractspartner heeft gedaan over de komende ontbinding van de B.V.

Zo nee, dan is er destijds een contract gesloten met een partij die het kennelijk niet de moeite waard vond om de gemeente te informeren over de ontbinding van deze partij en het uitschrijven uit het Handelsregister.

Vragen: Heb ik het woordje “indien” op de juiste wijze geïnterpreteerd? Zo niet, wat is dan volgens u de juiste interpretatie? En is de gemeente dan nog wel steeds bereid om medewerking te verlenen?

Bestemmingsplan voldoet niet meer aan de wettelijke eis inzake de economische uitvoerbaarheid en gegarandeerd kostenverhaal.

Nu er geen anterieure overeenkomst meer is als bedoeld in de Wro valt de bodem onder het bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen weg en zou er dus nu een exploitatieplan door de gemeente vastgesteld moeten worden. Het kosten verhaal is immers niet meer verzekerd! Het genoemde bedrag van ruim € [REDACTED] voor de weidevolgelcompensatie zal ook niet meer door Rinzema van der Vliet B.V. betaald kunnen worden.

Toestemming voor overdracht van rechten en verplichtingen aan een derde.

Is er door Rinzema van der Vliet B.V. een verzoek gedaan om een schriftelijke toestemming van de Gemeente te krijgen voor de overdracht van de rechten en verplichtingen uit de Grondexploitatieovereenkomst over te dragen aan een derde?

Mij is nimmer gebleken dat de Gemeente die toestemming verleend heeft en dus is er ook geen andere partij voor Rinzema van der Vliet B.V. in de plaats gekomen. Of is ook op dit punt mogelijk informatie achter gehouden?

Intrekken oud bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen.

Bovengenoemde gewijzigde feiten en omstandigheden zijn naar mijn mening voldoende aanleiding om te overwegen het bijna 9 jaar oude bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen thans in te trekken en tegelijkertijd een nieuw bestemmingsplan voor die locatie voor te bereiden of in procedure te brengen dat voorziet in een agrarische bestemming voor de onderhavige percelen. Voor zover nodig verzoek ik u daartoe over te gaan waarbij ik wil

refereren aan het verkiezingsprogramma van de FNP en het Coalitieakkoord 2018-2022, Raadsagenda De Fryske Marren 2018-2022.

Het zou toch te gek voor woorden zijn wanneer het oude bestemmingsplan zonder enige discussie nu ingefietst wordt in de Omgevingsvisie **terwijl de gemeente volgens haar eigen woorden niet meer bereid is om haar medewerking te verlenen nu er geen voldoende waarborgen meer zijn.**

Nu de bodem onder het bestemmingsplan is weggeslagen, de economische uitvoerbaarheid is immers niet meer gewaarborgd waardoor het bestemmingsplan niet meer aan de wettelijke eisen voldoet, zou het raar zijn om dit bestemmingsplan voor weer een langere periode te handhaven.

Nogmaals: wist men op het gemeentehuis niets van al deze nieuwe feiten en omstandigheden?

Verkiezingsprogramma FNP.

In het verkiezingsprogramma van de FNP 2018 staat: “Het Hotelplan aan de Langweerder Wielen / A7 is nog altijd niet ontwikkeld. Als dit bestemmingsplan opnieuw vastgesteld wordt dan vindt de FNP dat deze plannen geschrapt moeten worden. Laat dit onbebouwde gebied maar open.”

Door de gewijzigde regelgeving bestaat er sinds kort geen actualiseringsplicht meer en zal het bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen ook niet opnieuw vastgesteld hoeven te worden want dat gaat nu op in de Omgevingsvisie / omgevingsplan, maar dat wil niet automatisch zeggen dat de raad nu geen andere bestemming aan dat gebied kan geven.

Nu is het moment.

Volgens mij is het juist nu **het** moment om in de lijn van het verkiezingsprogramma van de FNP en het Coalitieakkoord 2018-2022, Raadsagenda De Fryske Marren 2018-2022, de discussie aan te gaan over het intrekken van het oude bestemmingsplan en het geven van een nieuwe agrarische bestemming aan die locatie. Volgens het Coalitieakkoord, Raadsprogramma zal er in 2020 een onderzoek gedaan worden naar de stand van zaken van de ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme in de gemeente.

Ik wil u vragen om dat onderzoek voor wat betreft het Hotelplan niet in 2020 uit te laten voeren maar reeds nu en wel voor de vaststelling van de nieuwe Omgevingsvisie. Gezien bovenstaande nieuwe feiten en omstandigheden kan dit een kort onderzoekje zijn dat nauwelijks tijd vergt.

Voor de 2 FNP wethouders en de 7 FNP raadsleden ligt hier een grote kans om genoemde verkiezingsbelofte na te komen en inhoud te geven door een heroverweging te maken ten aanzien van het Hotelplan om het gebied voor de toekomst open te houden. Maar die kans is er ook voor de andere wethouders en andere raadsleden op basis van de nieuwe feiten en omstandigheden.

Daarbij kan ook zeker een beroep worden gedaan op de ontwerp Omgevingsvisie die dit gebied aanwijst als Veenweidegebied.

Kernwaarde Veenweidegebied.

Het Veenweidegebied is volgens de ontwerp-Omgevingsvisie bij uitstek een **open** gebied. Als voorbeeld van een niet passende ontwikkeling bij de identiteit van het veenweidegebied wordt zelfs een plaatje getoond van bebouwing aan het water.

Als ik dit plaatje vergelijk met het plaatje van het Hotelplan dan is er nu maar één conclusie mogelijk: **Het Hotelplan past niet bij de identiteit van het open veenweidegebied.**

Ook staat er in het ontwerp dat de openbare plekken aan het water en/of zichtlijnen naar het water versterkt moeten worden. **Welnu, ook hiermee is het Hotelplan in strijd.**

Mogelijke schadevergoeding.

Nu Rinzema van der Vliet B.V. op eigen initiatief is ontbonden en uit het Handelsregister is uitgeschreven bestaat er geen contractspartij meer die nog enig belang zou kunnen hebben bij het laten voortbestaan van het oude bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen. Er is geen rechtsopvolger en de destijds gesloten Grondexploitatieovereenkomst is al sinds 1 juni 2015 volstrekt waardeloos.

Omdat er verder geen andere partijen bekend zijn die belang zouden kunnen hebben bij het alsnog realiseren van het Hotelplan, loopt de gemeente geen enkel risico dat er een schadeclaim wordt ingediend.

Mocht de gemeente van oordeel zijn dat er toch nog een zeker risico wordt gelopen dan is het interessant om te weten waar dat risico dan uit bestaat en uit welke hoek dan een schadeclaim zou kunnen komen. Ik kan me daar niks bij voorstellen. Maar misschien kunt u dat aspect betrekken bij het hierboven bedoelde kort onderzoekje.

Behoeftedonderzoek.

Mocht de gemeente van mening zijn dat het oude bestemmingsplan Hotel-Langweerder Wielen toch moet blijven bestaan dan is het zaak dat er eerst toch nog een nieuw behoeftedonderzoek wordt gedaan, want sinds 24 februari 2010 zijn er nieuwe hotels langs de snelwegen in Fryslân gebouwd, Van der Valk hotel (120 kamers) Sneek, Van der Valk hotel (105 kamers) Wollega, Van der Valk hotel (117 kamers) Leeuwarden, of er zijn vergoederde plannen voor zoals een Van der Valk slaaptoren (120 kamers) in Drachten, een Van der Valk hotel (66 kamers) bij het voetbalstadion in Heerenveen, een Van der Valk hotel (130 kamers) aan de oostkant bij Skoatterwâld in Heerenveen.

Hogeschool Stenden heeft begin 2018 in opdracht van de provincie onderzoek gedaan naar de hotelcapaciteit en kwam tot de conclusie dat er een **hotelbubbel** dreigt. Volgens de Leeuwarder Courant van 3 april 2018 wilde de provincie niet dat het rapport gepubliceerd werd omdat het de provincie niet goed uit zou komen in verband met Culturele Hoofdstad 2018.

Volgens mij is er dan ook totaal geen behoefte aan het Hotelplan bij de Langweerder Wielen met 120 kamers, en de 60 zelfstandige appartementen anders was er lang een Van der Valkje ingesprongen.

Daarom moet er een behoeftedonderzoek gedaan worden als u vindt dat het Hotelplan er toch ooit moet komen.

Rekenkamer.

Ik wil u voorstellen om de Rekenkamer van de gemeente onderzoek te laten doen naar de totstandkoming van de Grondexploitatieovereenkomst met Rinzema van der Vliet B.V. en wat het de gemeente allemaal gekost heeft aan ambtelijke uren, de totstandkoming van het bestemmingsplan, de verplichte onderzoeken, de procedure bij de Raad van State, en het opstellen van de Grondexploitatieovereenkomst en alles wat met deze zaken annex is geweest. Ontbinding van de BV Rinzema van der Vliet en het uitschrijven uit het Handelsregister. Waarom is de raad niet geïnformeerd? Achter houden van informatie? Ingehuurde juridische bijstand? Is er ooit een antecedentenonderzoek uitgevoerd naar Rinzema van der Vliet B.V. en wat is daar dan uitgekomen? Het bedrijf is in mei 2005 gestart en hoe kan de gemeente zonder antecedentenonderzoek naar zo'n jong bedrijf met dit jonge bedrijf in zee gaan? Welke projecten heeft dit jonge bedrijf met goed resultaat ontwikkeld? Of was het Hotelplan het eerste grote project waar men aan wilde beginnen? Heeft de gemeente inzicht gehad in de financiële situatie van Rinzema van der Vliet B.V. alvorens een handtekening te zetten onder het contract?

Hoe moet het woordje "indien" geïnterpreteerd worden nu er geen voldoende waarborgen meer zijn? En wat zijn dan de gevolgen voor het publiekrechtelijke bestemmingsplan?

Wat heeft dit de gemeente gekost aan gemiste bouwleges van het Hotel met 120 kamers en de 60 zelfstandige appartementen?

Als je vanaf eind 2011 (uitspraak Raad van State) twee jaar bouwtijd rekent (men wilde immers snel aan de slag) wat heeft het de gemeente dan gekost aan niet ontvangen OZB belasting van het Hotel en de 60 appartementen? Naar mijn mening al gauw enkele tonnen! En wat gaat de gemeente elk jaar nog missen aan OZB belasting nu de kans heel groot is dat het Hotelplan nimmer gebouwd zal worden?

En wat is vanaf 2013 het bedrag aan gemiste toeristen belasting geweest en wat mist de gemeente vanaf nu elk jaar aan toeristenbelasting? Dat loopt ook in de papieren.

Mogelijk kan er lering getrokken worden uit dit gehele project zodat de gemeente zich in de toekomst terughoudender opstelt wanneer er weer eens een projectontwikkelaar op de stoep staat met wilde ideeën, en daar niet klakkeloos in meegaat. De gemeente moet altijd de regie houden.

Volgens artikel 2 onder d van de Grondexploitatieovereenkomst was het aan de initiatiefnemer om te beslissen wanneer met de daadwerkelijke uitvoering van het project begonnen zou worden. Dat was een open eind. De gemeente kon jarenlang niets anders doen dan alleen maar wachten op het moment dat begonnen zou worden. En dat moment kwam niet. En was geen enkele bepaling / sanctie opgenomen dat de overeenkomst zou komen te vervallen wanneer de initiatiefnemer niet binnen bijvoorbeeld 1 of 2 jaar zou beginnen.

Daarnaast zou onderzocht kunnen worden door wie besloten is om de raad te passeren bij het zonder actualiseren van 15 oude bestemmingsplannen een publicatie te doen waarbij deze 15 oude bestemmingsplannen nu ingescand zijn en als pdf bestand via www.ruimtelijkeplannen.nl digitaal raadpleegbaar zijn, om op die manier onder de wettelijke actualiseringsplicht uit te komen. Dit alles zonder een raadsbesluit !

Dit lijkt mij weinig open en transparant. Nu blijven deze oude bestemmingsplannen weer voor een lange periode van kracht zonder dat iemand zich afgevraagd heeft of de raad deze oude bestemmingen nog wel langer wilde.

Kortom: allemaal vragen waar naar mijn mening eens antwoord op zou moeten komen en dat kan dan het beste via een onderzoek door de Rekenkamer.

Tot slot.

Bent u met mij thans ook van mening dat er nu een streep onder de soap van het Hotelplan gezet moet worden. U zou daar veel inwoners een plezier mee doen.

In verband daarmee moet de Omgevingsvisie op dit punt **helemaal anders**.

Graag ontvang ik op alle gestelde vragen antwoord en uw standpunt ten aanzien van de onderwerpen die ik heb aangedragen.

Afschrift aan griffie en rekenkamer.

Gezien mijn slechte ervaring met het maken van een korte subjectieve samenvatting van de zienswijze mbt de Recreatievisie door een ambtenaar en het niet één op één doorsturen van die zienswijze aan de commissie Ruimte en gemeenteraad, stuur ik een exemplaar van deze reactie rechtstreeks aan de griffie in de hoop en verwachting dat deze reactie dan wel één op één ter kennis wordt gebracht van de commissie en de raad.

Tevens stuur ik een afschrift aan de rekenkamer met het verzoek om een onderzoek in te stellen zoals hierboven bedoeld.

Hoogachtend,

■■■■■■■■■■,

■■■■■■■■■■

■■■■■■■■■■ Langweer.

Bijlagen:

1. Brief college d.d. 29 maart 2018.
2. Melding ruimtelijke plannen d.d. 19 september 2018.
3. Informatie Kamer van Koophandel inzake Rinzema van der Vliet B.V.

Nr 29b

Bast-Bakker Stichting

██████████ LANGWEER

Bijlage 1.

Joure, 29 maart 2018

Verz.: **29 MAART 2018**

Onderwerp:

Zienswijze concept recreatievisie

Zaaknummer : 40728

Uw kenmerk :

Beh. door : ██████████

Bijlage(n) :

Geachte heer, mevrouw,

De concept Recreatievisie (versie oktober 2017) van gemeente De Fryske Marren heeft van 10 november t/m 7 december 2017 ter visie gelegen. U heeft hierop een zienswijze ingediend, maar nog geen reactie van ons ontvangen. Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken.

Door de gemeente zijn in totaal 18 inspraakreacties ontvangen. Op basis van de reacties zijn wijzigingen aangebracht in de tekst en is de concept Recreatievisie (versie januari 2018) opgesteld. Ook is een zogenaamd 'Eindverslag inspraakreacties' opgesteld, waarin per ingediende zienswijze is aangegeven of en hoe de zienswijze is verwerkt. De aangepaste Recreatievisie en het 'Eindverslag inspraakreacties' zijn vervolgens door het college van B&W aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling.

De gemeenteraad heeft de Recreatievisie geagendeerd voor de commissievergadering van 7 februari 2018. In die openbare vergadering heeft de commissie besloten om de Recreatievisie niet, voor de gemeenteraadsverkiezingen, door de huidige raad te laten behandelen. Concreet betekent dit dat de Recreatievisie en het 'Eindverslag inspraakreactie' geen formele status hebben gekregen.

De aangepaste conceptvisie (versie januari 2018), het 'Eindverslag inspraakreacties' en adviezen zijn desgewenst te downloaden vanaf de website van de gemeenteraad (vergaderstukken commissie Ruimte).

Via onderstaande link, agendapunt 5, tabblad Bijlagen:

https://channel.royalcast.com/defryskemarren/#1/defryskemarren/20180207_1

Op dit moment zijn de verkiezingsuitslagen bekend, worden de nieuwe raadsleden geïnstalleerd en wordt een nieuw college van B&W gevormd. Het college neemt een besluit hoe en wanneer de Recreatievisie opnieuw aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Wij zullen u hierover t.z.t. informeren.

Van: Noreply-Ruimtelijkeplannen.nl [noreply@kadaster.nl]
Verzonden: woensdag 19 september 2018 07:04
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Melding van geladen plannen

Geachte gebruiker van ruimtelijkeplannen.nl,

Hierbij ontvangt u een overzicht van de plannen die recentelijk gepubliceerd zijn op www.ruimtelijkeplannen.nl.

Ingeladen plannen:

Datum: 2018-09-18

Bronhouder: Gemeente De Fryske Marren

Bestemmingsplan Idskenhuizen 2017 - bestemmingsplan (ontwerp)

Boornzwaag – Hotel Langweerder Wielen - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld) ✕

Natuur- en waterlandgoed Trijntje Wiel - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Dijken - Dijken 9a - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Joure – Sevenwolden - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Joure - Skipsleat - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Joure – Westermeer - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Woudfennen III - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Joure - Wyldehoarne, deels : percelen Koarte Ekers 2 en 6 - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Bestemmingsplan Wyldehoarne 3/3a (noordwest) - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Binnen de Rondweg - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Frieslandpark-Brekkenweg - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Tramdyk-West 2004 - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Juwsterhaule - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Sint Nicolaasga - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Scharsterbrug - gemeentelijk plan; bestemmingsplan artikel 10 (vastgesteld)

Om uzelf weer af te melden van de attenderingsservice kunt u de volgende link aanklikken: [Afmelden voor de attenderingsservice](#).

Met vriendelijke groeten,

Het beheerteam ruimtelijkeplannen.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl

Kamer van Koophandel, 04 mei 2018 - 11:32

De pagina wordt geladen...

Alle publicaties van een specifieke inschrijving

Handelsnaam:

KvK-nummer:

01108440

Er is/zijn 11 publicatie(s) gevonden van deze inschrijving. De meest recente publicaties staan bovenaan.

Publicatiedatum	Soort publicatie
	Tekst publicatie
24-07-2015	Ontbindingen
	Op 1-6-2015 is [REDACTED] ontbonden door Besluit van de algemene vergadering/s
24-07-2015	Wijzigingen
	Per 1-6-2015 liquidatie bevestigd. Per 23-7-2015 is de rechtspersoon uitgeschreven wegens Gee
29-04-2014	Deponeringen jaarstukken
	Voor boekjaar 2013 is de jaarrekening gedeponoord.
19-06-2013	Deponeringen jaarstukken
	Voor boekjaar 2012 is de jaarrekening gedeponoord.
04-06-2012	Deponeringen jaarstukken
	Voor boekjaar 2011 is de jaarrekening gedeponoord.
24-05-2011	Deponeringen jaarstukken
	Voor boekjaar 2010 is de jaarrekening gedeponoord.
04-10-2010	Deponeringen jaarstukken
	Voor boekjaar 2009 is de jaarrekening gedeponoord.
08-12-2009	Deponeringen jaarstukken
	Voor boekjaar 2008 is de jaarrekening gedeponoord.
06-08-2008	Deponeringen jaarstukken
	Voor boekjaar 2007 is de jaarrekening gedeponoord.

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

maandag 12 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Geacht College,

Onze zienswijze is als bijlage mee gezonden.

Met vriendelijke groet

Zienswijze op omgevingsvisie.pdf

Bijlage	
Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	Wijckel
E-mail	
Telefoonnummer	

Geacht College,

Hierbij ontvangt u de zienswijze op de omgevingsvisie van Ondernemersnetwerk Gaasterland e.o.

In vrij algemene bewoordingen is in het stuk weergegeven hoe het gemeentelijk beleid in de nabije toekomst er uit zal gaan zien. Gesuggereerd wordt dat het stuk is opgesteld in samenspraak met de bevolking.

Bij ondernemersnetwerk Gaasterland vragen wij ons af of dit werkelijk zo is. De kernen Balk, Joure en Lemmer worden nadrukkelijk genoemd als de plaatsen waar nog groei in zit, daar waar het gaat om nieuw te realiseren woningbouwplannen maar ook daar waar het gaat om nieuw te ontwikkelen bedrijfsterreinen.

Het stuk werkt sterk de indruk dat het gemeentelijk beleid meer is gebaseerd op prognoses en voorspellingen over krimp van de bevolking dan op de wensen van onze inwoners uit met name die kleine dorpen.

Ondernemersnetwerk Gaasterland is juist van mening dat er maatregelen kunnen en moeten worden genomen om deze krimp tegen te gaan. Hoewel er wel plannen worden gemaakt ligt bijvoorbeeld de aanleg van glasvezel nog ver in het verschiet. Wij denken dat hiermee meer haast moet worden gemaakt.

Voor de leegstaande boerderijen is er nog steeds geen duidelijk beleid. Het zijn doorgaans locaties waar met veel meer mensen kan worden gewoond dan nu vaak het geval is en tevens zijn het locaties waar in potentie ook bedrijven kunnen worden gevestigd.

Ondernemersnetwerk Gaasterland is van mening dat dit planologisch mogelijk moet worden gemaakt, dat in het nog op te stellen omgevingsplan de broodnodige flexibiliteit moet worden betracht.

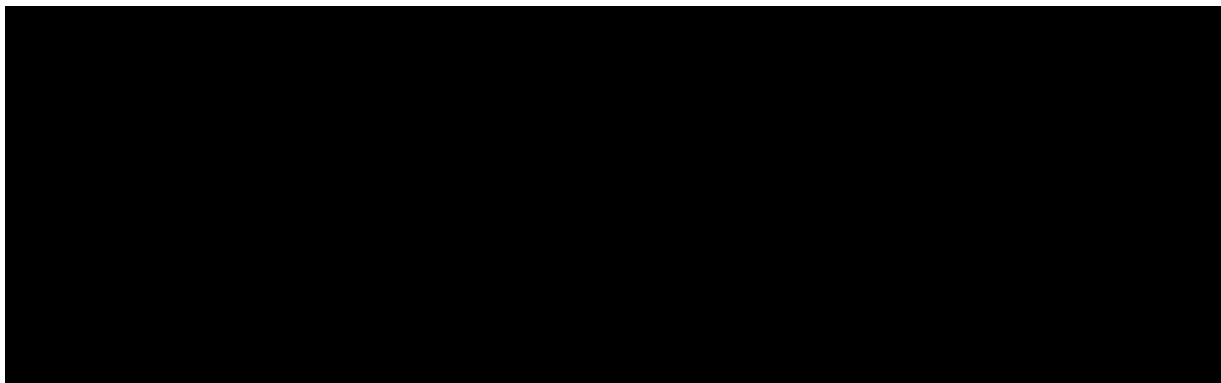
We leven in een tijd met nogal wat dynamiek. Trends en ontwikkelen zijn aan snelle veranderingen onderhevig, sterker nog, voortdurende veranderingen zijn de constante geworden. Daarom zijn wij van mening dat de omgevingsvisie op dit onderdeel te star is.

Wij pleiten verder voor goed bereikbare dorpen niet alleen met eigen vervoer zoals fiets, auto en scooter maar ook via betaalbaar openbaar vervoer. Dit laatste achten wij, ook met het oog op de vergrijzing van de bevolking van zeer groot belang voor de leefbaarheid in de kleine dorpen.

Concluderend, geacht College, laat u niet te veel leiden door de kaders van Rijk en Provincie. Gemeente De Fryske Marren is een uniek gebied in Friesland maar ook in Nederland. Wij liggen aan het IJsselmeer in een gebied met nog veel meren, maar ook fietspaden, ruiterroutes, bossen, weilanden, en prachtige vergezichten. Via de ontsluiting op de A6 bij Lemmer liggen we bijzonder gunstig opzichte van de Randstad. Zo'n gebied verdient een eigen en ambitieus beleid met als gevolg bloeiende kernen en een levendig buitengebied.

Vanzelfsprekend ben ik bereid één en ander mondeling toe te lichten.

Namens het bestuur met een hartelijke groet,

[Redacted signature]

Voorzitter ONG

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

maandag 12 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

LS

Hierbij reageer ik op de concept omgevingsvisie
U vindt mijn reactie in de bijlage

Bijlage

Reactie op concept omgevingsvisie dd 12
november 2018.pdf

Naam

Straat

Huisnummer

Postcode

Woonplaats

E-mail

Telefoonnummer

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Ruigahuizen

[REDACTED]

[REDACTED]

Geachte lezer,

Ik beperk me met mijn reactie op het concept van de omgevingsvisie, grotendeels tot een reactie vanuit Gaasterlands perspectief. Dat wil uiteraard niet zeggen dat mijn opmerkingen tot Gaasterland beperkt moeten blijven, integendeel wat mij betreft. Als voorbeeld noem ik de te algemene aandacht (voor zover er al aandacht voor is) over de schrikbarende terugloop van de biodiversiteit. Deze teruggang beperkt zich uiteraard niet tot Gaasterland, noch tot onze gemeente. Maar dat betekent niet dat de gemeente dit probleem mag negeren. Er is op breed niveau aandacht en actie nodig om dit probleem aan te pakken en ik ben van mening dat de gemeentelijke overheid in haar visie op de omgeving daarin het voortouw moet nemen.

Graag onderschrijf ik dan ook volmondig de frase in de omschrijving over het totale grondgebied van de Fryske Marren: “Natuurlijk en passend bij karakter” zoals aangegeven op de “Ja-graag” kaart in paragraaf 4.2.5. Sterker nog, ik zou graag zien dat de collectieve waarden in ons gemeenschappelijk buitengebied in de dagelijkse praktijk worden gehandhaafd, daarvoor is maatwerk nodig, waarbij ik aanbeveel de gekozen omschrijving nog nader uit te werken, zodat er geen ruimte meer bestaat voor meervoudige interpretaties. Dus graag een nauwkeuriger omschrijving in deze, die recht doet aan de manier waarop deze waarden zullen worden geborgd.

m.b.t. 3.1. Kernwaarden van onze gemeente.

Ik kan me goed vinden in de omschrijving zoals onder: “Noflik”. Zo ook in: “Kleurrijk”. Tegen de omschrijving: “Actief”, heb ik bezwaar omdat ze in veel opzichten tegenstrijdig zijn, zoals ik hieronder zal aangeven.

M.b.t. 3.2. en 3.4. De kernwaarden van het zandgebied en meer in het bijzonder Gaasterland, zijn prima omschreven. Zo ook de kernwaarden van de IJsselmeerkust. Als in paragraaf 3.2.1. echter wordt ingezoomd op Gaasterland is er een aanpassing nodig. Juist het zuidelijke deel van de Friese IJsselmeerkust wordt gekenmerkt door een relatief grote natuurlijkheid en een grotendeels onbeschadigd landschap. Deze kustwateren herbergen belangrijke watervogelpopulaties waarvoor rust van groot belang is. Hier lijkt mij geen plaats voor intensivering van watergebonden recreatie. Ook het verder ontsluiten van deze kust, om haar nog “beleefbaarder” te maken voor fietsers en wandelaars, vind ik geen goed idee. We moeten de gebieden waar nog enige rust heerst, koesteren. Landschappelijk zie ik de steeds groter wordende industriële landbouwbedrijven als een gevaar voor de beleving van het kustgebied. Ook de dreigende realisatie van een zandwinlocatie voor deze kust, vormt een onbegrijpelijke aantasting van de weidsheid als kenmerkende landschappelijke waarde. De aantasting van die weidsheid door de realisatie van Windmolenpark N.O.P. is helaas al een voldongen feit. In de omgevingsvisie zou geformuleerd moeten worden dat gemeente DFM tegen verdergaande industrialisatie van het IJsselmeergebied en haar kusten in het bijzonder is en blijft. De laatste paragraaf van dit hoofdstukje dus graag conform aanpassen.

Gemengde agrarische bedrijfsvoering komt nauwelijks voor in Gaasterland en natuurwaarden die gebonden zijn aan agrarische bedrijfsvoering zijn eveneens niet of nauwelijks meer aanwezig. De landbouwindustriële bedrijven hebben vrijwel allemaal, de positieve uitzonderingen zoals de biologische bedrijven daargelaten, gekozen voor schaalvergroting en intensieve veehouderij. Een terugkeer naar het gemengde agrarische bedrijf en het lokaal of regionaal sluiten van kringlopen zou ik ten zeerste toejuichen, dat vergt een forse veranderingsslag van de bedrijfsvoering, een ingreep die met de realisatie van een adequate omgevingsvisie wellicht op gang kan worden gebracht.

Met het oog op de enorme versnippering van intensieve landbouw en natuur in Gaasterland pleit ik er voor dit gebied als een proeftuin voor landbouwinclusieve natuur aan te wijzen.

In paragraaf 4.1. worden de kaders geschetst van andere overheden, waarbinnen het gemeentelijk beleid zich kan ontwikkelen. Het zal duidelijk zijn dat richtlijnen zoals het niet toestaan van nieuwe bebouwing buiten bestaande dorpen (en stad!) en het niet toestaan van lawaai in stiltegebieden, mijn steun heeft omdat ze allemaal bedoeld zijn de kwaliteit van onze leefomgeving te borgen.

Het bevreemd me daarbij dat diezelfde overheden activiteiten in de ruimere omgeving toestaan die deze kwaliteiten onder druk zetten. Denk bijvoorbeeld aan toenemende lawaai-overlast en vervuiling door vliegverkeer, het windpark N.O.P. en de door RWS geïnitieerde zandwinning pal voor onze kust. Dit is niet alleen tegenstrijdig, het ondermijnt ook het vertrouwen van de burger in een overheid. Een overheid die helder en duidelijk moet aangeven in bijvoorbeeld een omgevingsvisie, waar ze voor staat en daarna conform deze uitgangspunten gaat functioneren. Als de gemeente zich niet aan deze uitgangspunten houdt zal de burger steeds minder vertrouwen in de politiek krijgen met alle vervelende gevolgen van toenemende polarisatie etc. van dien.

Paragraaf 4.2.1. focust vooral op het faciliteren van de toenemende behoefte aan gemotoriseerd vervoer. Het is goed om te beseffen dat de problemen die de steeds verdergaande mobiliteit met zich mee brengt, zoals toenemende emissies van vervuilende stoffen en geluidsoverlast, de grenzen van onze ecologische ruimte hebben bereikt.

Het lijkt me goed dat de gemeente zijn verantwoordelijkheid in deze neemt in de bestrijding van de klimaatcrisis en o.a. inzet op het stimuleren van energieneutrale openbaar vervoerregelingen, het terugdringen van de energievretende landbouwindustrie en het terugdringen van gemotoriseerd verkeer dat gebruik maakt van fossiele brandstoffen. Het realiseren van laadpalen voor elektrische auto's, bijvoorbeeld op elke openbare parkeerplaats minimaal een laadpaal binnen het tijdsbestek van 1 jaar, is een concreet actiepunt..

De steeds groter worden landbouwvoertuigen vergen steeds grotere binnenwegen, ik pleit voor een pas op de plaats in deze ontwikkeling. Het wordt tijd dat de landbouw(industrie!) zich aanpast aan de omgeving in plaats van andersom.

In paragraaf 4.2.2. mis ik aandacht voor het woonklimaat in de buitengebieden. De te dominante agrarische functie van ons buitengebied heeft voor veel bewoners van het platteland ongunstige effecten in de vorm van stank, lawaai, fijnstof, effecten van het gebruik van bestrijdingsmiddelen, landschappelijke vervlakking met als gevolg een dramatische afname van de biodiversiteit, enzovoort. Niet alleen gaat dit ten koste van woongenot; het treft vooral ook de toeristisch/recreatieve sector die voor onze gemeente in economisch opzicht van steeds groter belang is.

Het voorbeeld van "maatwerk" in het kader op pagina 27 is dan ook een schoolvoorbeeld van hoe het juist **niet** moet! De ruimte die agrariërs en recreatief gemotoriseerd verkeer van de gemeente krijgen toebedeeld is lijnrecht in tegenspraak met het speerpunt van het bevorderen van een gezond en veilig leefklimaat door te sturen op behoud van rust, donkerte en schoonheid. Mijn voostel is dus dit aan te passen.

De stelling op pagina 32 dat de huidige landbouwindustrie van belang is voor de instandhouding van een aantrekkelijk landschap deel ik helaas niet, sterker nog ik ben van mening dat het tegendeel waar is. Ook in het grotere perspectief van klimaat en verbetering van de biodiversiteit pleit alles voor inkrimping van de veestapel in combinatie met kringloop en natuurinclusieve landbouw. De gemeente dient in deze kanteling het voortouw te nemen en dit helder en duidelijk te omschrijven in de omgevingsvisie. Ik benoem landbouwbedrijven in deze zienswijze consequent als landbouwindustrie en dat is niet voor niets. Er is de laatste jaren een ontwikkeling gaande van groot,

groter, naar grootst, en dat gaat gepaard met een uit de hand gelopen industrialisatie van de onderhavige boerenbedrijven.

Wat het recreatief aanbod in Gaasterland betreft komt de noodzakelijk rust in onze natuurgebieden in toenemende mate onder druk. Dit gaat ten koste van onze fauna. Deze constatering brengt me tot het advies ook hier niet nog meer ruimte voor te bieden. Gaasterland verdient een recreant die geniet van rust, ruimte, duisternis, een divers landschap en de beleving van een rijke natuur. Ik pleit er dan ook voor actief te sturen op dit segment, bijvoorbeeld door het invoeren van snelheidsbeperkingen en het terugdringen van (gemotoriseerd) verkeer in natuurgebieden. Bovendien moet de gemeente het explosief toenemende aantal mountainbikes en veldrijders een halt toeroepen door alle bospaden voor deze fietsers te verbieden en te stimuleren dat natuurbeheerorganisaties hetzelfde gaan doen.

Ik onderschrijf dan ook volledig de op pagina 34 genoemde kwaliteitsverbetering die de nadruk op natuurbeleving legt in combinaties met zorg en wellness. Vrijkomende agrarische bebouwing kan hiermee bijvoorbeeld een prima nieuwe bestemming krijgen.

Wat bedrijventerreinen betreft wijs ik voor Gaasterland iedere uitbreiding in het buitengebied van de hand. De verharding van versterking van ons buitengebied is al veel te ver doorgevoerd. Sanering van bedrijventerreinen in Gaasterland verdient de voorkeur, indien er behoefte blijkt aan bedrijventerreinen kunnen die in Lemmer en of Joure gerealiseerd worden.

Op pagina 35 wordt gesproken over een landbouw die het waardevolle Friese landschap onderhoudt en drager is van belangrijke natuurwaarden. Hier is naar mijn mening wederom sprake te van verwisseling van een wensbeeld met de realiteit. In dat verband verzoeken ik u kennis te nemen van de uitgebreide literatuur met betrekking tot het begrip landschapspijn. Juist vanwege de landschapspijn waardeer ik des te meer de intentie om te participeren in onderzoek en stimulering van een omgevingsbewuste landbouw. In dat kader lijkt mij het idee Gaasterland als proeftuin voor landbouwinclusieve natuur te ontwikkelen interessant. (Zie ook mijn vergelijkbaar pleidooi eerder in deze zienswijze)

In paragraaf 4.2.4. gaat u onder meer in op de verschuiving van het principe “nee, tenzij” naar “ja, mits”. Er wordt meer en meer uitgegaan van initiatieven van onderop, die dan echter niet worden gefaciliteerd. Deze initiatieven betreffen niet alleen die van het bedrijfsleven, maar ook die van de natuur en landschap organisaties en particuliere initiatiefnemers. Hantering van het “ja mits-principe” legt nog meer dan voorheen een grote verantwoordelijkheid bij de gemeente als toetsende instantie. Het is en blijft in eerste instantie aan de gemeente de belangen van de diverse partijen tegen elkaar af te wegen.

In paragraaf 4.2.5. wordt aandacht besteed aan waterveiligheid. De extremen in het weer, nemen door klimaatverstoring merkbaar toe. De beste manier om hier mee om te gaan is terug te keren naar een veel natuurlijker waterhuishouding. Van het oorspronkelijk watersysteem van Fryslân resteert nagenoeg niets meer. Alles is immers primair ingericht op maximale landbouwproductie. Klimaatadaptatie vraagt om een robuuster watersysteem met veel meer ruimte voor dynamiek. Dat brengt de noodzaak met zich mee dat in gebieden waar nu nog intensieve landbouw wordt bedreven, hiervoor ruimte wordt gerealiseerd.

Zo kan het herstel van natuurgebieden die in Gaasterland, behalve onder stikstofdepositie (de kritische waarden voor arme zandgronden zoals die van Gaasterland worden al decennia lang overschreden) ook zwaar te lijden hebben onder verdroging, stap voor stap weer worden hersteld. Ik ben overwegend positief over deze paragraaf met uitzondering van de alinea over het herstel van onze biodiversiteit. Herstel van biodiversiteit beperken tot ecologisch bermbeleid en een paar projecten in de gebouwde omgeving staat in schril contrast met wat er uit de bevolkingsraadpleging

naar voren kwam. Uit een vijftiental aandachtspunten scoorde de behoefte aan het herstel van onze biodiversiteit juist bijzonder hoog, zo niet het hoogst.

Een substantieel deel van de omgevingsvisie zou juist aandacht moeten schenken aan het herstel van onze biodiversiteit, gekoppeld aan een veelheid aan maatregelen. Ook hier weer met bijzondere aandacht voor de landbouwindustrie. Zonder met een hernieuwde blik te kijken naar de inpassing van agrarische activiteiten in ons natuurlijk systeem vindt er geen herstel van onze biodiversiteit plaats, terwijl dat dringend noodzakelijk is. Ook hier voor de derde keer een appèl voor Gaasterland als proefgebied voor landbouwinclusieve natuur.

Gemeente De Fryske Marren staat niet op zichzelf. Als onderdeel van een Europese samenleving dringen zich ook aan ons problemen als ernstig verlies aan biodiversiteitverlies en klimaatverstoring op. Die enorme bedreigingen van de fundamenteën van ons bestaan manifesteren zich steeds duidelijker. Een ieder zal een forse steen aan de noodzakelijke verandering moeten bijdragen. Aan pijnlijke maatregelen valt niet te ontkomen als we een leefbare wereld door willen geven aan volgende generaties. Hoe langer we wachten, hoe pijnlijker de transitie.

In de definitieve Omgevingsvisie mag het allemaal wel wat explicieter! Verbeter de wereld, begin bij gemeente De Fryske Marren zou het motto moeten zijn

Tot zover.

U veel wijsheid wensend in de te nemen besluitvorming.

Vriendelijke groet

Inspraak omgevingsvisie

woensdag 14 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

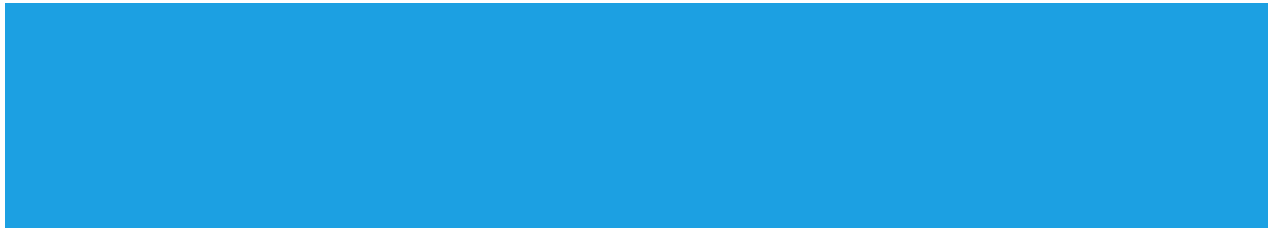
Bijgaande de gezamenlijke reactie van Stichting Dorpsbehoud Lemsterland, Stichting Oud Lemmer en de SDL-werkgroep: Harmonisatie Gemeentelijk Monumentenbeleid:

1. Wij zien graag opgenomen in het uitvoeringsprogramma punt 49: Opstellen en uitvoeren van het gemeentelijk monumentenbeleid zoals verwoord in de SDL-notitie (zie bijlage) zodat de benoemde kernwaarde 'culturele historische panden' verder inhoud gegeven kan worden.

2. Eén van die kernwaarden is "kleurrijk", waaronder ook landschap, historie, authenticiteit en oude panden vallen (nog onderscheiden in een viertal gebieden). Dit is keurig gedaan. Per deelgebied wordt ook aangegeven wat de 'te versterken waarden' zijn. Slechts bij de lintdorpen in het veenweidegebied wordt karakteristieke bebouwing ook als een te versterken waarde gezien. Eigenlijk zou bij elk deelgebied als 'te versterken waarde' waarde moeten worden aangegeven: 'de historische en karakteristieke bebouwing'.

3. Als naar 'wat gaan we doen' wordt gekeken, dan beschouwt de gemeente de cultuurhistorie, de landschappelijke diversiteit en de identiteit van kernen als vertrekpunt en inspiratiebron. Dit is op zich heel mooi. Dit zou echter niet alleen voor kernen moeten gelden maar ook voor het buitengebied/landschap. Als je dan ziet wat er van dit 'wat gaan we doen' in het desbetreffende deel van het uitvoeringsprogramma terecht komt, dan is dat alleen het opstellen van een landschapsbiografie en verdiepingen van de waardenkaart per kern. Daar zou aan toe moeten worden gevoegd: "opstellen en uitvoeren gemeentelijk erfgoedbeleid".

Bijlage	Harmonisatie monumentenbeleid 2017-01-26.pdf
Naam	Stichting Dorpsbehoud Lemsterland
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	De Lemmer
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

Notitie

Harmonisatie monumentenbeleid

Gemeente De Fryske Marren

Werkgroep Harmonisatie Monumentenbeleid DFM

INHOUD

Waarom deze notitie	2
Animo	2
Behoud en beheer	2
Regeling Rijksmonumenten geregeld	2
‘Best Practice’	2
Subsidietoewijzing	3
MIP-lijsten (Monumenten Inventarisatie Project)	3
Objecten voor 1850	3
Puntensysteem	3
Voormalige gemeente Lemsterland	4
Voormalige gemeente Gaasterlân-Sleat	6
Voormalige gemeente Skarsterlân	8
Terherne (voormalige gemeente Boarnsterhim)	9
Wat mag het kosten?	10
Andere stimuleringsregelingen voor gemeentelijke monumenten	10
Toekomst	11
Samenvatting	11
Stappenplan en communicatie	12
Praktijkvoorbeeld	13

Waarom deze notitie

De Stichting Dorpsbehoud Lemsterland (SDL) behartigd de belangen van de gemeentelijke monumenten in de voormalige gemeente Lemsterland. Bij deze stichting bestonden zorgen omtrent de toekomst van het gemeentelijke monumentenbeleid in de nieuwe fusiegemeente. Daarom heeft de SDL na overleg en in samenspraak met de gemeente De Fryske Marren het initiatief genomen om te komen tot een harmonisatie van het gemeentelijk monumentenbeleid voor de nieuwe gemeente. Om die reden is de Werkgroep Harmonisatie Monumentenbeleid De Fryske Marren in het leven geroepen.

De werkgroep is bemand met burgers uit de voormalige gemeenten Skarsterlân, Gaasterlân/Sleat en Lemsterland. Te weten: [REDACTED] (Skarsterlân), [REDACTED] (Gaasterlân/Sleat), [REDACTED] (Lemsterland) en [REDACTED] (externe deskundige). De werkgroep hoopt met deze notitie de harmonisatie succesvol te laten verlopen.

Animo

Het draagvlak voor behoud van monumenten in Nederland is groot. Maar liefst 89% van de inwoners vindt dat het monumentaal erfgoed behouden moet blijven. Ook is 87% van de Nederlanders van mening dat monumenten een positieve invloed hebben op de aantrekkingskracht van stad, dorp en platteland. Dit blijkt onder andere uit het tweejaarlijkse onderzoek van Right Marktonderzoek naar monumentaal erfgoed (2016). Monumenten zijn niet alleen aantrekkelijk voor de eigen inwoners, maar ook gunstig voor de bevordering van het toerisme.

Behoud en beheer

Zorg voor behoud en beheer zijn belangrijk. Voor onderhoud aan monumenten is vaak specialistischer vakmanschap noodzakelijk dan voor gewone woningen. Het genereert extra werkgelegenheid voor ambachtelijke bedrijven in de bouw. Dit vakmanschap betekent een verrijking en differentiatie van de lokale bedrijvigheid in de bouw.

Regeling Rijksmonumenten geregeld

Op 23 oktober 2016 heeft gemeente De Fryske Marren een regeling getroffen met de stichting tot Behoud van Rijksmonumenten in De Fryske Marren (BRM) waarbij de gemeente eigenaar is geworden van de rijksmonumenten die een publieke functie hebben. Ook alle monumentale weg- en waterbouwkundige objecten kwamen of bleven vanaf die datum in bezit van de gemeente.

De stichting BRM-DFM kreeg na de uitwisseling het eigendom van alle (kerk)torens, dakruiters, klokkenstoelen en de twee windmolens in het gebied van De Fryske Marren.

Wat betreft de particuliere rijksmonumenten is de voormalige gemeente Gaasterlân-Sleat het rijkst aan monumenten. De rijksmonumenten in de nieuwe gemeente vind je vooral in de plaatsen Balk, Sleat, Lemmer, Joure en Langweer. Bij uitstek dus plaatsen die aantrekkelijk zijn voor toeristen. In dezelfde plaatsen staan meestal ook de meeste gemeentelijke monumenten.

'Best Practice'

Het gemeentelijke monumentenbeleid in de voormalige gemeente Lemsterland was van de drie voormalige gemeenten en het dorp Terherne het verst ontwikkeld. Het had draagvlak bij de politiek, de monumenteneigenaren en onder de bevolking. Nog steeds vragen eigenaren van gemeentelijke monumenten een 'monumentenschildje' aan om op de voorgevel te schroeven zodat ze voor het publiek ook als zodanig herkenbaar zijn. Ze zijn trots op hun monument. En met name toeristen blijken monumenten uitgebreid te fotograferen.

Subsidietoewijzing

In de voormalige gemeente Lemsterland werd gebruik gemaakt van een staffel waarbij monumenten met een hoger aantal punten in aanmerking kwamen voor meer subsidie, tot maximaal € 5.000,- per object.

In de voormalige gemeente Skarsterlân werd eerst inzicht gevraagd in de daadwerkelijke kosten met betrekking tot onderhoud of restauratie van de beschermde monumentale onderdelen van het object. Op basis van deze kosten werd tot maximaal 20% subsidie toegekend, uitbetaling volgde na gereedmelding van het werk en overleggen van de betaalde rekeningen. De maximale subsidie bedroeg € 10.500,-.

In Gaasterlân/Sleat was een structureel budget beschikbaar voor het stimuleren van onderhoud en restauratie van jaarlijks € 62.890,-. De subsidie bedroeg 25% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 35.000,-.

De Skarsterlânse werkwijze van subsidieberekening en toekenning op basis van de werkelijke kosten verdient de voorkeur.

MIP-lijsten (Monumenten Inventarisatie Project)

In het laatste decennium van de vorige eeuw werden de voor de cultuurhistorische ontwikkeling relevante objecten en structuren in ons land uit de periode 1850 tot 1940 in beeld gebracht. Het project werd door het Rijk geïnitieerd en de Provincies waren belast met de uitvoering en het onderzoek daarvan. Dit staat bekend als het Monumenten Inventarisatie Project (M.I.P.).

De MIP-lijst is beperkt. Men bekeek de panden niet van binnen, zodat waardevolle interieurs buiten beschouwing zijn gelaten.

Vele gemeenten hebben efficiënt van de MIP-inventarisatie gebruik kunnen maken. De voormalige gemeenten van De Fryske Marren hebben destijds allen de MIP-inventarisatie als basis voor de voordracht van gemeentelijke monumenten gebruikt.

Objecten voor 1850

De objecten van voor 1850 of van de periode van de wederopbouw (vanaf 1940) worden niet vermeld in de MIP-lijst.

Deze objecten zijn met name in de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw voor het grootste deel in beeld gebracht door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. De monumentale objecten van nationale betekenis werden in verband met hun cultuurhistorisch karakter aangemerkt als rijksmonument. Zij worden beschermd door de rijksoverheid. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is belast met het verlenen van subsidie voor restauratie en onderhoud en het adviseren bij vergunningverlening.

Toch kunnen objecten van voor 1850, die niet aangemerkt zijn als rijksmonument, voor de gemeente van monumentaal belang zijn. De Rijksdienst heeft destijds niet alle monumenten van voor 1850 gezien en heeft alleen beoordeeld op basis van 'nationale betekenis'.

In De Fryske Marren heeft alleen de voormalige gemeente Lemsterland deze oudere monumenten in beeld gebracht en deze werden betrokken bij de aanwijzing.

Tegenwoordig bestaat er landelijk eveneens aandacht voor monumenten van vlak na de Tweede Wereldoorlog, uit de zogenaamde wederopbouw periode.

Puntensysteem

Voor het beoordelen van de gemeentelijke monumenten is gebruik gemaakt van de diensten van professionele organisaties: Hûs en Hiem of het Steunpunt Monumentenzorg Friesland (SMF) in Leeuwarden. Beide organisaties gebruikten een waardering- of puntensysteem waarmee de monumentale waarde werd uitgedrukt. Hoe meer monumentale onderdelen aan een pand, hoe hoger het aantal toegekende punten. Bij een voldoende aantal punten vond toekenning of aanwijzing van de status tot gemeentelijk monument plaats.

Voormalige gemeente Lemsterland

Van de fusiegemeenten was Lemsterland het verst gevorderd met het monumentenbeleid. Het telt op dit moment 237 gemeentelijke monumenten, waarvan het merendeel in Lemmer. De gemeentelijke monumenten zijn destijds door Hûs en Hiem gewaardeerd en door middel van het puntensysteem is de monumentale waarde van de betreffende panden bepaald. Monumenten met een hoge monumentale waarde kwamen voor een hoger subsidiebedrag in aanmerking dan die met een geringer aantal punten.

Hûs en Hiem maakte niet alleen gebruik van de MIP-lijst, maar heeft op voordracht van de SDL ook panden van voor 1850 gewaardeerd. In 2012 werden eerst alleen voor Lemmer 145 gemeentelijke monumenten vastgesteld. Een jaar daarna volgde het buitengebied met nog eens 92 monumenten. Dit bracht het totaal op 237.

Voor de fusie was er een gemeentelijk budget van € 50.000,- voor het stimuleren van onderhoud en restauratie van de 145 monumenten in Lemmer. Dit bedrag werd, indien er voldoende ruimte in de begroting was, jaarlijks toegekend. Er werd door de eigenaren de laatste jaren steeds meer van deze subsidiemogelijkheid gebruik gemaakt. Tegenover de eisen die de gemeente aan een gemeentelijk monument stelde, stond een redelijke vergoeding. Het stimuleerde de eigenaren om hun onderhoud met respect voor het typisch monumentale te verrichten.

Naast de 237 gemeentelijke monumenten telde deze gemeente 43 rijksmonumenten, wat het totaal op 280 monumenten brengt.

Wat moet er gebeuren?

Het systeem in de gemeente Lemsterland werkte goed. De werkgroep ziet het voortzetten van dit beleid derhalve als voorbeeld voor het toekomstige beleid van De Fryske Marren. Alleen op het gebied van de berekening van de stimuleringsbijdrage bij onderhoud of restauratie op basis van de werkelijke kosten heeft de Skarsterlânse praktijk de voorkeur.

Wordt bovengenoemd beleid als uitgangspunt gekozen, dan verandert er voor de inwoners van deze voormalige gemeente alleen de wijze van subsidietoekenning.

Het houdt wel in dat De Fryske Marren opnieuw een jaarlijks onderhoudsbudget ter beschikking zal moeten stellen. Het budget van de voormalige gemeente Lemsterland, dat in de praktijk toereikend was, kan als uitgangspunt gebruikt worden voor de berekening van de hoogte van dit budget voor de gehele gemeente.

Voormalige gemeente Gaasterlân-Sleat

Voor deze gemeente vond er van 2009 tot 2010 een gemeentelijke monumenteninventarisatie plaats, uitgevoerd door het Steunpunt Monumentenzorg Friesland (SMF). Ook hier werd gewerkt met een puntensysteem dat vergelijkbaar is met het puntensysteem dat Hûs en Hiem hanteert. In tegenstelling tot Hûs en Hiem beoordeelde het SMF in opdracht van de gemeente Gaasterlân-Sleat uitsluitend objecten die op de MIP-lijst stonden.

Monumenten van voor 1850 werden niet in kaart gebracht.

Op basis van het puntensysteem kwam zij tot 76 gemeentelijke monumenten. De aanwijzing stond open voor bezwaar door de eigenaren. Veel eigenaren waren slecht te spreken over de procedure van aanwijzing en er kwam veel bezwaar. De gemeenteraad besloot daarop dat eigenaren van de aangewezen panden op basis van vrijwilligheid de monumentenstatus konden accepteren. Dit leidde uiteindelijk tot aanwijzing van 42 van de 76 panden als gemeentelijk monument.

De voormalige gemeente Gaasterlân-Sleat besloot een structureel budget voor het stimuleren van onderhoud en restauratie ter beschikking te stellen van jaarlijks € 62.890,-.

Deze gemeente telde 112 rijksmonumenten, wat het totaal op 154 monumenten brengt.

Wat moet er gebeuren?

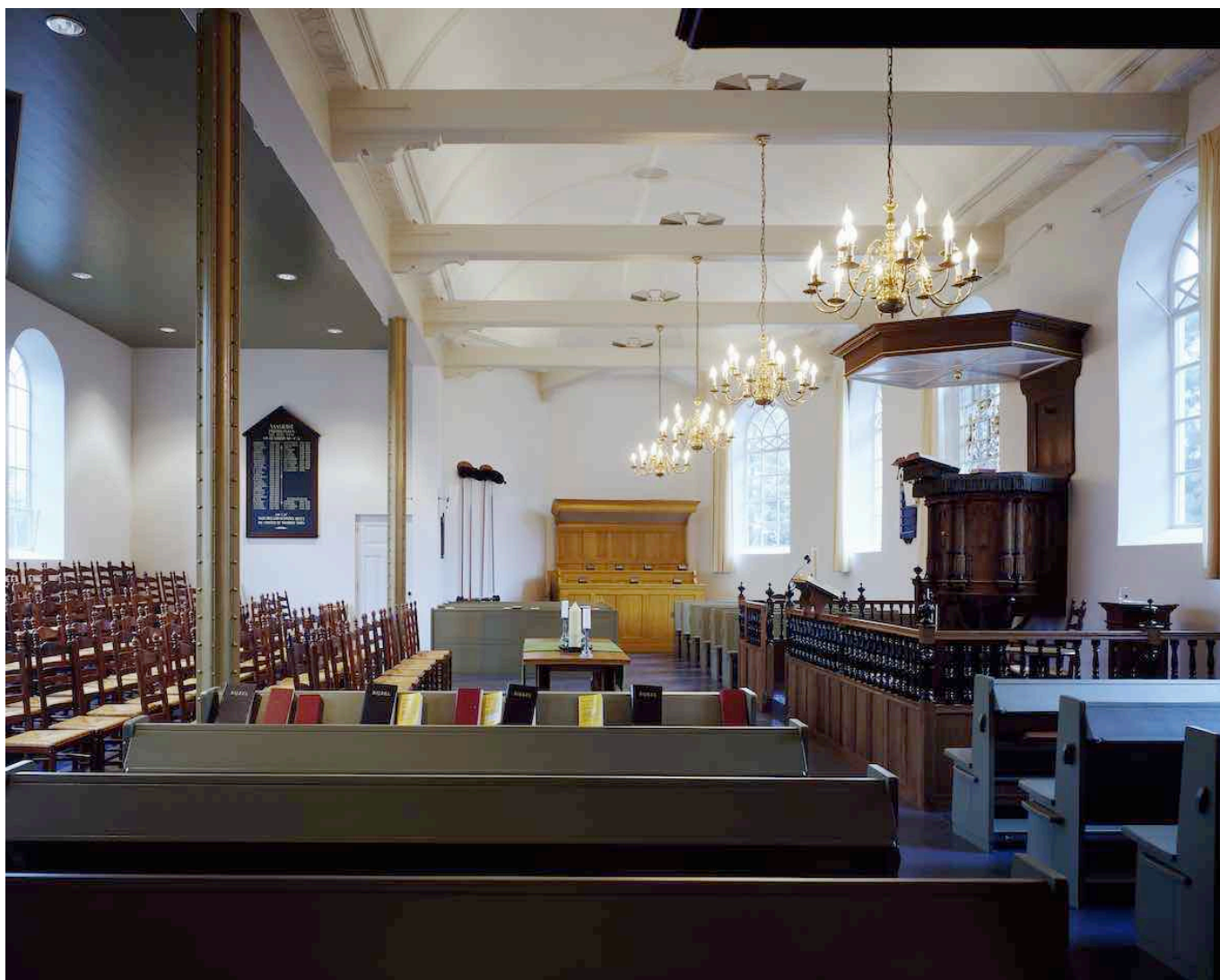
De inventarisatie voor de MIP-objecten hoeft niet opnieuw gedaan te worden. Omwille van de harmonisatie zou dit betekenen dat er alsnog aandacht besteed moet worden aan de panden van de 34 eigenaren die de monumentenstatus hebben afgewezen. In de andere gemeenten bestond de 'vrijwillige' aanwijzing niet. Zorgvuldige communicatie en voorlichting met betrokkenen is in deze van groot belang.

De monumentale objecten van voor 1850 zijn in dit verband buiten beeld gebleven. De werkgroep adviseert deze nu bij de harmonisatie niet mee te nemen. Mocht er aanleiding zijn deze panden alsnog te inventariseren en te waarderen, dan kan dat in de toekomst gebeuren.

Stappenplan:

Aan het eind van dit beleidsplan is een stappenplan opgenomen, waarin duidelijk de momenten van communicatie worden aangegeven. Dit stappenplan is gebaseerd op het plan van de voormalige gemeente Lemsterland, waar het gehele proces van voorlichting goed is verlopen.

In het voorlichtingstraject zouden de 34 eigenaren die op basis van vrijwilligheid de gemeentelijke monumentenstatus afgewezen hebben opgenomen moeten worden. Het moge duidelijk zijn dat voor deze eigenaren dezelfde spelregels gelden als voor de rest van de gemeente.

Voormalige gemeente Skarsterlân

In deze gemeente heeft het Steunpunt Monumentenzorg Friesland in 2011-2012 de inventarisatie gedaan. Ook hier werd uitsluitend gewerkt met de objecten op de MIP-lijst. Ook hier zijn geen objecten van voor 1850 mee genomen.

Op basis van het puntensysteem kwamen er 55 panden en objecten voor aanwijzing in aanmerking. Het is in verband met bezuinigingen nooit tot beleid en tot officiële aanwijzing gekomen.

Skarsterlân kende een structurele jaarlijkse subsidie voor beeldbepalende panden, rijksmonumenten en objecten van € 40.166,-

De voormalige gemeente telde 98 rijksmonumenten. Mocht het tot aanwijzing van 55 gemeentelijke monumenten komen komt het totale aantal op 153.

Wat moet er gebeuren?

Hier moet de gehele procedure van informatie en het voornemen tot aanwijzing nog plaatsvinden. Eigenaren moeten op een positieve manier aangesproken worden en de consequenties moeten op een reële wijze doorgenomen worden. Op basis van het communicatieplan kan dit redelijk snel uitgevoerd worden.

Terherne (voormalige gemeente Boarnsterhim)

In de voormalige gemeente Boarnsterhim was geen gemeentelijk monumentenbeleid en er heeft geen inventarisatie plaats gevonden.

Terherne heeft 3 objecten die volgens de MIP-lijst in aanmerking komen voor de status van gemeentelijk monument.

Het dorp heeft 4 rijksmonumenten.

Terherne is in de middeleeuwen ontstaan op een zandopduiking waarbij de zandplaat boven het laagveen uit stak. Het is een karakteristiek dorp dat voor De Fryske Marren behoort tot de toeristische speerpunten. Historische panden bepalen voor een groot deel de sfeer van het centrum van dit waterrijke dorp. De werkgroep acht het dan ook van belang dat hier op zorgvuldige wijze naar gekeken wordt.

Wat moet er gebeuren?

Het drietal panden dat in aanmerking komt voor de status van gemeentelijk monument moet alsnog gewaardeerd worden volgens de lijst van het Steunpunt Monumentenzorg Friesland en meegenomen worden in de aanwijzings- en voorlichtingscampagne.

Wat mag het kosten?

Op basis van de jaarlijks beschikbare budgetten van de voormalige gemeenten van De Fryske Marren; Lemsterland (€ 50.000,- incidenteel), Gaasterlân-Sleat (€ 62.890,- structureel) en Skarsterlân (40.166,- structureel) was er in principe een budget beschikbaar van totaal; € 153.056,- voor de gemeentelijke monumenten. Tijdens de zero-base discussie zijn de budgetten volledig weg bezuinigd. Hiermee heeft de gemeente geen instrument meer in handen om het behoud van gemeentelijke monumenten te stimuleren.

De werkgroep acht het noodzakelijk dat er opnieuw structureel geld beschikbaar wordt gesteld. De ambtelijke organisatie heeft op basis van het model Lemsterland berekend dat een jaarlijks budget van minimaal € 115.000,- wenselijk is. Dit bedrag is als volgt berekend. Het bedrag uit Lemsterland (€ 50.000,-) was aanvankelijk bedoeld voor 145 gemeentelijke monumenten in de kom van Lemmer. Dit is $€ 50.000,- : 145 = € 344,82$ x het totaal aantal aan te wijzen gemeentelijke monumenten in DFM = 337 = afgerond € 115.000,-.

Indien dit budget beschikbaar komt, dan stellen wij de navolgende verdelingsmethodiek voor, genaamd het Skarsterlânse model. Dit betekent dat van een restauratie de subsidiabele instandhoudingskosten worden berekend. De subsidie is 20% van de subsidiabele kosten met een maximum van € 11.500,-. Dit model verdient de voorkeur om grotere en/of kleinere restauraties reëler te subsidiëren.

In De Fryske Marren zijn op dit moment 257 rijks- en na (slaging van de) harmonisatie 337 gemeentelijke monumenten. Hiervoor zijn 0,2 fte beschikbaar. Ter vergelijking: in de gemeente 'Súdwest-Fryslân met 612 Rijks- en 133 gemeentelijke monumenten is er 2,5 fte beschikbaar en Leeuwarden met 640 Rijks- en 375 gemeentelijke monumenten heeft 4,24 fte. Bij uitvoering van het voorgestelde beleid wordt dit 337. Dat is niet reëel. Alleen al in verband met de wettige taak die de gemeente heeft ten aanzien van de rijksmonumenten, komt de gemeente hier niet mee uit. Veel activiteiten, bijvoorbeeld die verband hebben met vergunningen, zullen op andere producten worden weggeschreven.

De werkgroep vraagt aan de gemeente in samenspraak met de afdeling te komen tot een reële inschatting en daarbij alle werkzaamheden van de afdeling, zodra die betrekking hebben op een monument, onder te brengen bij een monumentenambtenaar.

Andere stimuleringsmaatregelen voor gemeentelijke monumenten

Uiteraard blijven eigenaren van een monument in eerste instantie verantwoordelijk voor het onderhoud van hun bezit. Naast de stimuleringsbijdragen van de gemeente komen eigenaren in aanmerking voor andere subsidies. Gemeentelijke subsidie geldt vaak als voorwaarde om in aanmerking te komen voor een aanvraag voor subsidie bij andere instanties.

Instanties waar eigenaren kunnen aankloppen:

- Provinciale subsidiemogelijkheden (kunnen per jaar verschillen)
- Op de website van restauratiefonds.nl is informatie te vinden, waarbij panden met de status van gemeentelijk monument in aanmerking komen voor een goedkope lening.

De monumenteneigenaar heeft zo verschillende mogelijkheden om voor het onderhoud en de instandhouding van zijn bijzondere bezit een subsidie aan te vragen. Immers de monumentale waarden vragen kosten die uitstijgen boven het normale onderhoud.

Met stimuleringsmaatregelen draagt de gemeente haar steentje bij om de aantrekkelijke ruimtelijke kwaliteit te versterken met het behoud en herstel van haar cultureel erfgoed.

Toekomst

Voor de toekomst zou het aan te bevelen zijn om de gegevens van de monumenten te digitaliseren, zodat deze gebruikt zouden kunnen worden voor digitale platforms zoals apps of websites. Cultuurhistorisch toerisme is in opmars en daarbij is de toegankelijkheid van informatie omtrent de monumenten van belang; een belangrijke toegevoegde waarde van een goed monumentenbeleid binnen De Fryske Marren.

Na de harmonisatie zou de gemeente nog extra aandacht kunnen hebben voor waardevolle panden van voor 1850 die nu alleen voor Lemsterland expliciet zijn meegenomen. Om de opdracht te beperken zou eerst gedacht kunnen worden dit te doen voor toeristische trekpleisters als Sleat (beschermd stadsgezicht), Balk, Langweer (beschermd dorpsgezicht), Terherne en Joure.

Er bestaat steeds meer belangstelling voor monumentale interieurs, hier zou in de toekomst aandacht aan gegeven kunnen worden. Evenals aan bijzondere objecten uit de periode van de wederopbouw.

Eigen monumentenbeleid is en blijft belangrijk voor de gemeente, ondernemers, bewoners en toeristen.

Samenvatting

1. Naast de 237 gemeentelijke monumenten in voormalig Lemsterland en de 42 in voormalig Gaasterlân/Sleat, is het van belang om in het kader van de harmonisatie nog 92 gemeentelijke monumenten aan te wijzen.
2. Beschikbaar stellen structurele subsidie.
3. Ten gevolge van het pleit zoals onder 2 en 3 verwoordt is het van belang een gekwalificeerde monumentenambtenaar aan te trekken.

Voorwaarden opdat gemeentelijke monumenten met subsidie kunnen worden aangewezen

- Raad stelt Erfgoedverordening vast (nog niet afgerond)
- Raad stelt Subsidieverordening vast (moet nog gebeuren)
- Raad stelt hoogte subsidiebudget vast (bij voorkeur structureel anders ieder jaar opnieuw)

1 - MIP LIJST

Raad besluit gemeentelijke monumenten aan te wijzen.

2 - INVENTARISATIE

SDL wordt verzocht nader te inventariseren.

Resultaat wordt ter advies aan B&W voorgelegd.

3 - SELECTIE

B&W verzoeken een gekwalificeerd bureau om een beoordeling te geven.

Resultaat wordt na reactie van SDL en ambtenaar voorgelegd aan B&W.

Er wordt een ondergrens bepaald van ... punten.

4- VOORLICHTING

B&W houden met alle eigenaren een presentatie aan raadscommissies door SDL (Timmermans)

5 - BESCHRIJVING

B&W verzoeken een gekwalificeerd bureau redengevende omschrijvingen op te stellen.

Resultaat wordt na reactie van SDL en ambtenaar voorgelegd aan B&W.

6 - VOORNEMEN TOT AANWIJZING

B&W verzoeken de Gemeentelijke Monumenten Commissie (een gekwalificeerd bureau) een oordeel te geven.

Resultaat wordt voorgelegd aan B&W.

B&W delen de eigenaren hun voornemen tot aanwijzing mee

(voorbescherming gaat nu in tot moment van aanwijzing)

Eigenaren kunnen zienswijze geven

7- AANWIJZING

B&W delen de eigenaren de aanwijzing mee.

De raad wordt hiervan in kennis gesteld.

Registratie in het kader van de WKPb (Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke beperkingen)

Eigenaren kunnen bezwaar maken.

Eigenaren kunnen in beroep gaan.

Het bovenstaande stappenplan is succesvol gehanteerd bij de aanwijzing van gemeentelijke monumenten in de voormalige gemeente Lemsterland.

Praktijkvoorbeeld: voormalige mastmakerij grondig gerestaureerd

De voormalige mastmakerij Van der Neut aan de Polderdijk 1 te Lemmer is één van de panden die door de voormalige gemeente Lemsterland werd aangewezen als gemeentelijk monument. De huidige eigenaar wilde het pand destijds grondig restaureren en herbestemmen tot hotel.

De realisatie van het project is gelukt dankzij het feit dat het pand is aangewezen als gemeentelijk monument. Wanneer het pand deze status niet had gekregen, was de financiering van de herbestemming niet rond gekomen. Daarbij moet gedacht worden aan een forse subsidie van de provincie, subsidie van de gemeente en een lage rentehypotheek van het Nationaal Restauratiefonds.

Het gerestaureerde pand is duidelijk een 'upgrading' en versterking van de cultuurhistorische uitstraling van dit karakteristieke stukje Lemmer. Het vergroot daarmee de leefbaarheid en de toeristische aantrekkelijkheid van dit gebied.

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

woensdag 14 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Bijgaand in de bijlage de reactie van Krite Mar en Gaast op de ontwerp Omgevingsvisie.

Bijlage	KMG Reactie Omgevingsvisie DFM 181114.pdf
Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Sintjohannesga
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

Gemeente De Fryske Marren
College van Burgemeester & Wethouders
Postbus 101
8500 AC Joure

Onderwerp: Reactie op “Ontwerp Omgevingsvisie De Fryske Marren”

Joure, 14 november 2018

Geachte College,

Met deze brief ontvangt u de reactie van Krite Mar en Gaast op de Ontwerp Omgevingsvisie De Fryske Marren. Krite Mar en Gaast (KMG) is een samenwerkingsverband van Stichting Gaasterlân Natuerlân, Vereniging Moai Skarsterlân en Stichting Vrienden van het Nanneiid.

Met onze brief van 29 november 2017 reageerden we op het eerste concept van de Omgevingsvisie en wij zien hiervan in het huidige ontwerp het resultaat. KMG wil er met deze reactie nogmaals met nadruk voor pleiten dat in de definitieve Omgevingsvisie heldere en duidelijke keuzes worden gemaakt en dat deze ook worden vastgelegd. Onze reactie blijft dan ook samen te vatten in het motto: DURF TE KIEZEN.

U vermeldt dat de Omgevingsvisie een 1e document is op weg naar de invoering van de Omgevingswet. Het is een visie op hoofdlijnen waarvoor recent opgestelde beleidsstukken richtinggevend zijn. In de Ontwerp Omgevingsvisie noemt u enkele voorbeelden van bestaand beleid. Wij verzoeken u het opgesomde overzicht compleet te maken, het komt de helderheid ten goede, geeft meer richting aan de Omgevingsvisie en draagt bij tot grotere betrokkenheid van de inwoners.

U geeft aan een goede communicatie met de inwoners belangrijk te vinden en dat deze moet voldoen aan de volgende criteria: open/transparant, proactief, eerlijk en helder. Hierover hebben wij de volgende opmerkingen.

De uitgebreide inventarisatie van kernwaarden en thema's binnen onze gemeente verdient een compliment. Ondanks echter dat per thema is aangegeven van “Wat we al doen” en “Wat gaan we doen” wordt geen helder beeld gecreëerd van wat wij belangrijk vinden met betrekking tot **hoe** de leefbaarheid en fysieke leefomgeving wordt ingericht¹.

Wij pleiten er dan ook voor om naast de per aandachtsgebied genoemde “te versterken waarden c.q. aandachtspunten” onder een kop “Strategie” een eerste richting aan te geven hoe één en ander te realiseren, bij voorkeur gekoppeld aan een prioritering². Hiermee wordt naar onze mening bereikt dat de Ontwerp Omgevingsvisie meer aanspreekt bij de inwoners en hierdoor beter aansluit bij de geformuleerde uitgangspunten open/transparant, proactief, eerlijk en helder.

¹ De term “Leefbaarheid” is een ruim begrip en voor velerlei uitleg vatbaar. Ter wille van de helderheid wordt voorgesteld de term “Leefbaarheid” te associëren met de term “Leefkwaliteit” en deze te omschrijven als: “een combinatie van objectieve meting van, en beleving van bewoners en gebruikers over de woon- en leefomgeving. Het gaat daarbij om fysieke, sociale, culturele, economische en milieukeurmerken van die omgeving”. (KEI – Kenniscentrum stedelijke vernieuwing)

² Over hoe bovenstaande voorstel kan worden ingevuld verwijzen wij u graag naar de Omgevingsvisie van de Gemeente Groningen, juli 2018.

Krite Mar en Gaast maakt verder nog graag de volgende opmerkingen bij de Ontwerp Omgevingsvisie.

Dorpsstructuren. In de Ontwerp Omgevingsvisie wordt melding gemaakt van dorpsstructuren die het waard zijn behouden of zelfs versterkt te worden. Op het kaartje “waarden” pagina 10 staat in het noordelijke stuk van het veenweidegebied (paars) een nummer 3 aangegeven. In de legenda staat: “vaart bepalend voor de structuur”. Hier zal het dorp Broek mee bedoeld worden en is ons inziens terecht opgenomen. Wij wijzen u er graag op dat de cultuurhistorische dorpsvorm, vaar(t)dorp hier als één van de weinige voorbeelden in Nederland, nog mooi zichtbaar is. Het is een typische vorm behorende bij het veenweidegebied, die elders in Nederland vrijwel is verdwenen. Het zou in dat opzicht ook vermelding verdienen³.

Vegelinstructuren. In de kaart is met lijnen ook de “Vegelinstructuur” aangegeven. Ter wille van de helderheid vragen wij een korte toelichting op te nemen. De Vegelinstructuren komen echter op veel meer plaatsen buiten de Haskerveenpolder in onze gemeente voor en het lijkt ons zinvol ook die nog op te nemen. Voorbeelden hiervan zijn ten zuiden van Haskerhorne en het Vegelinbos bij Huis ter Heide.

Veenpolders. Wanneer men de veenpolders in Friesland beschouwt, is over dit type landschap het volgende bekend⁴: *“Deelgebied De Veenpolders loopt van de Wijde Ee ten westen van Drachten zuid- en zuidwestwaarts tot de rivier de Linde ten zuiden van Wolvega en verder westwaarts tot aan Lemmer. Het is een geheel van elf aaneensluitende veenpolders, die ondanks diverse ruilverkavelingen hun zeer fijnmazige sloten- en percelenpatroon hebben behouden. Alleen in het noorden, bij De Veenhoop en Boornbergum, is blokverkaveling gecreëerd. Dat geldt eveneens voor landerijen bij oudere en grotere nederzettingen als Oldeboorn, Joure en Lemmer. In dit gebied wordt alleen veeteelt bedreven. Het ligt laag, van een halve meter tot -2.5 meter NAP, en is daarom niet geschikt voor akkerbouw. Uitgestrekte bossen zijn hier niet, alleen wat bosjes bij Joure, Tijnje en Boornbergum en (her-)beboste petgaten als bij de Rottige Meenthe en in de Groote Sintjohannesgaaster Veenpolder.”*

Krite Mar en Gaast is van mening dat op pag. 11 aan de opsomming “Binnen het veenweidegebied zijn dat de veenpolders (de Grote Noordwolderpolder, de Echtenerpolder en de Haskerveenpolder) en het beekdal van de Tsjonger” de Groote Sintjohannesgaaster Veenpolder moet worden toegevoegd en op pag. 18. moet derhalve gesproken worden van een viertal veenpolders.

Veenweidegebied. Krite Mar en Gaast onderschrijft het op pag. 16 genoemde grote belang van lokale natuurwaarden in de vorm van aan water en oevers verbonden natuur en weidevogels in het veenweidegebied. Krite Mar en Gaast stelt voor hier het volgende “helder en eerlijk” aan toe te voegen: Juist ook tussen Joure en Heerenveen ter plaatse van de Groote Sintjohannesgaaster Veenpolder en de Haskerveenpolder is de bescherming van dit veenweidegebied en het behoud van het open landschap essentieel. Het vormt immers een groene zone, die het Easterskar en natuurgebieden ten zuiden daarvan verbindt met de Veenpolders in noordoostelijke richting, zoals de Deelen. Ook van groot belang voor de migratie van dieren, zoals de otter en de bever.

Openheid/weidse gezichten/ruimte. In paragraaf 4.1. worden de kaders geschetst van andere overheden, waarbinnen het gemeentelijk beleid zich kan ontwikkelen. Het zal duidelijk zijn dat richtlijnen als het niet toestaan van nieuwe bebouwing buiten bestaand stedelijk gebied, en het niet toestaan van lawaai in stiltegebieden onze sympathie genieten. Ze zijn allemaal bedoeld om de kwaliteit van onze leefomgeving te borgen. Het bevreemdt dan wel dat diezelfde overheden activiteiten in de ruimere omgeving toestaan die die kwaliteiten onder druk zetten. Denk hierbij aan toenemende lawaaioverlast en vervuiling door vliegverkeer, het windpark N.O.P. en de door RWS geïnitieerde dreigende zandwinning voor onze kust.

Zowel u als de inwoners dienen alert te zijn dat het toetsen van bovengenoemde kaders en verdere beleidsvoornemens en initiatieven in onze gemeente uiterst serieus wordt genomen. Binnen dit kader zien wij graag in de Ontwerp Omgevingsvisie opgenomen dat bebouwing van oevers van meren en waterwegen

³ Zie voor verdere uitleg Canon Broek

⁴ www.landschapsgeschiedenis.nl

niet mogelijk is. De openheid van het landschap en de huidige kwaliteit van de oevers van meren en waterwegen zijn namelijk ook van grote toeristische betekenis.

Een dissonant in dit kader vinden wij camping “De Jerden” bij het Slotermeer waar men voorheen vanaf de rondweg rond Sloten richting Slotermeer een fraai uitzicht had op het open veenweidegebied. Een andere dissonant kan worden voorkomen. In het huidige bestemmingsplan is “Hotelplan Langweerder Wielen” opgenomen. Genoemd plan is, bijna 10 jaar na dato, aan herziening toe. Op pag. 32 van de Ontwerp Omgevingsvisie staat (o.a.) vermeld dat geen nieuwe bebouwing buiten het bestaand stedelijk gebied moet worden gerealiseerd. Door af te zien van het hotelplan blijft het prachtige uitzicht op het bij uitstek fraaie landschap van het open veenweidegebied met uitzicht op de Langweerder Wielen bestaan. Het is meer dan een uitnodiging voor de vele automobilisten om een bezoek aan Friesland te gaan brengen.

Maatwerk. Waar het gaat om de totale visie op het grondgebied van o.a. Gaasterland kunnen wij ons uitstekend vinden in de frase “Natuurlijk en passend bij karakter” zoals dat op de “Ja-graag” kaart in paragraaf 4.2.5. is te vinden. Nadere bestudering van de tekst van dit ontwerp doet echter twijfels rijzen over de standvastigheid waarmee U de collectieve waarden in ons gemeenschappelijk buitengebied in de dagelijkse praktijk zult verdedigen. Het meermalen genoemde “maatwerk” vinden wij in dit opzicht een nogal verdachte term. Voorgesteld wordt om bij de term “maatwerk” het volgende toe te voegen: Maatwerk impliceert dat kritische toetsing plaatsvindt of het betreffende initiatief geen afbreuk doet aan de collectieve waarden in ons buitengebied, het behoud van c.q. versterken van de collectieve waarden heeft hierbij voorrang.

Kernwaarden van onze gemeente (par. 3.1). Wij kunnen ons goed verenigen met de kernwaarden die onder “Noflik” worden omschreven. Zo ook die van “Kleurrijk”. Met de kernwaarden van “Actief” hebben we meer moeite. In veel opzichten kunnen deze waarden tegenstrijdig zijn, zoals hieronder weergegeven.

Par. 3.2. en 3.4. De kernwaarden van het zandgebied en, meer in het bijzonder Gaasterland, zijn prima omschreven. Zo ook de kernwaarden van de IJsselmeerkust. Waar in paragraaf 3.2.1. echter wordt ingezoomd op Gaasterland slaat U volgens ons de plank mis. Juist ons (Zuidelijk) deel van de Friese IJsselmeerkust wordt gekenmerkt door een relatief grote natuurlijkheid en een goeddeels onbeschadigd landschap. De welhaast industriële aanblik van veehouderij De Betonpleats is op deze plek echter een majeure dissonant.

Deze kustwateren herbergen belangrijke watervogelpopulaties waarvoor rust van groot belang is. Hier is beslist geen plaats voor enige intensivering van watergebonden recreatie. Maar ook het verder ontsluiten van deze kust om haar “beleefbaarder” te maken voor fietsers en wandelaars gaat ten koste van die rust. De dreigende realisatie van een zandwinlocatie voor deze kust vormt in dit kader een onbegrijpelijke aantasting van de weidsheid als kenmerkende landschappelijke waarde.

De paragraaf wordt naar onze mening afgesloten met een onwaarheid, het lijkt als een wensbeeld dat gepresenteerd wordt als een realiteit. Gemengde agrarische bedrijfsvoering komt, tot onze spijt, helemaal niet veel voor in Gaasterland. En natuurwaarden die gebonden zijn aan de huidige agrarische bedrijfsvoering zijn nauwelijks nog te vinden. Een terugkeer naar het gemengde agrarische bedrijf en het lokaal of regionaal sluiten van kringlopen zouden wij graag gestimuleerd zien. Gezien de enorme versnippering van landbouw en natuur in Gaasterland pleiten wij voor dit gebied als een proeftuin voor landbouw inclusieve natuur.

De te versterken waarden van Gaasterland kunnen wij, met de nadruk op het herstel van ecologische waarden, niet anders dan van harte onderschrijven. Zo ook de te versterken waarden van de IJsselmeerkust. Met uitzondering van, logischerwijs volgende uit het bovenstaande, ruimte voor actieve sporten. Die ruimte moet u beslist niet bieden! Wij pleiten er zelfs voor de geboden ruimte voor kitesurfen in te perken en de kust niet verder te ontsluiten.

Paragraaf 4.2.1. focust vooral op het faciliteren van de toenemende behoefte aan gemotoriseerd vervoer. Het is goed te beseffen dat mobiliteit onverzadigbaar is en nooit voldoende gevoed kan worden. De problemen die hiermee gepaard gaan, zoals toenemende emissies van vervuilende stoffen en geluidsoverlast zijn de grenzen van onze ecologische ruimte reeds gepasseerd. Veel voorheen rustige wegen in onze

gemeente worden gebruikt door steeds omvangrijker wordend landbouw- en vrachtverkeer dat afbreuk doet aan het overige verkeer, veiligheid en aan het woonklimaat. Het wordt hoog tijd dat ook onze gemeente haar verantwoordelijkheid neemt in de klimaatcrisis. Wij bepleiten passende maatregelen, inzet op het terugdringen van (individueel) gemotoriseerd verkeer en stimulering van het openbaar vervoer.

In paragraaf 4.2.2. missen wij voldoende aandacht voor het woonklimaat in de buitengebieden. De vaak dominante agrarische functie van ons buitengebied heeft voor veel bewoners van het platteland ongunstige effecten in de vorm van stank, lawaai, gebruik van bestrijdingsmiddelen, landschappelijke vervlakking en een dramatische afname van de biodiversiteit. Niet alleen gaat dit ten koste van woongenot; het treft ook de toeristisch/recreatieve sector die voor onze gemeente in economisch opzicht van steeds groter belang is. Het voorbeeld van “maatwerk” in het kader op pagina 27 is dan ook naar onze mening een voorbeeld van hoe het juist niet moet! De ruimte die de landbouw en recreatief gemotoriseerd verkeer krijgen toebedeeld is in tegenspraak met het benoemde speerpunt van het bevorderen van een gezond en veilig leefklimaat door te sturen op behoud van rust, donkerte en schoonheid.

Wat het recreatief aanbod in Gaasterland betreft zijn wat ons betreft de grenzen van het draagvermogen inmiddels overschreden. Vanaf het vroege voorjaar tot in het najaar ondervinden toeristen en inwoners overlast van het gemotoriseerde recreatieverkeer. Ook de noodzakelijke rust in onze natuurgebieden komt in toenemende mate hiermee onder druk. Dit gaat ten koste van onze fauna. Deze constatering brengt ons tot het advies ook hier niet nog meer ruimte voor te bieden. Gaasterland verdient een recreant die geniet van rust, ruimte, duisternis, een divers landschap en de beleving van een rijke natuur. Wij pleiten er dan ook voor actief te sturen op dit segment. In het verlengde hiervan zal het dan ook geen verbazing wekken dat wij gecharmeerd zijn van de op pagina 34 genoemde kwaliteitsverbetering die de nadruk op natuurbeleving legt in combinaties met zorg en wellness, echter wel met een kleinschalig karakter. Vrijkomende agrarische bebouwing kan hiermee een prima nieuwe bestemming krijgen.

Bedrijventerreinen. Wat bedrijventerreinen betreft wijzen wij uitbreiding in het buitengebied van de hand. De verharding en verstening van ons buitengebied is al te ver doorgevoerd. Inbreiding of zelfs krimp zien wij veel liever en vragen hieraan in de Omgevingsvisie aandacht en prioriteit te geven.

Landschapspijn. Daar waar U op pagina 35 spreekt over een landbouw die het waardevolle Friese landschap onderhoudt en drager is van belangrijke natuurwaarden is naar onze mening wederom sprake van verwisseling van een wensbeeld met de realiteit. In dat verband verzoeken wij u kennis te nemen van de uitgebreide literatuur met betrekking tot het begrip landschapspijn. Juist vanwege de landschapspijn waarderen we des te meer uw intentie om te participeren in onderzoek en stimulering van een omgevingsbewuste landbouw. In dat kader brengen we opnieuw Gaasterland naar voren als proeftuin voor landbouw inclusieve natuur. De reden daartoe is al eerder benoemd.

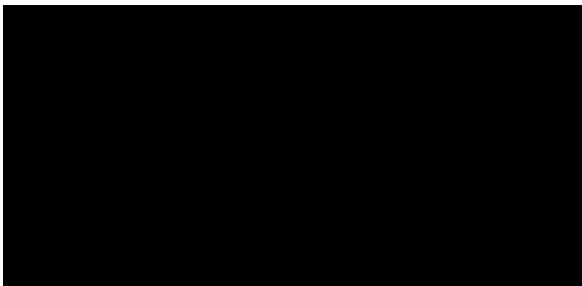
In paragraaf 4.2.4. gaat u onder meer in op de verschuiving van het principe “nee, tenzij” naar “ja, mits”. Er wordt meer en meer uitgegaan van initiatieven van onderop, die door U al dan niet worden gefaciliteerd. Deze initiatieven betreffen niet alleen die van het bedrijfsleven, maar ook die van de natuur- en landschapsorganisaties. Hantering van het “ja mits-principe” legt dan ook nog meer dan voorheen een grote verantwoordelijkheid bij U als toetsende instantie. Het is aan u om de belangen van de diverse partijen voldoende tegen elkaar af te wegen en hiervoor een helder en voor de inwoners meetbaar beleidskader in de Omgevingsvisie op te nemen.

Onder paragraaf 4.2.5. wordt aandacht besteed aan waterveiligheid. De extremen in het weer nemen door klimaatverstoring merkbaar toe. Een goede manier om hier mee om te gaan is terug te keren naar een veel natuurlijker waterhuishouding. Klimaatadaptatie vraagt om een robuuster watersysteem met veel meer ruimte voor dynamiek. Dat brengt de noodzaak met zich mee dat ook landbouw hiervoor ruimte biedt. Een dergelijke richting is zeker ook zeer bevorderlijk voor het herstel van natuurgebieden in o.a. Gaasterland die, behalve onder stikstofdepositie ook zwaar te lijden hebben onder verdroging.

Biodiversiteit. We zijn overwegend positief over hetgeen we in deze paragraaf lezen. Wat we echter over het herstel van biodiversiteit lezen vinden wij te mager. Herstel van biodiversiteit beperken tot ecologisch bermbeheer en enkele projecten in de gebouwde omgeving staat in schril contrast met wat er op de bevolkingsraadpleging naar voren kwam. Uit een vijftiental aandachtspunten scoorde de behoefte aan het herstel van biodiversiteit bijzonder hoog, zo niet het hoogst. Wanneer u deze uitkomst werkelijk serieus neemt, zou een veel groter deel van deze omgevingsvisie over het herstel van biodiversiteit moeten gaan, gekoppeld aan een veelheid aan maatregelen. Ook hier weer met bijzondere aandacht voor de landbouw. Zonder met een hernieuwde blik te kijken naar de inpassing van agrarische activiteiten in ons natuurlijk systeem vindt er geen herstel van de biodiversiteit plaats. Ook hier weer het appèl voor Gaasterland als proefgebied voor landbouw inclusieve natuur en uw voorgenomen beleid te heroverwegen.

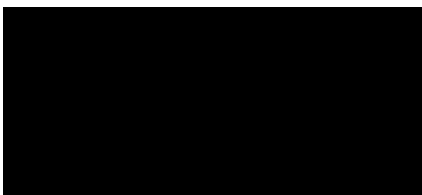
De Fryske Marren staat niet op zichzelf. Als onderdeel van onze Aarde dringen zich ook aan ons op problemen als biodiversiteitsverlies en klimaatverstoring. Deze grote bedreigingen van de fundamenteën van ons bestaan manifesteren zich steeds duidelijker. Iedereen zal een forse steen aan de noodzakelijke verandering moeten bijdragen. Aan pijnlijke maatregelen valt niet te ontkomen als we een leefbare wereld door willen geven aan volgende generaties. Hoe langer we wachten, hoe pijnlijker de transitie. Wat in deze Ontwerp Omgevingsvisie staat blinkt richting de toekomst naar onze mening te weinig uit in ambitie. In de definitieve Omgevingsvisie mag er wat Krite Mar en Gaast betreft best een schep bovenop. Ook nu weer samengevat in DURF TE KIEZEN.

Hoogachtend,

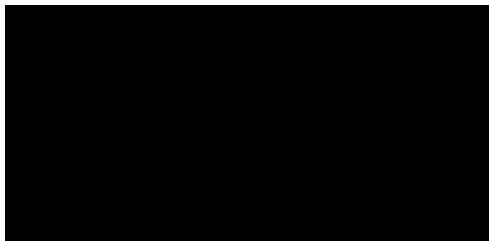

Voorzitter Vereniging Moai Skarsterlân

Mede namens:

Voorzitter Stichting Gaasterlân Natuerlân

Voorzitter Stichting Vrienden van het Nanneviid

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

woensdag 14 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie	Reactie van Vereniging Moai Skarsterlân op Ontwerp Omgevingsvisie
Bijlage	2018.11 - Reactie Omg. visie - Hotelplan.doc
Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Joure
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

College van B & W en leden van de gemeenteraad
van de gemeente De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC Joure

Onderwerp: Reactie op "Ontwerp Omgevingsvisie De Fryske Marren"

Joure, 14 november 2018

Geachte leden van het College van B & W en Gemeenteraad van de gemeente
De Fryske Marren

Geachte mevrouw, heer,

Met deze brief ontvangt u de reactie van Vereniging Moai Sklarsterlân op de Ontwerp
Omgevingsvisie De Fryske Marren.

Het betreft de door u ontvangen reactie op de Ontwerp Omgevingsvisie van de [redacted]
[redacted], d.d. 12 november 2018.

Hierbij stellen wij u er van in kennis dat Vereniging Moai Skarsterlân bovengenoemde
reactie van de heer [redacted] met betrekking tot hetgeen hierin is opgenomen over het
hotelplan ondersteunt en onderschrijft, inclusief het hierin opgenomen verzoek aan de
Rekenkamer.
Hierbij merken wij op dat onze reactie als volledig herhaald en ingelast dient te worden
beschouwd.

Wij verzoeken u Vereniging Moai Sklarsterlân ten aanzien van het hotelplan te
beschouwen als zijnde mede indiener van genoemde reactie op de Ontwerp
Omgevingsvisie van de heer [redacted]

Het bovenstaande is besproken met de heer [redacted] en heeft hieraan zijn instemming
verleend.

De Rekenkamer en de heer [REDACTED] ontvangen een kopie van deze brief.

In afwachting van de reactie van zowel u als van de Rekenkamer.

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Ik heb enkele opmerkingen. In het uitvoeringsprogramma worden een groot aantal actiepunten benoemd. Twee punten springen er voor mij uit. 1 communicatie, Hoe gaat u deze daadwerkelijk verbeteren? Vier jaar na het verschijnen van de visie en strategie is dit nog steeds onder de maat.

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Rotstergaast
E-mail	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Dit is een vervolg op mijn reactie omtrent de communicatie.

Als de sessie te lang duurt , gooit het systeem je brief er uit. Dit is mijn vierde poging, nu in gedeelten. Punt 2 verbetering van de digitale bereikbaarheid in de slechtst ontsloten gebieden tot 30 MB. Waar mogen wij bij deze verbeteringen concreet aan denken? Wat gaat de gemeente DFM zelf doen? Zo ver wij weten heeft u tot nu toe geen eigen initiatief ontwikkelt om de digitale bereikbaarheid hier te verbeteren. U verwijst naar Kabel noord, maar dat is een particulier initiatief. Moeten wij daar afhankelijk van zijn? Wel heeft u meer dan 5 miljoen euro beschikbaar gesteld ter ondersteuning van collectieve initiatieven in grijze gebieden. Dit zijn gebieden met meer dan 30 MB. Gebieden waar het internet vergeleken met dit buitengebied supersnel is. Waarom wel geld beschikbaar stellen om iets dat redelijk goed is te verbeteren en geen geld om achterblijvende gebieden te ontwikkelen? Dit geld is specifiek voor grijze gebieden, niet voor gebieden tot 30 MB! Gaat u zelf daadwerkelijk helpen de digitale bereikbaarheid in de slechtst ontsloten gebieden te verbeteren? Zo ja, hoe gatt u dit concreet doen? Zo nee, waarom niet als u dit wel noemt als actiepunt?

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Rotstergaast
E-mail	[REDACTED]

Aan de gemeenteraad van de gemeente De Fryske Marren
Postbus 101,
8500 AC Joure

Betreft: reactie Ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren
Datum 14 november 2018
Behandeld door: [REDACTED]
zaaknummer 194029352

Geachte gemeenteraadsleden,

RECRON maakt hierbij gebruik van de mogelijkheid een reactie te geven op de Ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren. Deze visie beoogt een overkoepelende visie te geven op de toekomst van de gemeente. Tevens vormt deze visie de basis van het Omgevingsplan dat op termijn de bestemmingsplannen gaat vervangen. De gemeente heeft al een aantal bijeenkomsten achter de rug waarbij input is geleverd voor het nu voorliggende document.

RECRON wil graag reageren want de recreatiesector is grotendeels afhankelijk van een mooi en toegankelijk buitengebied. Veel ontwikkelingen in dit buitengebied hebben invloed op onze sector zonder dat daar bij projecten aan wordt gedacht. Denk hierbij aan de komst van een groot windmolenpark in het IJsselmeer of een groot zandwinningsproject ook in het IJsselmeer. De effecten hiervan op onze recreatiesector wordt vaak niet meegenomen omdat men hier eenvoudigweg vaak niet aan denkt. Toch hebben zulke ingrepen wel effecten op onze sector. De waarden van het IJsselmeer wil de gemeente versterken en ze worden ook in deze visie worden besproken, het beleven van de hoogteverschillen en het zicht, de beleving van natuurwaarden in combinatie met het buitendijksgebied en de watersportmogelijkheden. Dit klinkt prima maar in de praktijk blijkt bij uitbreiding of nieuwe projecten in het landschap het voor de gemeente vaak lastig om nee te zeggen en meestal worden bestemmingsplannen aangepast om dit soort grote projecten toch doorgang te laten vinden.

De effecten op de omgeving van dit soort projecten wordt door de recreatiesector als negatief ervaren. Er ontstaat een industriële omgeving waar vakantiegangers liever niet verblijven.

Op bladzijde 27 wordt beschreven hoe de gemeente "maatwerk" heeft geleverd door voor de hele gemeente de minimale afstanden van veehouderijen tot geurgevoelige objecten met de helft te verkleinen. De uitzondering die de Wet Geurhinder en Veehouderij bood voor individuele gevallen heeft de gemeente aangegrepen om als richtlijn voor de hele gemeente te gaan gelden. RECRON noemt dit geen "maatwerk", maar eerder een sector als algemeen bevoordelen zonder rekening te houden met andere sectoren of inwoners of gezondheidsaspecten. Immers de geurrichtlijnen zijn niet voor niets vastgesteld. Ook hiervoor geldt dat de gemeente geen rekening heeft gehouden met de toeristen. Immers verblijven in een omgeving met geurhinder is geen prettige beleving.

Uiteindelijk is RECRON van mening dat de gemeente lastig een goede belangenafweging kan maken als zij geen zicht heeft op het daadwerkelijke (economische) belang van de verschillende sectoren in haar gemeente. Waarom heeft de gemeente geen goed onderzoek laten verrichten? Dit knelpunt speelt ook bij het vaststellen van de recreatieve visie die ondertussen is uitgesteld. Welke sectoren zijn de economische motors in De Fryske Marren? Welke sector is goed voor de werkgelegenheid? Wat zijn de toekomstperspectieven? Als de gemeente dit helder heeft beseft ze wellicht dat de recreatieve sector een veel grotere impact heeft op de economie en de werkgelegenheid dan bijvoorbeeld de landbouw.

RECRON staat achter de visie van de gemeente om de recreatiesector te stimuleren. Ondernemers zijn gebaat bij innovatie en gezonde ontwikkelingsruimte voor hun bedrijven. De gemeente kan hier een positieve rol in vervullen door nieuwe ontwikkelingen in een snel veranderende consumentenmarkt toe te staan en te faciliteren.

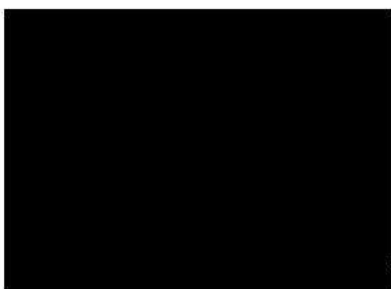
Naast fysieke projecten in het buitengebied die de omgeving van de toerist kunnen schaden kunnen er ook maatschappelijke ontwikkelingen zijn die effect hebben op sector. Denk bijvoorbeeld aan de forse ontwikkeling van Airbenb. De gemeente besteedt hier (nog) geen aandacht aan in deze visie terwijl de effecten van het verhuren van woningen grote effecten heeft op de ruimte. Als de gemeente enigszins grip wil hebben op dergelijke ontwikkelingen dan is het verstandig wel hier beleid op te ontwikkelen.

Op bladzijde 34 worden kansrijke gebiedsspecifieke initiatieven benoemd. RECRON vindt de suggestie prima maar vindt niet dat dit richtinggevend opgelegd kan worden. Waarom zou nabij Joure geen slechtweervoorziening kunnen komen? En waarom alleen lekker eten en drinken rondom Terherne en Langweer? Laat dit maar suggesties zijn. RECRON heeft moeite met de "ja graag" kaart op bladzijde 39 als dit straks in het bestemmingsplan harde kaders worden. Zeilen op de Fluessen is toch ook actief? En waarom zou dit niet 'gezellig' kunnen zijn?

In hoofdstuk 5 vinden we de Acties terug. RECRON vindt het positief dat de gemeente haar beleid door middel van een uitvoeringsprogramma concreet maakt. Bij de Acties zou RECRON graag de toets zien bij (uitbreidings)projecten in het buitengebied waarbij de effecten op de recreatiesector worden meegewogen. Ook een gedegen onderzoek naar de economische status van de sectoren in haar gemeente zou een eerste actie behoren te zijn zodat de gemeente straks bij de opstelling van het Omgevingsplan maar ook bij de recreatievisie weet waarover ze het heeft.

Uiteraard is RECRON altijd bereid tot een nadere toelichting op haar brief.

Met vriendelijke groet,

RECRON Groningen, Friesland, Drenthe

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Ik mis in de omgevingsvisie de volgende zaken waarvan ik vind waar goed over nagedacht moet worden en met de burgers en ondernemers moet worden besproken. Hierbij benoem ik de veiligheid (onverlichte fietspaden), het aquaduct in de rondweg, voorzieningen jeugd ter voorkoming van hangjongeren (drugsoverlast), ontsluiting Rien, Vliegveld Lelystad tbv toerisme maar ook woon/werkverkeer, Lemmer aantrekkelijk maken voor fietsers., Lemster Boulevard langs strand, Ontwikkeling industrieterreinen: Lemsterhoek nat ja/nee, Op/afrit van de A6 naar Lemsterpark voor zwaar vrachtverkeer; Ontwikkeling woongebieden: Nieuwe grote woonkavels aan het water (bv in omgeving van waterzuivering), meer nieuwbouw voor starters, meer nieuwbouw voor ouderen (appartementen), arbeidsmigranten waar naar toe; Opdoeken cq verplaatsen camping voor nieuwbouw en/of camperplaatsen; Herontwikkelen terrein Veka; ontsluiting Rien.

Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	LEMMER
E-mail	
Telefoonnummer	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Geachte,

Naar aanleiding van de meeting betreffende de omgevingsvisie voor DFM het volgende: Wij van OVL te lemmer hebben te kort tijd om dit aan onze leden voor te leggen. Wel hebben we vernomen dat de visie niet de visie is van vele ondernemers. Wij kunnen pas na de volgende ledenvergadering een gezamenlijk standpunt innemen betreffende de omgevingsvisie.

Met vriendelijke groeten,

[Redacted] Ovl Lemmer.

Naam	[Redacted] algemeen bestuurslid OVL.
Straat	[Redacted]
Huisnummer	[Redacted]
Postcode	[Redacted]
Woonplaats	Lemmer
E-mail	[Redacted]
Telefoonnummer	[Redacted]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Je vraagt je af waarom de gemeente gevraagd inwoners gevraagd heeft om mee te denken aan deze omgevingsvisie. Als je dan leest wat er opgemerkt wordt aan te versterken waarden van de IJsselmeerkust, dan staat het hele verhaal van de zandwinning van het College voorstelt om te laten gebeuren daar haaks op. Voorts zou men meer rekeningschap met de invulling van het landschap. Recent in de buurt van de Bokkeleane waar een "parkje chaletjes is neer gezet, wat een aanslag is het open karakter van het landschap daar en in Kolderwolde een aanbouw van een ligboxstal die wel erg dicht op burens is geplaatst.

Bijlage	IMG_3900.JPG
Naam	
Woonplaats	Kolderwolde
E-mail	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie	Zie bijlage.
Bijlage	20181115.zienswijze VEN op Omgevingsvisie DFM.pdf
Naam	Vermilion Energy Netherlands B.V., t.a.v. mw [REDACTED]
Straat	Gustav Mahlerplein
Huisnummer	11-13
Postcode	1082 MS
Woonplaats	Amsterdam
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	0517-[REDACTED]

AANGETEKEND

Aan de gemeenteraad
van de gemeente De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC JOURE

Tevens digitaal via: www.defryskemarren.nl/omgevingsvisie

Datum: 15 november 2018
Ref. : 237/MI/2018
Betreft: Zienswijze op ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren

Geachte Raad,

Van 5 oktober tot en met 15 november 2018 ligt de ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren ("ontwerp") ter inzage. Gedurende deze termijn kan een ieder zijn zienswijze op het ontwerp indienen. Hierbij dient Vermilion Energy Netherlands B.V. ("Vermilion") tijdig haar zienswijze in.

De zienswijze van Vermilion heeft betrekking op de volgende teksten uit het ontwerp:

"De gemeente heeft in haar duurzaamheidsvisie als ambitie vastgelegd dat zij in 2030 onafhankelijk wil zijn van fossiele brandstoffen. Sindsdien zijn veel acties uitgezet maar gaat het zowel wereldwijd als gemeentelijk nog te langzaam. Er zijn nieuwe afspraken en ontwikkelingen bijgekomen zoals het internationaal gesloten akkoord in Parijs en het Rijk dat heeft aangekondigd dat wij in 2030 "van het gas af" zouden moeten zijn". (p. 37)

"In verband met de potentiële risico's ziet de gemeente geen mogelijkheid tot winning van aard- of schaliegas in haar grondgebied" (p. 38)

*"Wat ziet u terug in het Uitvoeringsprogramma:
[...]"*

** "Dit wil zeggen dat de Nederlandse aardgaswinning wordt beëindigd en dat daarvoor alternatieven moeten worden gevonden".*

44. Weren van winning van (schalie)gas in het grondgebied van De Fryske Marren". (p. 38) [onderstrepingen MI]

De zienswijze van Vermilion is als volgt:

1. In het ontwerp wordt het Rijksbeleid ten aanzien van gaswinning uit de Nederlandse kleine velden onjuist verwoord en worden vervolgens onjuiste conclusies getrokken.
2. In het ontwerp wordt ten onrechte gesteld dat de winning van aardgas in De Fryske Marren is verbonden met "*potentiële risico's*" en dat er (daarom) geen mogelijkheid zou zijn tot winning van aardgas in De Fryske Marren.
3. Ten onrechte is het Rijksbeleid ten aanzien van de ondergrond en mijnbouwactiviteiten niet meegenomen in het ontwerp.
4. Uw Raad is niet bevoegd de winning van aardgas in De Fryske Marren te weren.

Ad 1. In het ontwerp wordt het Rijksbeleid ten aanzien van gaswinning uit de Nederlandse kleine velden onjuist verwoord en worden vervolgens onjuiste conclusies getrokken

In de brief van 30 mei 2018 (Kamerstukken II 2017-2018, 33529, nr. 469) met betrekking tot gaswinning uit de kleine velden en energietransitie legt het kabinet de prioriteit bij een zo snel mogelijke transitie naar duurzame energie. Zolang dat echter nodig is om tegemoet te komen aan de (afnemende) Nederlandse aardgasvraag, wil het kabinet het aardgas uit de kleine velden winnen, waar en voor zover dit veilig kan. In de brief sluit het kabinet aan bij het Energierapport 2015 en de Energieagenda van december 2016, waarin de 'lange termijn'-visie ten aanzien van de Nederlandse brandstofmix, inclusief de transitie naar een duurzame energievoorziening, is uiteengezet. Het in productie brengen van hernieuwbare energiebronnen maakt daar nadrukkelijk onderdeel van uit.

Hoewel in de gebouwde omgeving stevig ingezet wordt op het geleidelijk uitfaseren van het gebruik van aardgas, speelt aardgas (als efficiënte energiedrager) komende decennia nog een essentiële rol in de Nederlandse energievoorziening. Op dit moment is de Nederlandse energievoorziening nog voor meer dan 90% afhankelijk van fossiele brandstoffen (olie, gas, steenkool), waarbij aardgas voorziet in ruwweg 40% van onze primaire energiebehoefte. Van de fossiele brandstoffen is aardgas de brandstof met de minste CO₂-uitstoot en dus het minst belastend voor het klimaat. In de transitie naar duurzaam is aardgas - voor de industrie, voor het verwarmen van een groot deel van de huizen en voor het in stand houden van een betrouwbare elektriciteitsvoorziening - de komende decennia nog steeds nodig. Wanneer aardgas veilig kan worden

gewonnen is het wenselijk dit uit de Nederlandse bodem te winnen. Nederland is dan minder afhankelijk van gasimport en de schonere winning in Nederland beperkt ook de met de winning samenhangende mondiale uitstoot van CO₂*.

Het is derhalve onjuist dat het Rijk met 'van het gas af' bedoelt "*dat de Nederlandse aardgaswinning wordt beëindigd en dat daarvoor alternatieven moeten worden gevonden*". Integendeel, het 'van het gas af' gaan ziet op het zo snel mogelijk verminderen van de aardgasvraag en het, liefst spoedig en grootschalig, realiseren van alternatieve energiebronnen. Als gevolg van deze inspanningen zal het, na een periode van gestage afbouw, komen tot een moment waarop we 'van het gas af' kunnen. Maar, zolang er in de tussentijd nog aardgas nodig is, wil het kabinet de gaswinning uit kleine velden in Nederland voortzetten waar dat veilig en verantwoord kan†.

Met betrekking tot het in het ontwerp genoemde jaartal 2030 en de (al dan niet impliciete) conclusie dat het Rijk heeft aangegeven dat in dat jaar de Nederlandse gaswinning wordt beëindigd, concludeert Vermilion dat het kabinet geen einddatum heeft gesteld aan de gaswinning uit de Nederlandse kleine velden; die gaswinning kan doorgaan zolang daaraan nog behoefte is. Wel heeft het kabinet aangegeven dat de winning uit het Groningen-gasveld versneld zal worden afgebouwd en uiterlijk in 2030 helemaal zal stoppen‡. Verder streeft het kabinet naar een CO₂-reductie tot 49% in 2030, door een zo snel mogelijke transitie naar duurzame energie en een afbouw van de gasvraag.

Vermilion concludeert dat in het ontwerp het Rijksbeleid ten aanzien van gaswinning uit de Nederlandse kleine velden onjuist is verwoord en dat daaruit vervolgens onjuiste conclusies worden getrokken. Vermilion verzoekt Uw Raad de betreffende passage uit het ontwerp in overeenstemming te brengen met het Rijksbeleid, zoals verwoord in de eerdergenoemde brief van 30 mei 2018.

Vermilion doet daartoe de volgende suggestie:

"De gemeente heeft in haar duurzaamheidsvisie als ambitie vastgelegd dat zij in 2030 onafhankelijk wil zijn van fossiele brandstoffen. Sindsdien zijn veel acties uitgezet maar gaat het zowel wereldwijd als gemeentelijk nog te langzaam. Er zijn nieuwe afspraken en ontwikkelingen bijgekomen zoals het internationaal gesloten akkoord in Parijs en het Rijk dat heeft aangekondigd te streven naar het zo snel mogelijk verminderen van de aardgasvraag en het, liefst spoedig en grootschalig, realiseren van alternatieve energiebronnen".

* TK 2017-2018, 33529, nr. 469.

† TK 2017-2018, 33529, nr. 469.

‡ TK 2017-2018, 33529, nr. 457, Gaswinning Groningen.

Ad 2. In het ontwerp wordt ten onrechte gesteld dat de winning van aardgas in De Fryske Marren is verbonden met “*potentiële risico’s*” en dat er (daarom) geen mogelijkheid zou zijn tot winning van aardgas in De Fryske Marren

De mogelijke effecten en/of risico’s van gaswinning worden door de minister van Economische Zaken en Klimaat (“minister”) getoetst en beoordeeld, met inachtneming van de adviezen hierover van SodM, TNO, Tcbb, Mijnraad en de decentrale overheden, in het kader van de opsporings- en winningsvergunning en het winningsplan. De Mijnbouwwet is hiervoor het wettelijk kader, en de minister is het bevoegd gezag. Deze toets kan en mag niet plaatsvinden door Uw Raad en/of in het kader van de Omgevingsvisie De Fryske Marren.

Uw Raad heeft dan ook ten onrechte in het ontwerp gesteld dat sprake is van “*potentiële risico’s*” van gaswinning in De Fryske Marren en (daarom) geen mogelijkheid te zien voor gaswinning in het grondgebied van de gemeente.

Bovendien wordt niet onderbouwd dat en waarom sprake zou zijn van risico’s aan de winning van aardgas in De Fryske Marren. Een verwijzing naar ‘Groningen’ zou daarvoor onvoldoende zijn. Hoewel omwonenden en decentrale overheden bij de gaswinning uit de kleine velden vaak aangeven te vrezen voor “Groningse taferelen”, zijn deze bij de winning van aardgas uit de kleine velden niet te verwachten. De effecten van de gaswinning uit de kleine velden, zoals in De Fryske Marren, zijn wezenlijk anders en vele malen minder ernstig dan die bij de gaswinning uit het Groningenveld. Vermilion verwacht dan ook dat de risico’s van aardgaswinning (bodemdaling en bodemtrillingen) in De Fryske Marren zodanig gering zo niet verwaarloosbaar zullen zijn, dat gaswinning in De Fryske Marren veilig en verantwoord kan plaatsvinden.

Vermilion verzoekt Uw Raad dan ook de passage “*In verband met de potentiële risico’s ziet de gemeente geen mogelijkheid tot winning van aard- of schaliegas in haar grondgebied*”, of een variant daarop, uit de Omgevingsvisie te verwijderen, in ieder geval met betrekking tot de winning van aardgas. Ten aanzien van schaliegas heeft het kabinet al aangegeven dat daarvan in Nederland geen sprake zal zijn.

Ad 3. Ten onrechte is het Rijksbeleid ten aanzien van de ondergrond en mijnbouwactiviteiten niet meegenomen in het ontwerp

Onlangs is de Structuurvisie Ondergrond (“STRONG”) vastgesteld. In STRONG staat het beleid voor activiteiten in de diepe ondergrond, met centraal de drinkwatervoorziening en mijnbouw.

Binnen het STRONG Programma Bodem en Ondergrond heeft het Rijk samen met decentrale overheden een gezamenlijke visie op het veilig, duurzaam en efficiënt gebruik van bodem en ondergrond en een gezamenlijke afwegingssystematiek opgesteld. Beiden dienen als inspiratiebron voor alle overheden bij het maken van eigen producten. Het Rijk heeft de kernpunten hiervan opgenomen in STRONG. STRONG gaat over ruimtelijke activiteiten die voor Nederland van nationaal belang zijn, mijnbouw en drinkwatervoorziening. De structuurvisie is een bouwsteen voor de toekomstige nationale omgevingsvisie op basis van de Omgevingswet. Indien dit voor borging van nationale belangen noodzakelijk is, zal het Rijk door middel van uitvoeringsregelgeving aanvullende voorschriften stellen voor decentrale overheden. Daarnaast vormt de Structuurvisie het kader voor besluitvorming over mijnbouwactiviteiten waarvoor het Rijk (de minister) bevoegd gezag is. Provincies en gemeenten stellen eigen omgevingsvisies op en houden daarbij waar nodig rekening met de STRONG*.

Hoewel STRONG alleen bindend is voor het Rijk, moet Uw Raad deze structuurvisie wel gebruiken als basis voor uw ruimtelijke plannen en rekening houden met de taken en het beleid van andere overheden, waaronder het Rijk, en zo nodig met deze andere overheden afstemt.

Nergens blijkt dat STRONG bij het opstellen van het ontwerp is betrokken en de inhoud daarvan bekend is. Integendeel, het ontwerp is in strijd met STRONG. Op grond van het zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel, dient Uw Raad in de omgevingsvisie te laten zien dat de omgevingsvisies van andere relevante bestuursorganen, waaronder met name STRONG, zijn betrokken bij het opstellen van deze gemeentelijke omgevingsvisie.

Vermilion verzoekt Uw Raad STRONG alsnog bij de omgevingsvisie te betrekken en uw beleidsambities daarmee, zo nodig in overleg met de minister, af te stemmen.

Ad 4. Uw Raad is niet bevoegd de winning van aardgas in De Fryske Marren te weren

Uw Raad is niet bevoegd tot het weren van aardgaswinning in het grondgebied van Uw gemeente. Het Rijk (de minister) is bevoegd gezag voor de winning van delfstoffen. Gaswinning is van nationaal belang.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente De Fryske Marren heeft voor mijnbouwactiviteiten een adviserende rol, direct via het

* Tweede Kamer, vergaderjaar 2017–2018, 34 864, nr. 3 56

adviesrecht op winningsplannen en indirect via het adviesrecht van de provincie op opsporings- en winningsvergunningen. Binnen die adviesrol kan de gemeente haar invloed aanwenden om haar mening over gaswinning in De Fryske Marren kenbaar te maken. In uw omgevingsvisie moet u echter terughoudend zijn in de wijze waarop regels aan mijnbouw worden gesteld, omdat Uw Raad daartoe niet bevoegd is.

Vermilion verzoekt Uw Raad de omgevingsvisie zodanig aan te passen dat de bevoegdheid van de gemeente ten aanzien van gaswinning juist wordt verwoord. Het weren van gaswinning in De Fryske Marren is geen gemeentelijke bevoegdheid. Wel kan Uw Raad aangeven zich in te zetten voor (i) verdere afbouw van het gebruik van fossiele energie in uw gemeente, (ii) reductie van CO2-emissies, (iii) ontwikkeling van duurzame energie, en (iv) een veilige en verantwoorde gaswinning. Verder gaat uw bevoegdheid echter niet.

Tot slot

De gemeente De Fryske Marren kan een belangrijke rol spelen in het verminderen van de aardgasvraag in de gemeente (bijvoorbeeld door het realiseren van aardgasloze wijken) en in het stimuleren van alternatieve energiebronnen (zoals bijvoorbeeld geothermieprojecten), en daarmee haar duurzaamheidsambitie om in 2030 onafhankelijk te zijn van fossiele brandstoffen bereiken. Met het opnemen van de actie ' weren van gaswinning in De Fryske Marren' in uw uitvoeringsprogramma, treedt Uw Raad echter buiten uw bevoegdheden.

Ik verzoek u Vermilion op de hoogte te houden van de verdere ontwikkelingen ten aanzien van deze zienswijze en (de vaststelling van) de omgevingsvisie De Fryske Marren.

Hoogachtend,
Vermilion Energy Netherlands B.V.

~~Legal & Governmental Affairs Advisor / Advocaat~~

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Gemeente De Fryske Marren

Postbus 101
8500 AC Joure

Geachte heer/mevrouw,

Na het lezen van en de ontwerp omgevingsvisie wil ik graag mijn zienswijze met u delen.

Als inwoner van onze gemeente en ondernemster loop ik dagelijks met mijn uitlaatservice door onze bossen, over de wandelpaden enz. die wandelpaden liggen er niet voor niets, die liggen er om gebruikt te worden. Na het bijwonen van een informatiebijeenkomst is mij ook ter oren gekomen dat de omgevingsvisie meer is dat een plan wat beschrijft wat op welke locatie moet komen en hoe, het is een wet die ruimte geeft om anders na te denken over onze openbare ruimte. We kunnen als gemeente en inwoners denken aan het doel van de invulling van onze openbare ruimte. Daarmee kan er dus ook anders na gedacht worden over hoe we omgaan met die voorzieningen.

Zoals ik al begon in mijn schrijven, maak ik dagelijks gebruik van de wandelpaden in onze bossen en langs de groenstroken. We weten allemaal dat lopen gezond is en als er dan wandelpaden liggen dan is wat mij betreft het doel, dat die gebruikt worden. Ik wil u daarom

mee geven dat een wandelpad wat overwoekerd is door braamstruiken niet uitnodigt om een mooie wandeling te maken. Zeker als dat een wandeling is met een hond, met regelmaat moet ik een van de viervoeters helpen door een doorn uit de pootjes te halen. Als wij met z'n alle gezond oud willen worden en kinderen liefde voor dieren mee willen geven dan is wandelen en wat mij betreft het liefst met een hond een belangrijke zaak. Laten we dan ook zorgen voor breede wandelpaden die onderhouden worden, zodat ze uitnodigen om een mooie wandeling te maken

Ook wil ik bij u onder de aandacht brengen dat natuur in en in de buurt van een woonwijk belangrijk is, niet alleen voor de leefbaarheid van de woonwijken, maar ook voor de ontwikkeling van kinderen. Door te spelen in het bos ontdekken ze hoe onze aarde werkt, komen ze thuis met vragen over hetgeen ze hebben gezien, of is er de mogelijkheid om te laten zien hoe de vogels een nestje maken. In Lemmer hebben wij in Lemmer Noord het zo genaamde Apenbos, daar is toegezegd dat de gevaarlijke bomen gerooid zouden worden, dat is al jaren niet gebeurd, wat er wel gebeurt is dat er kinderen tijdens de boomplant dagen bomen planten die vruchten dragen om de vogels en dieren te trekken en dat de zaagploeg de fruitbomen totaal hebben weggezaagd (dus niet gesnoeid) , omdat ze geen notie hadden dat dat fruitbomen waren.

Dat is jammer en als het doel zou kunnen zijn van een mooi bos(je) zo dicht in een woonwijk om te leren hoe de natuur werkt, dan is het jammer dat gevaarlijke bomen niet worden gerooid, de input van kinderen door een verkeerde snoeibeurt te niet worden gedaan.

Ik wil u daarom vragen op te nemen in de omgevingsvisie dat de bossen langs of in de woonwijken worden onderhouden en er aandacht is voor de interactie van kinderen met de natuur, dat het een veilige plek is om te wandelen en er aanplant komt om de dieren uit te nodigen in het bos.

Hierboven heb ik al kort gesproken over honden in een gezin in onze gemeente zijn tal van gezinnen met een hond en er zijn ongelofelijk weinig voorzieningen voor honden, wel voor hondenpoep, maar niet om je hond de ruimte te

geven hond te zijn. Om even te ravotten met en andere hond, lekker los van de lijn te snuffelen of gewoon even een stukje met de baas los van de lijn hard te lopen of te apporteren. Als hondentrainer kan ik u vertellen dat het van groot belang is dat een hond aan zijn/ haar uitdaging komt. Die krijgt een hond niet van enkel netjes aan de lijn lopen en in huis zitten.

Ik wil daarom aandacht vragen voor gebieden in de dorpen waar honden los mogen lopen, in Lemmer kan dat de landtong zijn achter de Heegermeerstraat langs de zijlroede. Het kleine stukje strand wat in de zomer is opgesteld is daarin allerm minst toereikend. Graag kom ik met u in gesprek om hierin verder te adviseren.

Tot slot

wil ik u meegeven dat kinderen zich ontwikkelen doorbuiten te spelen, vandaag de dag is het misschien wel veel “cooler” om achter een computer te zitten. Maar misschien is het een idee om speeltuinen in te richten met een ander doel namelijk een speeltuin waar de jeugd wil spelen.

Met vriendelijke groet,

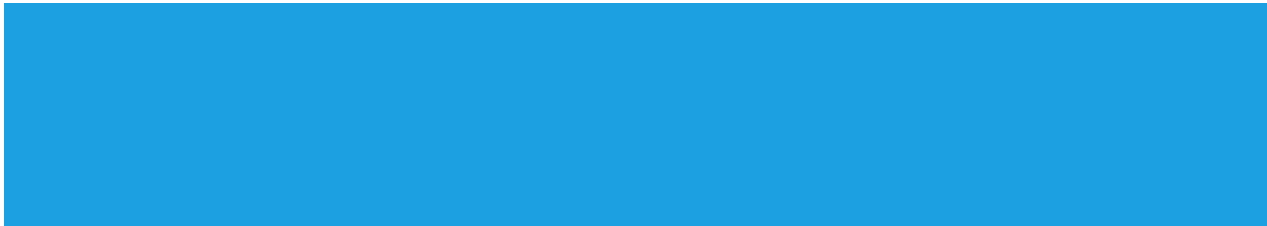
[Redacted] Lemmer

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted] Lemmer [Redacted]

Bijlage	IMG_1496 (640x478).jpg
Naam	[Redacted] Lemmer
Straat	[Redacted]
Huisnummer	[Redacted]
Postcode	[Redacted]
Woonplaats	Lemmer
E-mail	[Redacted]
Telefoonnummer	[Redacted]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie	zie het bijgevoegde
Bijlage	Comm_DorpsbelangWikel_OmgevingsvisieDFM.docx
Naam	Dorpsbelang Wijckel, [REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Wijckel
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

Commentaar op Ontwerp Omgevingsvisie De Fryske Marren

Algemeen:

- Het huidige ontwerp is nauwelijks een visie te noemen waarin keuzes staan t.a.v. ambities die de gemeente de komende jaren nastreeft. Het lijkt nu meer op een inventarisatie van huidige waarden en acties die reeds lopen. Een visie behoort een lange termijn perspectief te zijn, met daaraan gekoppeld een strategie hoe dit te bereiken. Deze strategie wordt gemist. De volgorde behoort te zijn: ambities – speerpunten – strategie – acties
- De nu beschreven acties zijn nogal vrijblijvend: het gaat erg om “ondersteunen”, “onderzoek”, “overleg”, “continueren”
- We willen er daarom voor pleiten dat in de definitieve Omgevingsvisie heldere en duidelijke keuzes worden gemaakt. Nu is het te vrijblijvend omdat er geen helder beeld wordt geschetst van wat de gemeente belangrijk vindt met betrekking tot de leefbaarheid en fysieke leefomgeving.
- Er dient bij “te versterken waarden c.q. aandachtspunten” aandacht te komen voor Strategie. Daarin wordt aangegeven hoe één en ander te realiseren, bij voorkeur met een prioritering. Daardoor sluit het beter aan bij de geformuleerde uitgangspunten open/transparant, proactief, eerlijk en helder.
- De analyse, met de huidige kernwaarden, is waardevol en bondig geschreven (wel enkele tekortkomingen, met als belangrijkste bij 3.1 het niet noemen van Wijckel en bij 3.3.4. het niet specifiek noemen van de verschillende meren en oevergebieden)
- Het waardevolle landschap, natuurwaarden en cultuurhistorie krijgen vrij beknopte aandacht, terwijl dit door de bewoners en recreanten worden gezien als essentiële waarden en zeer kenmerkend voor onze gemeente. Het wordt nu teveel ondergebracht bij “Goed leven” of “Aantrekkelijke omgeving”, het verdient een eigen paragraaf
- Hoofdstuk 5: Uitvoeringsprogramma is geheel leeg w.b. de rol van de gemeente en op welke termijn. Dorpsbelang Wijckel heeft hiertoe een invulling voor gedaan, plus enkele aanvullende acties genoemd die worden gemist. Hiervoor is een Bijlage bijgevoegd, met in rood de acties die wij aanvullend voorstaan.

Specifiek commentaar

Hoofdstuk 1

- Hoofdstuk 1.2, pag 5: zijn er 2 zinnen die vrij onbegrijpelijk overkomen, nl. *Deze kernwaarden zijn de basis voor het afwegen van planinitiatieven die op de gemeente afkomen, maar waar het omgevingsplan niet in voorziet. De reacties op de activraag zijn een belangrijke basis geweest voor het bepalen van de speerpunten van deze visie.*
- Hoofdstuk 1.3, pag 5: Deze leeswijzer is onjuist. Genoemde hoofdstukken 4 en 5 zijn echter in de tekst samengevoegd in hoofdstuk 4 (in 4.1. en 4.2). Hoofdstuk 6 bestaat niet in de tekst, dit dient hoofdstuk 5 te zijn.

Hoofdstuk 2

- Hoofdstuk 2: Past dit niet beter bij een Omgevingsplan dan bij een visie, in ieder geval de relatie uitleggen tussen Omgevingsvisie en Omgevingsplan. Het loopt nu door elkaar, op linker pagina wordt alleen Omgevingsplan genoemd en op rechter pagina Omgevingsvisie.

Hoofdstuk 3

- Hoofdstuk 3: Kernwaarden zijn erg gericht op de grote kernen, en weinig op specifieke dorpen
- Hoofdstuk 3.1, p.9: Bij opsomming wat Kleurrijk is, bij 3^e plusje ook toevoegen de wandelpaden om Balk en Wijckel
- Hoofdstuk 3.1, p.10: in de kaart ook een “2” bij Wijckel, nl de Wikeler Opfeart, op pag 11, 6^e regel van onderen: toevoegen tussen haakjes “..... en Wijckel”
- Hoofdstuk 3.2.1, p.12: in 6^e regel toevoegen: “en vanaf de zandrug naar het Slettermar (uitzicht vanaf Jachtlustweg tussen Balk en Wijckel)
- Hoofdstuk 3.2.1, p.12: bij te versterken waarden van Gaasterland wordt gemist: - landschaps (elementen) ofwel de stoffering van het landschap, -het extensief gebruik van het land, de cultuurhistorie (van belang voor de identiteit)
- Hoofdstuk 3.3.4: erg algemeen, doet geen recht aan de specifieke kenmerken van de verschillende meren en haar oevers, gaarne uitwerking per meer. Per meer de te versterken waarden noemen
- Hoofdstuk 3.4, p.20: vooral de beleving van de IJsselmeerkust wordt genoemd, toegevoegd dient te worden –“het behoud van de natuurwaarden”

Hoofdstuk 4

- Hoofdstuk 4.2.1, p.25: Speerpunt Bereikbaarheid en Verkeersveiligheid uitbreiden met: *+ we vergroten de verkeersveiligheid van fietsers door ze zoveel mogelijk op de kruisingen met landbouw- en autoverkeer voorrang te geven.* Momenteel is dit precies andersom terwijl in veel Nederlandse gemeenten de fietsers veel meer bescherming krijgen, bijvoorbeeld ook in zg. - de auto is te gast – straten.
- Hoofdstuk 4.2.1, p.26: in tekst benoemen dat prioriteit gegeven wordt aan uitrol in de zg. witte gebieden (de gebieden buiten de bebouwde kom)
- Hoofdstuk 4.2.2, p.27: Natuur, landschap en cultuurhistorie is nu ondergebracht bij “Aantrekkelijke omgeving”. Zoals genoemd aan het begin van dit commentaar verdient het een eigen paragraaf of kopje waarbij ook genoemd dient te worden de Europese en landelijke tendensen om de landbouw veel meer ten dienste te laten staan van natuur en recreatie. Ook genoemd dient te worden dat waardevolle gebouwen/elementen die geen formele status bezitten maar tot het Fries erfgoed behoren, beschermd dienen te worden. Bij acties dient daarom opgenomen te worden dat er een visie ontwikkeld moet worden t.a.v. de toekomst van boerderijen bij bedrijfsbeëindiging.
- Hoofdstuk 4.2.2, p.27: De vraag is of Voorbeeld maatwerk huidige situatie wel zo positief is: meer ontwikkelingsruimte voor agrarische bedrijven betekent ook meer overlast voor omwonenden en meer milieu- en natuurproblemen
- Hoofdstuk 4.2.2, p.28: een na laatste alinea: bij het bieden van goede sportfaciliteiten hoort ook het onderhoud ervan
- Hoofdstuk 4.2.2, p.29: wat gebeurt er na het opstellen van de landschapsbiografie
- Hoofdstuk 4.2.2, p.29: laatste alinea: om welke milieugevoelige functies gaat het, definitie is van belang omdat het anders vaag blijft
- Hoofdstuk 4.2.2, p.29: iets opnemen van meer natuur- en landschapsbescherming, bevorderen van meer weidevogels. Huidige kleinschaligheid handhaven en meer bevorderen, dwz geen uitbreiding toestaan van grootschaligere bouw- en graslanden door verwijdering van houtwallen, bomenrijen, bossages en losse landschapselementen, geen demping van sloten, geen vervlakking van landschapsruggen (handhaving van huidige geomorfologie), spuitvrije zones rondom lelieteelt, waterpeilverhoging waar mogelijk
- Hoofdstuk 4.2.2: In deze paragraaf wordt in zijn algemeenheid gemist de aandacht voor het woonklimaat in het buitengebied. De landbouw in dit buitengebied veroorzaakt voor veel bewoners van dit buitengebied negatieve effecten in de vorm van stank, lawaai, gebruik van bestrijdingsmiddelen, landschappelijke vervlakking en een afname van de biodiversiteit. Dit is niet alleen een nadeel voor het woongenot en gezondheid maar het treft ook de toeristische sector die voor onze gemeente in economisch opzicht van groot belang is. Juist hier is behoud van rust, donkerte, kleinschaligheid, afwisseling van graslanden, kleine landschapselementen en bossen van groot belang. Tegengaan van “landschapspijn” dient in het beleid tot uiting te komen, met concrete acties.
- Hoofdstuk 4.2.3, p.35: bij het kopje “We participeren in onderzoek en stimulering omgevingsbewuste landbouw” dient genoemd te worden dat de huidige tendens is dat de landbouw extensiever wordt en dat we naar een kringlooplandbouw gaan, en dat na de paragraaf met de analyse van de milieu-impact van de landbouw benoemen dat deze milieu-impact teruggedrongen dient te worden bijvoorbeeld via stringenter handhaving
- Hoofdstuk 4.2.5, p.37: inzetten op een energie-neutrale gemeente met jaartal erbij, dus consequent noemen van 2030, ook in de acties, anders is het nietszeggend

- Hoofdstuk 4.2.5, p.37: Voor de klimaatverstoring is het van groot belang om terug te keren naar een veel natuurlijker waterhuishouding. Klimaatadaptatie vraagt om een robuuster watersysteem met veel meer ruimte voor dynamiek. De landbouw moet daarvoor ruimte bieden. Dit is ook belangrijk voor het herstel van natuurgebieden in o.a. Gaasterland die, behalve onder stikstofdepositie ook zwaar te lijden hebben onder verdroging.
- Hoofdstuk 4.2.5, p.38: bij ondersteunen van lokale initiatieven op het gebied van duurzaamheid:
 - weten van hoge windmolens op land en meren
 - weten van zonneparken in het open gebied, voorrang geven aan zonenergie op daken en in oksels van wegen en kruisingen
- Hoofdstuk 4.2.5, p.38. Aan biodiversiteit wordt te weinig aandacht besteed omdat het zich teveel beperkt tot ecologisch bermbeheer en enkele projecten in de gebouwde omgeving. Bewoners geven aan dit onderwerp veel meer prioriteit en daarom zou meer geschreven moeten worden over herstel van biodiversiteit, gekoppeld aan meerdere acties. Ook hier weer met bijzondere aandacht voor de landbouw. Zonder met een hernieuwde blik te kijken naar de inpassing van agrarische activiteiten in ons natuurlijk systeem vindt er geen herstel van de biodiversiteit plaats.

Hoofdstuk 5

Uitvoering Omgevingsvisie DFM

In dit hoofdstuk staat de uitvoering centraal. We laten zien welke acties er zijn (afgestemd op hoofdstuk 4) en of ze op korte, middellange of lange termijn worden opgepakt. Bij de korte termijn start de uitvoering binnen een periode van ongeveer 3 jaar. Bij de middellange termijn is dit 6 jaar en bij de lange termijn 9 jaar.

In dit hoofdstuk staat de uitvoering centraal. We laten zien welke acties er zijn (afgestemd op hoofdstuk 4) en of ze op korte, middellange of lange termijn worden opgepakt. Bij de korte termijn start de uitvoering binnen een periode van ongeveer 3 jaar. Bij de middellange termijn is dit 6 jaar en bij de lange termijn 9 jaar.

In het uitvoeringsprogramma is een indeling gebruikt om de rol van de gemeente duidelijk te maken. Deze kan:

- + Attenderend zijn; de gemeente brengt iets onder de aandacht van andere overheden, van ondernemers of van maatschappelijke organisaties;
- + Mobiliserend zijn; de gemeente brengt meerdere partijen met elkaar in contact om initiatieven te verbinden;
- + Trekkend zijn; er zijn meerdere partijen betrokken en de gemeente is daarbij de kartrekker;
- + Uitvoerend zijn; de gemeente voert (na dialoog met de omgeving) uit en is eindverantwoordelijk.

	Acties	Rol gemeente				korte (kt), middellange (mt) of lange termijn (lt)
		<i>attenderen</i>	<i>mobiliseren</i>	<i>trekken</i>	<i>uitvoeren</i>	
1	Aanpakken knelpunten verkeersveiligheid kleine wegen				x	kt
1a	Aanpakken van hinder in dorpskernen en geluidshinder			x		kt
1b	Op kruisingen zoveel mogelijk voorrang geven aan fietsers boven auto- en landbouwverkeer				x	kt
1c	Tegengaan van uitbreiding Lelystad airport zolang er laagvliegroutes zijn	x				kt
2	Verkeerseducatie van leerlingen, bewoners en van, bestuurders van grote voertuigen			x		mt
3	Aansturen op realisatie aquaduct Skarster Rien in samenwerking met de provincie			x		mt
4	Monitoren van toegankelijkheid Lemmer over land en water en zo nodig aansturen op extra maatregelen			x		mt
5	Verbetering van de digitale bereikbaarheid in de slechtst ontsloten gebieden			x		kt
6	Continuering ondersteuning collectieve initiatieven in de grijze gebieden			x		kt
7	Aanpassing Woonvisie en Strategisch afwegingskader woningbouw mede aan de hand van inbreng inwoners		x			mt
8	Onderzoek naar vraag en aanbod van goedkope koop- en huurwoningen			x		mt
9	Onderzoek naar geschiktheid woningen om langer thuis te blijven wonen		x			mt
10	Pilot tijdelijke woonconcepten		x			mt

11	Opstellen landschapsbiografie		x			kt
11a	Opzetten van meer stringente natuur- en landschapsbescherming, incl. de oevers van meren				x	kt
11b	Kleinschaligheid van het landschap bevorderen			x		kt
11c	Geen vervlakking van landschap en verwijdering van landschapselementen toestaan			x		kt
12	Opstellen verdiepingen van de waardenkaart per kern en per meer				x	mt
13	Nadere inventarisatie gebieden rust/donkerte			x		mt
14	Intensiveren samenwerking GGD			x		mt
14a	Bevorderen van een rookvrije gemeente, in publieke ruimtes			x		mt
14b	Ontmoedigen van alcoholgebruik		x			mt
14c	Beperking van vuurwerk en regels aan carbidschieten				x	kt
15	Opstellen gezondheidseffectscreening bij ruimtelijke plannen voor milieugevoelige of milieubelastende functies			x		kt
16	Ondersteunen van gedragen initiatieven voor de openbare ruimte gericht op bewegen en ontmoeten		x			mt
17	Opnemen van mogelijkheden om te bewegen en te ontmoeten in het programma van eisen bij nieuwe plannen		x			mt
18	Ondersteunen van initiatieven voor verbreding, stapeling en combinaties van functies	x	x			mt
19	Zo mogelijk koppelen van functies in het eigen maatschappelijk vastgoed		x			mt
20	Continueren van de zorg voor goed bereikbare en toegankelijke accommodaties				x	kt
21	Overleg met het Cultuurplein met het oog op mogelijkheden voor ondersteuning		x			mt
22	Pilot aantrekken jongeren Gaasterland		x			mt
23	Ondersteunen innovatieve bedrijven die jongeren aan zich binden			x		kt
24	Ondersteunen van afstemming onderwijs/ bedrijfsleven met het oog op betere aansluiting jongeren op arbeidsmarkt	x				mt
25	Stimuleren/ondersteunen van werkgelegenheidsontwikkeling op het gebied van toerisme en recreatie in samenhang met zorg en wellness		x			mt
26	Voortzetting van het vestigingsbeleid voor bedrijven			x		mt
27	Pilot Iedereen doet mee (Joure, Midstraat)		x			kt
28	Plan voor missende schakels en TOPS in netwerk van paden en waterlopen samen met Marrekrite en Provincie		x			mt
29	Onderzoek heropening Lemster Rien		x			kt
30	Onderzoek opwaardering Sloten met de stad en de Provincie		x			mt
31	Samen met betrokkenen het Woudagemaal optimaal inzetten voor cultuurtoerisme		x			mt
32	Het ondersteunen van uitwisseling van kennis tussen landbouw en inwoners		x			kt
33	Onderzoek wat de rol van de gemeente kan zijn voor een toekomstbestendige landbouw			x		kt
34	Participatie in pilots met innovaties en nieuwe vormen van landbouw zoals natte teelten, natuurinclusieve landbouw, circulaire landbouw		x			kt

35	Continueren van het beleid voor nevenactiviteiten en omvorming van agrarische bedrijven naar een passende functie bij bedrijfsbeëindiging			x		kt
36	Werken volgens het ja, mits principe en uitdragen van projecten waarbij dit principe is toegepast		x			mt
37	Aan de hand van planinitiatieven de ja, mits benadering verder uitwerken en verdiepen		x			mt
38	Opstellen van een uitwerking van de energietransitie voor De Fryske Marren inclusief warmteplan			x		mt
38a	Ervoor zorgen dat de gemeente in 2030 energieneutraal is en in 2040 fossielloos qua energievoorziening				x	mt
39	Onderzoek met marktpartijen en kennisinstellingen naar verduurzamen van de gehele koopsector			x		mt
40	Verduurzamen van de eigen organisatie en verkleinen van de CO2 footprint			x		mt
41	Project ondersteunen en faciliteren energieneutrale kernen			x		mt
42	Uitbreiding Tûk Wenjen naar scholen, dorpshuizen en bedrijfsgebouwen			x		mt
43	Eisen aan nieuwbouw; gasloos en energieneutraal.			x		mt
44	Weren van winning van (schalie)gas in het grondgebied van de Fryske Marren		x			mt
44a	Weren van hoge windmolens op land en meren			x		kt
44b	Weren van zonneparken in het open gebied, wel op daken en langs wegen en in oksels van kruisingen			x		kt
45	Bermbeheer richten op specifieke soorten		x			mt
46	Bij nieuwe plannen anticiperen op biodivers openbaar groen			x		kt
47	Plannen van dorpen of wijken gericht op biodiversiteit ondersteunen		x			kt
48	Samenwerking zoeken met het Wetterskip met het oog op biodiverse oevers		x			kt

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie	Bijgevoegd een zienswijze namens de minister van EZK
Bijlage	Zienswijze De Fryske Marren.pdf
Naam	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Straat	Bezuidenhoutseweg
Huisnummer	73
Postcode	2594 AC
Woonplaats	Den Haag
E-mail	
Telefoonnummer	070 3798389

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De gemeenteraad van de gemeente De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC JOURE**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging****Bezoekadres**
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag**Postadres**
Postbus 20401
2500 EK Den Haag**Overheidsidentificatienr**
00000001003214369000T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk**Behandeld door**
M.E.J. PietersT 070 379 8389
m.pieters@minez.nlDatum **15 NOV 2018**

Betreft Zienswijze op Ontwerp Omgevingsvisie De Fryske Marren

Ons kenmerk
DGTEM / 18291760**Uw kenmerk****Bijlage(n)**

Geachte leden van de raad,

Op 5 oktober 2018 heeft u de Ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren (hierna: omgevingsvisie) ter inzage gelegd en een ieder de gelegenheid gegeven om een zienswijze over de omgevingsvisie naar voren te brengen. Van deze gelegenheid maak ik hierbij gebruik.

In de omgevingsvisie wordt op pagina 38 aangegeven dat in verband met de potentiële risico's de gemeente geen mogelijkheid ziet tot winning van aard- of schaliegas in haar grondgebied. Daarnaast wordt op pagina 42 onder actiepunt 44 vermeld: het weren van winning van (schalie)gas in het grondgebied van De Fryske Marren.

Ik merk op dat het weren van gaswinning in het gehele grondgebied van de gemeente kan leiden tot een onaanvaardbare doorkruising van het Rijksbeleid. Ik zal eerst een beknopte beschrijving geven van die regelgeving en dat beleid en aan de hand hiervan onderbouwen waarom de wering van gaswinning binnen het gehele gemeentelijk gebied de nationale mijnbouwregelgeving en het mijnbouwbeleid op onaanvaardbare wijze doorkruist.

Het sectorale kader: de Mijnbouwwet en Wabo

Het belangrijkste sectorale kader voor mijnbouwactiviteiten is de Mijnbouwwet en de op die wet gebaseerde regelgeving. De Mijnbouwwet beoogt een doelmatige winning van delfstoffen, onder maatschappelijk verantwoorde randvoorwaarden. De wet kent verschillende vergunningstelsels. Zo is een opsporings- of winningsvergunning vereist om in een in de vergunning bepaald gebied delfstoffen te mogen opsporen of winnen; een dergelijke vergunning geeft de houder daartoe een exclusief recht. De winning zelf moet plaatsvinden overeenkomstig een winningsplan, waarmee ik heb ingestemd. Een dergelijk instemmingsbesluit stelt onder andere grenzen aan de toegestane bodembeweging met het oog op voorkomen of het beperken van schade aan de bovengrond. Een mijnbouwonderneming moet daarnaast beschikken over een omgevingsvergunning dan wel voldaan aan algemene milieuregels (na een melding) om een mijnbouwwerk in werking te mogen hebben. Een dergelijke vergunning of regels stellen grenzen aan bijvoorbeeld geluid- of lichthinder van

het mijnbouwwerk. De Minister van Economische Zaken en Klimaat is bevoegd gezag omtrent deze vergunningen en andere toestemmingen op grond van de Mijnbouwwet en de Wabo.

Ons kenmerk
DGETM / 18291760

Het mijnbouwbeleid is gericht op continuering van de gaswinning uit de kleine velden, waar dit veilig en verantwoord kan. Dit heeft de voorkeur boven gasimport: gaswinning uit kleine velden heeft klimaatvoordelen en is beter voor de economie en de energieleveringszekerheid. Dit neemt niet weg dat sprake is van een gestage afbouw van de gaswinning in Nederland.

Zie de kamerbrief van 30 mei 2018 (Kamerstukken II 2017/18, 33529, nr. 469).

Het ruimtelijke kader: de Wet ruimtelijke ordening

De Wet ruimtelijke ordening is het huidige kader voor de ruimtelijke inpassing van mijnbouwactiviteiten. Deze wet regelt op hoofdlijnen de ruimtelijke ordening van Nederland en kent met het oog daarop verschillende plannen op alle bestuurlijke niveaus. Deze plannen hebben zowel een beleidsmatig (structuurvisies), als een juridisch bindend (bestemmingsplannen) karakter. Uitgangspunt van het nationaal ruimtelijk beleid is dat delfstofwinning onder bepaalde randvoorwaarden is toegestaan en zelfs wenselijk met het oog op de energievoorziening (aardgas speelt als minst vervuilende fossiele brandstof een belangrijke rol in de energietransitie). Dit beleid is verwoord in twee structuurvisies op grond van artikel 2.3 Wro: de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en Structuurvisie Ondergrond (STRONG). Inherent aan de plansystematiek in de Wet ruimtelijke ordening is dat het nationaal ruimtelijk beleid doorwerkt in het ruimtelijk beleid van de decentrale overheden doordat die overheden bij planvorming op hun bestuurlijk niveau rekening houden met het ruimtelijk beleid dat op nationale beleid is vastgesteld. Dit laatste zal onder de Omgevingswet niet anders zijn.

In het SVIR wordt de efficiënte ordening van de ondergrond aangemerkt als nationaal belang (p. 37). Dit betreft niet alleen delfstofwinning, maar ook afstemming met andere gebruik van de ondergrond. In STRONG is vermeld dat zolang er tijdens de transitie naar duurzame energie nog behoefte bestaat aan aardgas is het wenselijk om het gas uit de Nederlandse kleine velden te winnen, wanneer dit veilig kan (p. 61-64).

De conclusie is dat op Rijksniveau zowel in het sectorale spoor (Mijnbouwwet), als in het ruimtelijke spoor (Wet ruimtelijke ordening) het beleid er op is gericht delfstofwinning onder voorwaarden mogelijk te maken.

Nu de uitgangspunten van de omgevingsvisie zullen leiden tot een omgevingsplan met een absoluut verbod van gaswinning binnen het grondgebied van de gemeente De Fryske Marren doorkruist de omgevingsvisie naar mijn mening op onaanvaardbare wijze nationale regelgeving en nationaal beleid ten aanzien van gaswinning.

Hoogachtend,

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,

MT-111 directie Energie en Omgeving

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Reactie Ondernemersvereniging Sint Nicolaasga:
Wij vinden dat de omgevingsvisie zoals deze nu gepresenteerd is ambitie mist. Wat voor gemeente wil DFM zijn? Wat zijn dan belangrijke pijlers? Graag zouden wij zien dat dit dan op een hoger abstractieniveau wordt omschreven in de omgevingsvisie. Bijvoorbeeld: Waarom worden er per dorp ontwikkelingen genoemd en niet in het algemeen zodat het toegepast kan worden in een dorp zodra dit daar gaat spelen? Bijvoorbeeld in Sint Nyk zouden we in de toekomst graag groei in de woningbouw zien, maar daar wordt nu geen enkele opening voor geboden.
Ook is er vanuit Sint Nyk een dorpsvisie met daaruit voortvloeiend een masterplan, hier zien wij helemaal niets van terug in de omgevingsvisie. Zie www.pb-sintnyk.nl

In de dorpsvisie zijn voor Sint Nyk belangrijke thema's uitgewerkt en een aantal thema's zijn recentelijk nog nader uitgewerkt in het masterplan. Doelstelling is leefbaarheid en bedrijvigheid.

We gaan graag in gesprek om onze zienswijze nader toe te lichten.

Naam	[REDACTED]
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	Sint Nicolaasga
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Alle goede ideeën omtrent de omgevingsvisie ten spijt, komen er nu een aantal zaken naar voren waar de gemeente Fryske Marren mee bezig is zoals landwinning in het IJselmeer, de intentie tot gaswinning in Oudega, landschapsverkrachting middels chaletparkjes (Bokkeleane Harich), boerenbouwsupport via nieuwe ligboxstallen(witte schimmel etc. De gemeente wekt de indruk dat burgers mogen meedenken, maar gezien de opsomming hierbovenheb ik daar mijn twijfels bij. De geloofwaardigheid van zo een omgevingsvisie is ver te zoeken. De gemeente is er voor de burgers en niet anders om. Luister naar de mensen en handel daar naar, dus geen zandwinning!!

Naam

Woonplaats

E-mail

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Geachte dame/heerm

Wij hebben de omgevingsvisie doorgenomen en hebben in eerste instantie geen op- en aanmerkingen.

Wij willen graag betrokken en gesprekspartner zijn op de aandachtspunten van de omgevingsveiligheid en energietransitie (waaronder het warmteplan)

Naam	N.V. Nederlandse Gasunie
Straat	Postbus
Huisnummer	162
Postcode	7400 AD
Woonplaats	Deventer
E-mail	[REDACTED]
Telefoonnummer	[REDACTED]

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Dorpgemeenschap Sintjohannesga e.o. heeft in 2009 een dorpsvisie ontwikkeld in samenwerking met de inwoners van Sintjohannesga e.o.. Deze dorpsvisie zou verwerkt kunnen worden in de Omgevingsvisie van de Fryske Marren. De dorpsvisie geeft de richting aan waar de gemeente om vraagt. De onderwerpen en aanbevelingen die in deze dorpsvisie staan, zijn nog steeds actueel. Tussen it Tjukemar en it Nannewiid is het een prachtig omgeving om te wonen en te leven. Het is ver genoeg bij de grote verbindingswegen vandaan om rustig te kunnen leven en toch zijn er vlotte ontsluitingen richting alle uitvalswegen. Dit maakt Sintjohannesga (in het veenweide gebied) geschikt voor verdere ontwikkeling van dit lintdorp; met woningen die recht doen aan het landschap en faciliteiten die de onderlinge verbinding versterken om de leefbaarheid te vergroten.

Naam	
Woonplaats	Rotsterhaule
E-mail	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

donderdag 15 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie	De bijdrage namens bestuur PB Sint NYk
Bijlage	omgevingsvisie.docx
Naam	Plaatselijk Belang Sint Nyk
Straat	[REDACTED]
Huisnummer	[REDACTED]
Postcode	[REDACTED]
Woonplaats	Sint Nicolaasga
E-mail	[REDACTED]

Aan de gemeenteraad van de Fryske Marren

Na het ontwerp – Omgevingsvisie de Fryske Marren – te hebben gelezen wil ik u namens het bestuur PB Sint Nyk de volgende feedback geven:

Volgens eigen zeggen geeft de Omgevingsvisie in **hoofdpijnen** aan hoe de gemeenteraad in samenspraak met de Mienskip de toekomst van de gemeente ziet.... (par.1.1)

De visie zoals deze er ligt, is volgens ons voor de gemiddelde inwoner van de Fryske Marren geen toegankelijk en uitnodigend document om te lezen, terwijl het een wezenlijk document is , wat alle inwoners van de gemeente aangaat.

Een lange lijst van opsommingen, een beschrijving van de huidige stand van zaken, onderscheid makend in deelgebieden, waaraan de kernwaarden Kleurrijk, Actief, Noflik en Samen gekoppeld zijn. Hierbij opmerkend dat deze kernwaarden weinig ambitie, innovatie en creativiteit uitstralen. Een beleidsstuk dat de huidige situatie wil voortzetten en weinig vernieuwing toevoegt. Ogenscheinlijk is er nog ruimte voor inspraak en input van onder af (lees; inwoners), het uitvoeringsprogramma laat iets anders zien.

Samenvattend:

- Te lang
- Te gedetailleerd
- Op meerder manieren te interpreteren
- Te behoudend
- Te sturend

In de visie wordt Sint Nicolaasga meerdere malen een bouwdoorp genoemd

Er is volop ontwikkeling in andere branches dan de bouw.

Deze ontwikkeling draagt er mede aan bij dat we de centrumfunctie van het doorp willen behouden en de daarbij behorende voorzieningen.

We zijn dan van mening dat de benaming bouwdoorp stigmatiserend, niet ambitieus en toekomstgericht is.

Vanuit de Dorpsvisie Sint Nyk 2012 -2025 is het Masterplan Sint Nyk 2018 ontwikkeld, een burgerinitiatief om de leefbaarheid van het doorp voor de toekomst te behouden.

Plannen die laten zien, dat Sint Nicolaasga meer is dan een bouwdoorp en dat we voldoende ambitie in huis hebben.

We willen er dan ook voor pleiten, dat de Dorpsvisie en het daaruit voortvloeiende Masterplan een plek binnen de Omgevingsvisie gaat krijgen

Uiteraard zijn we bereid bovenstaande mondeling toe te lichten.

Namens PB Sint Nyk,

 , voorzitter

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 16 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Geacht bestuur,

Via uw gemeentelijke website vernamen wij dat uw ontwerp omgevingsvisie ter inzage ligt. Wij hebben uw visie met veel interesse doorgenomen en reiken u in deze brief enkele suggesties aan op het vlak van waterbeheer.

Onze bevindingen:

- In uw visie komt het thema water veelvuldig voor, vooral op het gebied van waterbeleving en waterveiligheid
- Wetterskip Fryslân heeft via de FBWK-organisatie en De Friese Aanpak bouwstenen voor omgevingsplannen aangereikt. Bijvoorbeeld de bouwsteen water (<http://omgevingslab.frl/downloads>) en de routekaart klimaatbestendig Fryslân. Wij denken dat de ontwikkelingen op het gebied van klimaat en veenoxidatie meer aandacht in uw visie verdienen. U kunt daarbij van deze bouwstenen gebruik maken
- Wij missen in de visie het vervolg van het proces (komen er meerdere omgevingsplannen, wanneer en hoe?).

Wij adviseren u om in uw visie:

- meer de bouwstenen te integreren die u vanuit de FBWK-organisatie zijn aangereikt
- concreter invulling te geven aan de omgang met de ontwikkelingen van klimaat (o.m. gebiedsdialog over omgang met wateroverlast, hittestress, droogte, overstroming) en het veenweidegebied
- het vervolg van het proces te schetsen.

Wij bieden u aan:

- Om u ondersteuning te leveren bij de totstandkoming van uw visie op een wijze die u als organisatie past.

Met vriendelijke groet,
drs. R. Smit
manager Cluster Plannen Wetterskip Fryslân
(dit bericht wordt per brief bevestigd)

Naam	
Straat	Postbus
Huisnummer	36
Postcode	8900 AA
Woonplaats	Leeuwarden
E-mail	
Telefoonnummer	

De Fryske Marren	
Ontv. 22 NOV, 2018	d/g R.O.
Nr.	

Gemeente De Fryske Marren
T.a.v. het college van B&W
Postbus 101
8500 AC JOURE

Leeuwarden, 19 november 2018
Bijlage(n): 0

Ons kenmerk: WFN1815679
Tel: [REDACTED]

Cluster Plannen
[REDACTED]

Onderwerp:
reactie op ontwerp omgevingsvisie De Fryske Marren

Geacht college,

Via uw gemeentelijke website vernamen wij dat uw ontwerp omgevingsvisie ter inzage ligt. Wij hebben uw visie met veel interesse doorgenomen en reiken u in deze brief enkele suggesties aan op het vlak van waterbeheer. We hebben op uw site op 16 november 2018 onderstaande reactie afgegeven, met deze brief bevestigen wij onze reactie.

Onze bevindingen:

- In uw visie komt het thema water veelvuldig voor, vooral op het gebied van waterbeleving en waterveiligheid
- Wetterskip Fryslân heeft via de FBWK-organisatie en De Friese Aanpak bouwstenen voor omgevingsplannen aangereikt. Zoals de bouwsteen water (<http://omgevingslab.frl/downloads>) en de routekaart klimaatbestendig Fryslân. Wij denken dat de ontwikkelingen op het gebied van klimaat en veenoxidatie meer aandacht in uw visie verdienen. U kunt daarbij van deze bouwstenen gebruik maken.
- Wij missen in de visie het vervolg van het proces (komen er meerdere omgevingsplannen, wanneer en hoe?).

Wij adviseren u om in uw visie:

- meer de bouwstenen te integreren die u vanuit de FBWK-organisatie zijn aangereikt
- concreter invulling te geven aan de omgang met de ontwikkelingen van klimaat (o.m. gebiedsdialog over omgang met wateroverlast, hittestress, droogte, overstroming) en de ontwikkelingen in het veenweidegebied
- het vervolg van het proces te schetsen.

Wij bieden u aan:

- Om u ondersteuning te leveren bij de totstandkoming van uw visie op een wijze die u als organisatie past.

Hoogachtend,
namens het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân,

manager Cluster Plannen

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 16 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Geachte gemeentebestuurders,
Ik ben eigenaar van een tweede woning in het Villapark de Herne te Terherne en pas heel erg laat werd ik op de hoogte gesteld van de mogelijkheid om te reageren op de ter inzage liggende ontwerp Omgevingsvisie voor de gemeente DFM. Ik heb het rapport op grote lijnen doorgenomen, maar ik mis een passage over het omgaan met de waardevolle, groene open ruimten (zichtlijnen) tussen de woningblokken in het Villapark de Herne. Deze open te houden en van bebouwing te vrijwaren percelen die in het plan voor dit park werden opgenomen, hebben nu een 'groene' bestemming, maar mij is bekend dat er toch door beleidsmakers en geïnteresseerden in bouw kavels met veel belangstelling naar wordt gekeken. Dat baart mij [REDACTED] mijn burens van [REDACTED] en vele andere bewoners grote zorgen, want hoe lang houdt de gemeente de destijds bij de ontwikkeling van dit plan gemaakte afspraken en de vertaling daarvan in het Bestemmingsplan overeind.
Ik houdt dit onderwerp al jarenlang in de gaten, had zelfs contact met u over mijn voorstel om samen met mijn buurman het perceel aan te kopen (snippergroenbeleid) om open houden zo veilig te kunnen stellen. Maar ik werd steeds verwezen naar het in voorbereiding zijnde 'Bestemmingsplan Villapark' in Terherne. De planning was, zo is mij vaker medegedeeld, voorjaar 2018, maar ik heb tot een maand gelden nog geen aankondiging gezien.

Ik verzoek u om daar waar mogelijk, uw oude beleid mbt. deze open te houden percelen / zichtlijnen in de juiste documenten vast te willen leggen.

Met mijn dank en gaarne tot overleg bereid,
[REDACTED], [REDACTED] te

	Terherne)
Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	
E-mail	
Telefoonnummer	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 16 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

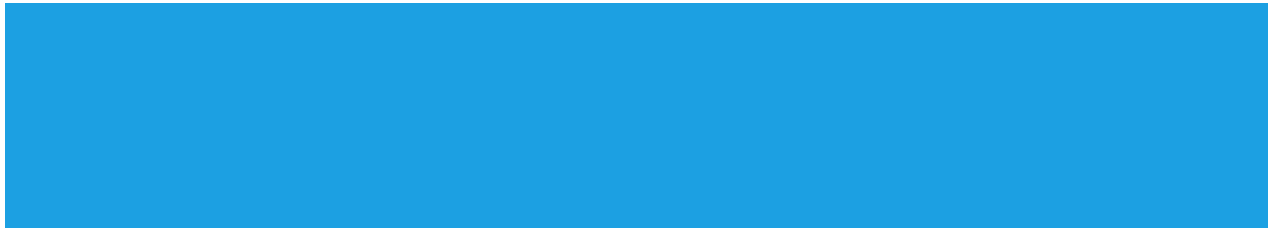
Definitieve reactie op de (concept)
Omgevingsvisie
Langweer 16-10-2018

Geacht college van B&W,
Zoals afgesproken in onze voorlopige reactie op 29-10-2018 ontvangt u hierbij onze definitieve reactie op de (concept) Omgevingsvisie.
Allereerst willen we aangeven dat we deze omgevingsvisie veel te algemeen vinden. Het dorp Langweer wordt slechts een paar keer genoemd; ook al herkennen we de omschreven kernwaarden; de consequenties voor het dorp Langweer (door in te stemmen met deze omgevingsvisie) kunnen niet worden overzien. Wij vragen ons af: waar stemmen we nu eigenlijk mee in?
Daarnaast zien we de samenhang van de verschillende visies (ook recreatievisie, woonvisie) niet. Wat het ook lastig maakt is de planning: de recreatievisie moet nog definitief worden vastgesteld en de woonvisie moet nog inspraakrijp worden gemaakt.
Om te weten te komen wat onze inwoners vinden heeft Plaatselijk Belang op 14 november jl. een Brainstormavond gehouden over "de Toekomst van Langweer".
Al hoewel er duidelijk sprake is van tegengestelde belangen en de jeugd deze avond verstek liet gaan kun je toch een duidelijke conclusie trekken:
Recreatie en leefbaarheid gaan hand in hand. Het dorp Langweer zal moeten groeien zowel op recreatie als woongebied. Dit komt de leefbaarheid ten goede ook voor de toekomst! Hoe? Daarover gaan we binnenkort verder in gesprek.
Tot zover onze definitieve reactie: mocht deze nog vragen opwerpen dan zijn we uiteraard bereid deze te beantwoorden.
Met vriendelijke groet.

Namens Plaatselijk Belang Langweer e.o.

Voorzitter

Naam	Plaatselijk Belang Langweer e.o.
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	Langweer
E-mail	
Telefoonnummer	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 16 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Beste minsken,

1. De sightline út it Rysterbosk wei fan de lytse Murnserleane ôf nei de Iselmar is ûnbenut. In mei beamkes en strewel omseame leantsje benimt it sicht. Dat is eins skande. In hiel soad minsken kuierje dêr hinne en wat soe it dan machtich moai wêze at ju de mar dêr lizzen seagen. De earste 50 mtr. fan it strewel fan de dyk ôf soe roait wurde moatte en mooglik soene wat beamkes as markearing bij it leantsje lâns stean bliuwe moatte.

2. In identiteitswearde yn de iepenbiere romte fan ús gemeente is de eigen oarspronkelike taal. It Frysk moat op in respektfolle wize neist de oare talen op ynformaasjebuorden ensafierder benut wurde. De autentisiteit fan al it moaie yn ús gemeente wurdt dêrmei rjocht dien en de yntensiteit fan belibjen en yn'e kunde kommen mei it gea en har histoarje en bewenners wurdt dêrmei ferdjippe. Allegearre kânsen. Myn tank foar de kâns om dizze 2 punten yn te bringen mei freonlike groetnis

Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	MIRNS
E-mail	
Telefoonnummer	

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

vrijdag 16 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie

Ik vind het te zot voor woorden dat de wegen van de rondweg worden aangepast terwijl er geen aquaduct is gerealiseerd, het verkeer hoopt zich op bij de brug en geen dubbele weg kan daar iets aan veranderen. De plattedijk moet nu ook gebruikt worden voor de tractoren, er is geen weg meer voor de campeergasten, levens gevaarlijk voor fietsers, in plaats dat het veiliger is, worden er zeer gevaarlijke situaties gecreëerd

Naam	
Straat	
Huisnummer	
Postcode	
Woonplaats	Lemmer
E-mail	

GGD Fryslân

Harlingertrekweg 58
Leeuwarden
Postbus 612
8901 BK Leeuwarden
t. 088 22 99 222
info@ggdfryslan.nl
www.ggdfryslan.nl

Gemeente De Fryske Marren
Postbus 101
8500 AC JOURE

Datum 16 november 2018	Uw kenmerk Ons kenmerk UIT/18010965/G/ZW	Uw brief van Behandeld door [REDACTED]	Bijlagen 0 Doorkiesnummer 088 [REDACTED] E-mail [REDACTED]	Pand-ID
Onderwerp Reactie ontwerp concept Omgevingsvisie De Fryske Marren				

Geachte mevrouw, heer,

Met dit document wil GGD Fryslân reageren op het ontwerp Omgevingsvisie De Fryske Marren. Hoewel in de visie aandacht is voor veel en diverse aspecten van een gezonde leefomgeving, verwachten wij dat de voorgenomen aanpak op de geformuleerde speerpunten niet altijd het beoogde effect zal hebben, voornamelijk voor de onderwerpen van het borgen van gezondheid en een gezond leefklimaat.

Borgen gezondheid

Op pagina 27 wordt gesproken over het borgen van gezondheid doormiddel van toetsing aan bestaande milieunormen. Echter: ook als de concentraties onder de juridische grenswaarden liggen, treden nog steeds gezondheidseffecten op: schade door ziekte en sterfte in verband met luchtkwaliteit, geluid en het binnenmilieu. De gezondheidkundige advieswaarde zoals gedefinieerd door de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO) is daarom strenger dan de juridische norm. *Gezondheid wordt (beter) geborgd wanneer getoetst wordt aan de gezondheidkundige advieswaarden.*

Bevorderen gezond leefklimaat

Op pagina 29 wordt gesproken over het bevorderen van een gezond leefklimaat als een speerpunt in de visie. Met het nadrukkelijker betrekken van GGD Fryslân bij voorbereiding van plannen en het laten maken van een GES (gezondheideffectscreening), wordt op zichzelf het bevorderen van een gezond leefklimaat niet bereikt. Het bevorderen van gezondheid door middel van omgevingsbeleid vraagt richtinggevend ambities met betrekking tot gezondheid in de omgevingsvisie. GGD Fryslân adviseert om de ruimte in te richten zodat deze a) uitnodigt tot gezond gedrag en het maken van gezonde keuzes, zoals bewegen, sociale contacten, bereikbaarheid voorzieningen, voorzieningen, etc. b) voorziet in voorzieningen t.b.v. gezondheid zoals zorginstellingen, bewegen, gezonde voeding, etc. c) beschermt tegen ziekmakende omgevingsfactoren zoals luchtverontreiniging, geur, geluid. Hiermee worden ook oplossingsrichtingen verbreed van het stellen van normering naar sociale en maatschappelijke aspecten. Het maken van een GES kan uiteraard door GGD Fryslân worden gedaan, maar beter zou zijn als uitgangspunt een

¹Toegang via: <http://omgevingslab.frl/downloads/downloads-omgevingslab-gezondheid>

DE FRYSKE MARREN

Inspraak omgevingsvisie

zondag 18 november 2018

Geachte heer/mevrouw ,

Hier onder ziet u de samenvatting voor het door u ingevulde formulier '*Inspraak omgevingsvisie*'.

Uw reactie	Zie bijlage
Bijlage	REACTIE OMGEVINGSVISIE.docx
Naam	dorpsbelang Oudehaske [redacted]
Straat	[redacted]
Huisnummer	[redacted]
Postcode	[redacted]
Woonplaats	Oudehaske
E-mail	[redacted]
Telefoonnummer	[redacted]

Korte REACTIE OMGEVINGSVISIE

De Omgevingsvisie is een prettig leesbaar stuk, geïllustreerd met bijvoorbeeld inzichtelijke kaartjes. Er staat heel veel informatie in, die vaak uitmondt in concrete passages over “wat we gaan doen”.

Het “ja ,tenzij” en beleving van water zijn aansprekende termen, die uitnodigen tot een goede samenwerking in de toekomst.

Wel stuiten wij bij een eerste uitwerking onzerzijds op wel heel informatie . Is het hier en daar niet teveel van het goede ? Dit gevoel bekruipt ons juist, omdat we het woord Oudehaske maar één keer tegenkomen. In termen van lintdorp, maar Oudehaske is toch wel meer ? Oudehaske is verder zichtbaar op kaartjes, zonder overigens bij name te worden genoemd. Het woord Nanneviid komen we helemaal niet tegen, een gemiste kans

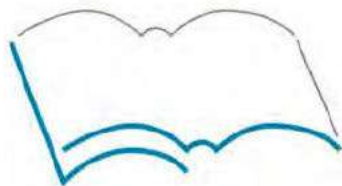
We zien ook een tegenstrijdigheid. Bij wonen is er een prettige uitwerking waar het bijvoorbeeld om de huisvesting van senioren gaat. Wat moeten we dan echter met de start van 4.1: niet bouwen buiten bestaan gebied ? Is dit ja, mits of nee,tenzij ?

Tenslotte zouden we nog wat meer duidelijkheid willen hebben over de Haskerveenpolder (wederopbouwgebied van nationaal belang)

Tot zover een korte reactie. Graag blijven wij in overleg over de verdere betekenis van de omgevingsvisie.

Namens dorpsbelang Oudehaske

██████████.

**JURIDISCH ADVIESBUREAU
LEENSTRA & WESTERDIJK
OOSTE KOUDUM (V.O.F.)**

Van: dhr. mr. J. S. Leenstra
Ooste 21
8723 EG Koudum
tel.nr.: 0514-521572
mob.nr.: 06-53522194
email: mr.j.s.leenstra@hetnet.nl

Aan: het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente De Fryske Marren
postbus 101
8500 AC Joure
Heremastate 1
8501 AA Joure

GEMEENTE	
De Fryske Marren	
Ontv. 13 NOV. 2018	alg R.O.
Nr.	

Onderwerp: Ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren (d.d. 4 oktober 2018)

Betreft: ZIENSWIJZE op Ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren (d.d. 4 oktober 2018)

van dhr. [REDACTED] te Rijs;
van dhr. [REDACTED] te Rijs.

Z.1 Instemming m.b.t de kernwaarden betrekking hebbend op onze omgeving

Z.2 Vragen m.b.t. de bestemming van perceel [REDACTED]

Z.3 Overwegingen m.b.t. de bestemming van perceel [REDACTED]

Koudum, 12 november 2018

Geacht college

Deze zienswijze doe ik u toekomen namens de heren [REDACTED], wonende aan de [REDACTED] Rijs en [REDACTED], wonende aan de [REDACTED] te Rijs (zie bijlage).

In de Staatscourant van 4 oktober 2018 maakt u bekend, dat onderhavige Ontwerp-omgevingsvisie van vrijdag 5 oktober 2018 tot en met donderdag 15 november voor een ieder ter inzage ligt. In deze termijn kan een zienswijze worden ingediend. Hiervan maken de kerens [REDACTED] wonende aan de [REDACTED] te Rijs en de heer [REDACTED] wonende aan de [REDACTED] te Rijs, gebruik.

Z.1 Instemming m.b.t de kernwaarden betrekking hebbend op onze omgeving

Bij '**3.1 KERNWAARDEN GEMEENTE**' geeft u op pagina 10 van de onderhavige Ontwerp-Omgevingsvisie aan, de WAARDEN-KAART van onze gemeente. Aan het Rijsterbos en daarmee ook de Enkhuizerlaan (*waar wij wonen*) te Rijs welke in het Rijsterbos ligt, geeft u de waarde 'Bos- en landgoederen'.

Bij '**3.2.1. GAASTERLAND HET MEEST VERRASSENDE GEBIED VAN FRYLÂN**' geeft u op pagina 12 van de onderhavige Ontwerp-Omgevingsvisie onder meer aan:

„...Gaasterland kenmerkt zich door de grote diversiteit aan landschappen binnen een klein gebied. Dit maakt dat alles makkelijk te bereiken is met de fiets, maar ook wandelingen bieden al veel afwisseling. Door het glooiende landschap vergeet je dat je in Fryslân bent. Er zijn glooiende hellingen met verspreid boerderijen, bossen en landgoederen met dorpse kernen.

Sensationeel is de overgang van stuwwal naar het IJsselmeer.

Natuurwaarden zijn verweven met de voorkomende (bos-) beplanting die in Gaasterland veel voorkomt. ”

(waarbij ik wil vermelden, dat Rijs onderdeel uitmaakt van Gaasterland)

Onder het kopje '**Te versterken waarden van Gaasterland**' geeft u o.a. aan:

„+

+

+ De kleine schaal en afwisseling van het gebied

+ De ecologische waarden

+ De rust op veel plekken in Gaasterland”

Met andere woorden

De gemeente wil o.a. in Rijs dus onder meer versterken:

- de kleinschaligheid;
- de ecologie“
(De 'Van Dale' geeft bij het begrip ecologie o.a. aan:
„de leer van betrekkingen tussen dieren en planten en de omgeving waarin zij leven”)
- de rust.

Met het bovenstaande streven, kunnen [REDACTED] van harte instemmen.

Z.2 Vragen m.b.t. de bestemming van perceel [REDACTED] te Rijs ([REDACTED])

Vraag 1: Is er m.b.t. de bestemming van het perceel [REDACTED] te Rijs ook een zienswijze ingediend (het [REDACTED])?

Vraag 2: Als er in dezen m.b.t. de bestemming van het perceel [REDACTED] te Rijs ([REDACTED]) ook een zienswijze ingediend, kan ik daar dan ook kennis van nemen?

Vraag 3: In geval er in dezen m.b.t. de bestemming van het perceel [REDACTED] te Rijs ([REDACTED]) ook een zienswijze is ingediend, dan vraag ik u hierbij of naar uw mening deze, m.b.t. het perceel [REDACTED] te Rijs [REDACTED] ingediende zienswijze, past bij de hiervoor in deze zienswijze naar voren gebrachte te versterken waarden in (o.a.) Rijs, zijnde kleinschaligheid, ecologie en rust?

Z.3 Overwegingen m.b.t. de bestemming van perceel [REDACTED] te Rijs

In het bestemmingsplan dat voor het perceel [REDACTED] te Rijs [REDACTED] geldt, staat onder meer aangegeven, dat dit perceel ([REDACTED]) onder meer bestemd is voor:

„a. het uitvoeren van kleinschalige [REDACTED].....”

Als strijdig gebruik van dit perceel wordt in ieder geval gerekend:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken voor meer dan 12 kleinschalige muziekvoorstellingen per jaar;
- het gebruik van de gronden en bouwwerken voor meer dan 3 markten per jaar.

De praktijk is, dat het perceel [REDACTED] te Rijs ([REDACTED]) naar de mening van de heren [REDACTED] ook gebruikt wordt voor grootschalige muziekvoorstellingen. Dit laatste kan ik beamen, meerdere keren heb ik dit zelf ook ervaren. De laatste keer dat ik dit ervoer, was op zondag 29 juli 2018. Op deze datum werd er in het [REDACTED] een zogenaamd 'POPFESTIVAL' gehouden.

Op de website van [REDACTED] staat: het betrof een **'flower power festival!'**

Uit eigen ervaring kan ik u hier meedelen, dat het hier meer een **power-festival** dan flower-festival betrof. Mijn partner en ik waren die dag bij de families [REDACTED] op bezoek. Hetgeen wij van dit festival in de tuinen van [REDACTED] en [REDACTED] meekregen, was toen de muziek om ongeveer 15.00 uur begon, een oorverdovend hoeveelheid geluid, geproduceerd in het openluchttheater. Onze hond (een stabij van 12 weken oud) kroop ineem. In verband met het welzijn van onze hond zijn wij daar toen maar direct vertrokken. Wij zijn gaan lopen in het Rijsterbos, de Enkhuizerlaan af richting het IJsselmeer.

Tot aan de IJsselmeerkust was het popfestival dat toen in het [REDACTED] [REDACTED] werd gehouden, te horen. Moet u zich eens indenken, het hele Rijsterbos kon "meegenieten" van dit festival. Dit zou niet moeten mogen.

Om nog terug te komen op het (zielige) gedrag van onze hond toen de muziek aanging in het [REDACTED] Wat denkt u hoe de dieren in het Rijsterbos hebben gereageerd op zo'n grote hoeveelheid geluid?

Ik denk net als onze hond heeft gedaan.

Mocht u aan deze veronderstelling twijfelen, dan raad ik u aan als er weer zo'n festival in het [REDACTED] is, met uw huisdier daar naar toe te gaan en te gaan luisteren naar het geluid van zo'n festival.

Trouwens weet u, dat, als er zo'n festival in het [REDACTED] is geweest, het minstens een week duurt eer je weer vogels in de tuinen van [REDACTED] hoort fluiten. De reactie van de vogels op zo'n festival is klaarblijkelijk een van een vlucht.

Nu hoor ik u denken. Dit is een kwestie van handhaven. Daarin geef ik u gelijk. Echter, daarop wil ik u toch ook de volgende vraag stellen.

Zou het niet veel verstandiger zijn om voor eens en altijd de problemen rond het [REDACTED] op te lossen door dit perceel een duidelijke bestemming te geven welke past in de tijd waarin wij leven? Zijnde een tijd waarin de cultuur rekening houdt met de natuur.

Het [REDACTED] haalt op haar website aan, dat het dit jaar gehouden festival de 6^e editie is. Dit na een afwezigheid van 40 jaren. In 1970 is het houden van festivals hier gestart. Hierover wil ik opmerken, dat er in de loop der jaren wel wat is veranderd in onder andere het inzicht wat wij hebben over het welzijn van dieren.

Ook u haalt, neem ik aan, niet voor niets in het Ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren (d.d. 4 oktober 2018) naast de kleinschaligheid en de rust, de ecologische waarden aan. Het lijkt mij dan ook voor de hand te liggen, dat u aan het versterken van deze waarden, gestalte geeft, door de aantasting van deze waarden (*welke voornoemde festivals met zich meebrengen*), tegen te gaan.

Naar de mening van [REDACTED] zou de gemeente moeten overwegen met de uitbater van het [REDACTED], de heer [REDACTED] aan de tafel te gaan zitten om een regeling treffen, waarbij de heer [REDACTED] wordt uitgekocht om in het [REDACTED] bij het houden van kleinschalige muziekvoorstellingen nog langer geluidversterkende apparatuur te gebruiken.

Vraag 4: Bent u het met mij eens, dat een festival hetwelk in het gehele Rijsterbos te horen is, in strijd is met de door u te versterken waarden:

- kleinschaligheid;
- ecologie;
- rust?

Vraag 5: Bent u bereid om maatregelen te nemen tegen de aantasting van de waarden kleinschaligheid, ecologie en rust welke de in [REDACTED] mogelijk nog te houden festivals ongetwijfeld met zich mee zullen brengen?

Hopend, u met het bovenstaande van dienst te zijn geweest en spoedig antwoord te krijgen op de hiervoor door mij gestelde 5 vragen, teken ik met hoogachting,

[REDACTED]
J. S. Leenstra

P.S. [REDACTED] grenst aan een EHS-gebied.

Bijlage: machtiging.

Van: -

het college van burgemeester en wethouders
van De Fryske Marren
postbus 101
8500 AC Joure
Herema State 1
Joure

Onderwerp: Ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren

**Betreft: door ons gegeven schriftelijke machtiging van dhr. mr. J.S. Leenstra
inzake van het geven van een zienswijze op Ontwerp-Omgevingsvisie
De Fryske Marren waarvan de ter inzage legging op 4 oktober 2018
in de Staatscourant is gepubliceerd.**

Rijs, 10 november 2018

Geacht college

Hierbij delen wij, dhr. [REDACTED], wonende aan de [REDACTED] te Rijs, en
dhr. [REDACTED] wonende aan de [REDACTED] te Rijs, u mee, dat wij
dhr. mr. J. S. Leenstra, wonende aan de Ooste 21 te Koudum, vandaag
gemachtigd hebben om ons te vertegenwoordigen in al hetgeen te maken
heeft met ruimtelijke plannen aangaande de percelen waarop wij wonen c.q.
met ruimtelijke plannen welke invloed kunnen hebben op de percelen waarop
wij wonen (*Met dit laatste doelen wij met name op de ruimtelijke plannen welke betrekking
hebben op het perceel grenzend aan ons perceel, zijnde het openluchttheater 'De Teatertún',
hetwelk gevestigd is op het perceel Enkhuisterlaan 8 te Rijs*).

Hoogachtend,

[REDACTED]

Recreatiecentrum Sondel bv.

Beuckenswijkstraat 26 8565 GN Sondel (Fr.) Tel. 0514 602300
www.recreatiecentrumsondel.nl btwnr. 0013.73.882B01 kvk. 01021095

Aan: **De gemeenteraad van de gemeente De Fryske Marren**
Postbus 101
8500 AC Joure

Betreft: **Zienswijze op het Ontwerp-Omgevingsvisie De Fryske Marren**

Sondel 10 november 2018

Geacht gemeenteraadslid,

Hierbij onze zienswijze op het Ontwerp-Omgevingsvisie van de gemeente;

Blz 9 punt 3.1 Kernwaarden gemeente

Het is uitermate teleurstellend dat ook hier weer de waarde van Gaasterland volledig ondergeschikt gemaakt wordt aan de watersport. Blijkbaar is het in deze gemeente niet nodig en/of mogelijk om in de bossen actief te zijn. U noemt wel dat er bos is in de gemeente, maar dat komt vervolgens niet terug in uw kernactiviteiten. Hoeveel jaar gaat het nog duren voordat u de uitzonderlijke waarde van Gaasterland erkend?

Blz 11

Ook op deze bladzijde wordt weer het water als de belangrijkste pijler van de gemeente naar voren geschoven, terwijl dat, door de vergrijzing, al jaren een afnemende markt is in gebruik van het water. In tegenstelling tot het gebruik van bosrijke omgevingen, die juist door de vergrijzing meer gebruikt zijn en gaan worden.

Blz 12 punt 3.2.1

Het "versterken" van de waarde van Gaasterland kunt u hier wel opnoemen, maar het "openhouden en versterken" van de zichtlijnen staat in schril contrast met de werkelijkheid, waarin de gemeente uitblinkt in het verstrekken van vergunningen voor zicht en ruimte beperkende objecten zoals de gigantische stallen ten behoeve van de intensieve veehouderij, zonder enige restrictie als het gaat om het open landschap en de hier genoemde zichtlijnen etc.

Blz 14

Als u "versterkende" waarden van Sloten wenst te behouden en/of uit te breiden, dan mis ik hier het verwijderen van obstakels in deze waarden. Met name de melkfabriek, die de door u genoemde waarden nu niet bepaald uitdraagt en/of versterkt.

Blz 16

Zie hierboven onder punt 3.2.1

GEMEENTE	
De Fryske Marren	
Ontv.	12 NOV. 2018
Nr.	1

Blz 20

De door u aangegeven te versterken kernwaarden staan in schril contrast met de huidige werkelijkheid, waarin de zandwinning voor de door u zo geprezen kust al deze waarden volledig om zeep helpt. Hierbij verwijzen wij naar de al door verschillende instanties ingediende zienswijze hierover en de informatieavond van Bosk en Greide van afgelopen 8 november 2018

Blz 23

“geen bebouwing buiten stedelijk gebied”; dat is een prachtig streven, maar gaat volledig voorbij aan de vraag van de markt en de behoefte van de bewoners op datzelfde platteland. De leegloop van plattelandsgemeenten wordt voor een zeer groot deel veroorzaakt door het gebrek aan woonbebouwing op het platteland. Nadenken en een goede toekomstvisie zou juist hier rekening mee moeten houden. Economen hebben juist al eerder aangegeven dat de enige manier op leegloop te voorkomen *“verstedelijking”* is van het platteland. Om te voorkomen dat dit in extreme mate, in de toekomst, zal gaan gebeuren, is het van cruciaal belang om daar nu de visie en beleid op af te stemmen. Dat het zal gaan gebeuren staat wel vast, de huidige situatie is op een gegeven moment niet meer vol te houden, er zal uiteindelijk gebouwd moeten worden. Dus is het noodzakelijk om daar zo vroeg mogelijk sturing en gevolg aan te geven. Waarom wel grote puisten als ligboxstallen en kippenschuren en geen volledig in het landschap opgenomen wooneenheden? *“Alleen als het niet anders kan”*, is natuurlijk een dooddoeners van jewelste. Visie en daadkracht is gevraagd, geen dooddoenertjes.

Blz 24

Waterwinning; hiervoor verwijzen wij u naar de bezorgdheid van het waterschap Noord Holland i.v.m. de aanleg van het zandwinningseiland en de zandwinning in het IJsselmeer. Die wij volledig onderschrijven. Verder verwijzen wij weer naar de al door verschillende instanties ingediende zienswijze hierover en de informatieavond van Bosk en Greide van afgelopen 8 november 2018

Blz 27

Zie hierboven bij blz 23

Blz 28

Het bevorderen van voorzieningen, zoals dorpshuizen in de dorpskernen is een loffelijk streven, hoewel er door het ontstaan van oneerlijke concurrentie t.o.v. de provisionele markt veel over te zeggen valt, wordt er hier volledig voorbij gegaan aan het feit dat er door de leegloop en het bouwquotum wat er op deze dorpskernen staat, de haalbaarheid en/of het voortbestaan van deze voorzieningen zwaar onder druk staan en komen te staan. Zie ook onze zienswijze over blz 23. Het een is een gevolg van het ander.

Blz 29

Zie hierboven bij blz 28 en 23

Blz 32 Recreatie en Toerisme.

Hier hebben wij in het verleden al diverse zienswijzen en pleitnota's tijdens de diverse sessies in visies en procedures bij de gemeente en raad ingediend en gehouden en verzoeken u dan ook dringend om die al hier in deze visies integraal ingelast te beschouwen. De laatste inspraak nemen wij volledigheidshalve hier op:

"Geachte commissieleden,

Graag uw aandacht voor een paar korte opmerkingen over deze visie en speciaal over de recreatievisie.

Als eerste is het uitermate vreemd dat er op blz 31 staat, dat de recreatievisie in wording is.

We weten allemaal dat die visie vlak voor de verkiezingen uitgesteld en gedeeltelijk afgeschoten is door de toenmalige commissie en doorgeschoven is naar de nieuwe raad? Hoe is het dan mogelijk dat een "visie in wording" in deze visie staat en sterker nog met precies dezelfde bewoordingen en punten als in de doorgeschoven visie?

Het is ook zeer teleurstellend dat ook hier weer onvoorwaardelijk gekozen wordt voor de watersport en de grootste en belangrijkste doelgroep voor de komende 10 tot 20 jaar wéér wordt overgeslagen, namelijk de doelgroep landtoeristen en met name de ouderen die al met pensioen zijn en/of de komende jaren met pensioen gaan. Kort gezegd de e-bikende groep.

Voor de komende jaren in geheel Nederland de grootste toeristische doelgroep.

Ook weer in deze visie worden alle kaarten op de watersport gezet. Laatst hoorde ik een collega recreatieondernemer uit Flevoland op de televisie klagen dat de gemiddelde leeftijd van de watersporter bij hun in de jachthaven boven de 70 was en er niemand onder de 40 jaar was. Dat zal hier niet anders zijn. De watersport is niet meer de groeisector van weleer, de e-bikers wel!

Het is toch beschamend dat wij folders van de huidige marketing, die door deze gemeente van harte wordt ondersteund, niet eens durven verspreiden, omdat het dan zeker is dat onze doelgroep meteen afhaakt. Welke e-biker wordt er geprikkeld om te komen fietsen in het "waterland van Friesland"?

Als deze gemeente een jaarrond exploitatie voorstaat, dan moet je niet bij de watersport zijn, maar bij de landtoerist en die laat het hier massaal afweten. Het is toch van de zotte, dat als ik, midden in het hoogseizoen, door de bossen van Gaasterland ga, bijna niemand tegen kom en er in Rijs tussen de middag niemand op de terrassen zit en er op de Luts, de Morra en de Fluessen er een verdwaalde kano of boot vaart en dat ik dan, van diverse kanten moet vernemen dat in Limburg, Overijssel en de Veluwe, er zelfs met een schoenlepel niemand meer op de terrassen bij kan.

Het moet toch een keer duidelijk zijn en worden dat de tunnelvisie, die deze gemeente hanteert, een doodlopende is. Investeren en innoveren kan alleen vanuit een gezonde basis, anders blijft het pappen en nathouden en dat is precies wat hier gebeurt. Om een watersportterm te hanteren: het roer moet om, maar dat lukt nooit met deze zogenaamde recreatievisie. Haal deze eruit en maak een echte visie gebaseerd op reële en werkelijke cijfers.

In bijlage 4 kunt u zien dat het aantal overnachtingen voor heel Friesland nog lang niet op het niveau van 2006 zit en maar roepen dat het goed gaat, wie wordt hier nu voor de gek gehouden?

Tenslotte geef ik u mee, dat u zeer voorzichtig dient te zijn met algemene cijfers voor geheel Friesland en de cijfers van het CBS. Op regioniveau en dan met name het vasteland van Friesland kloppen de gemiddelden niet, omdat hier niet dezelfde verdeling tussen groot, middel, klein en zeer kleine recreatiebedrijven is, als in de rest van Nederland. Het aantal kleine en zeer kleine bedrijven zijn hier verreweg in de meerderheid. Er zijn maar een paar grote en daardoor krijg je een zéér vertekend beeld door de cijfers van het CBS of de cijfers van geheel Friesland. Meten is weten, gemeente doe dat dan ook eens een keer en gebruik je gezonde verstand.

Geachte commissieleden, deze visie op de recreatie, gaat volkomen voorbij aan de werkelijke situatie en waar de groei in het toerisme nog te halen valt. Stelt u zich zelf nu eens de vraag, hoeveel toeristen hebben er een e-bike en doen aan fietsen in de natuur en hoeveel hebben er een snelle motorboot om op het Tjeukemeer heen en weer te rossen? Waar leg je de prioriteit in je visie? Het is duidelijk waar deze gemeente voor staat, maar het is aan u, om daar paal en perk aan te stellen."

Blz 33

Ook hier verwijzen wij naar onze zienswijze over blz 23 en 28

Blz 34

Voor het recreatieve gedeelte verwijzen wij naar onze zienswijzen daarover en naar hierboven over blz 32

Blz 35

Dat u alternatieve vormen van landbouw wilt ondersteunen en uitbouwen onderschrijven wij volledig, maar dat u de huidige landbouw en veeteelt een hand boven hun hoofd blijft houden en onvoorwaardelijk blijft faciliteren en geen visie heeft en heeft opgenomen om die zo snel mogelijk af te bouwen is een ontzettende miskleun en geeft o.i. weer aan dat er fundamenteel iets mist in deze visie, namelijk het besef dat het niet gaat om het heden, maar om de toekomst van de komende inwoners en hun nageslacht. Niet verder kijken dan het heden en de nabije toekomst is kortzichtig.

Blz 37 en 38

Al jaren terug hebben wij aangegeven dat de ingeslagen weg door de gemeente niet de juiste is en er toen al gekozen had moeten worden voor een volledig biologische landbouw en veeteelt, zodat dat ook toeristisch "vermarkt" kon en kan worden. Daar is nooit enige sprake van geweest en ook het huidige beleid laat daar geen enkel misverstand over bestaan. Deze huidige gemeente zal daar niet toe overgaan. Het opnemen in de visie van een "ander" gematigder standpunt is beslist niet voldoende. "ja, mits" is te vrijblijvend. Hier is keiharde daadkracht de enige oplossing.

Recreatiecentrum Sondel bv.

Beuckenswijkstraat 26 8565 GN Sondel (Fr.) Tel. 0514 602300
www.recreatiecentrumsondel.nl btwnr. 0013.73.882B01 kvk. 01021095

Uitvoering:

Over de "uitvoering" kunnen we kort zijn, daar is een goed Amsterdams spreekwoord voor:
"Eerst zien, zei blinde Maupie"

Conclusie:

De conclusie over het geheel kan kort zijn:

Deze visie is niet meer dan een vaststelling van de huidige situatie en het opsommen van zaken en feiten die al decennia bekend zijn, met "oplossingen" die zo voor de hand liggen en ook nog eens voor 95% uitgevoerd moeten worden door de inwoners en/of de markt, dat niemand er iets mee op schiet. Het gevolg zal zijn dat straks dit één op één opgenomen wordt in het nieuwe bestemmingplan of hoe dat straks dan ook genoemd wordt en er weer niets zal veranderen.

Een visie en bestemmingsplan moet geen blauwdruk zijn van wat er al is en wat we ten koste van alles willen behouden om onze eigen jeugdherinneringen te willen waarborgen, maar een plan waar de vraag gesteld wordt en de omstandigheden en voorwaarde gemaakt worden over hoe en waar de komende generaties willen werken, wonen en leven.

Het advies kan dan ook niet anders zijn dan; afkeuren en werken aan een echte toekomstvisie, die wel recht doet aan een maatschappij van de toekomst.

Tot zover onze zienswijze.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Namens Recreatiecentrum Sondel bv en op persoonlijke titel als inwoners van deze gemeente,

[Redacted signature]

8565 GN Sondel

[Redacted address]

Gemeente De Fryske Marren
T.a.v. het College van Burgemeester & Wethouders
Postbus 101
8500 AC JOURE

Doorkiesnummer: 088 - 88 86 666 Datum: 15 november 2018 Referentie: 02818/frl/rv-nv
Faxnummer: 088 - 88 86 660

Betreft: Zienswijze ontwerp Omgevingsvisie De Fryske Marren

Geacht College,

Met het oog op de belangen van onze leden in de gemeente De Fryske Marren, wil Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) Noord van de gelegenheid gebruik maken enkele opmerkingen te plaatsen bij de ontwerp Omgevingsvisie van uw gemeente. Deze reactie is in nauwe samenspraak met de LTO Noord afdelingen Skarsterlân, Lemsterland en Gaasterlân/Sleat tot stand gekomen.

Voordat wij ingaan op onze inhoudelijke punten, willen wij onze waardering uitspreken over het interactieve proces dat in de aanloop naar de samenstelling van dit document is uitgerold. Ondanks dat ook de landbouw daar haar inbreng heeft kunnen leveren, hebben wij nog een aantal opmerkingen.

LTO Noord stelt vast dat de agrarische sector ook in de Fryske Marren een van de (zo niet dé) dragers is van de sociaaleconomische dynamiek in het landelijk gebied. Terecht noemt u op pagina 31 de agrarische sector een stuwende sector. Om deze rol, ook in verband met de leefbaarheid, te kunnen blijven vervullen, moeten de Omgevingsvisie en de (omgevings-) plannen die daaruit voortvloeien agrarische ondernemers de ruimte geven om zich te kunnen blijven ontwikkelen en de continuïteit van hun bedrijven te kunnen blijven borgen. Agrarische ondernemers bewegen zich in een spanningsveld waar van hen door de markt, de maatschappij, de consument, de burger en de politiek van alles wordt gevraagd en opgelegd. Om met dit soort zaken te dealen, moet een ondernemer kunnen bewegen en ontwikkelen. Het is in onze ogen van belang dat in deze Omgevingsvisie dit punt wordt geadresseerd en in het toetsen van ontwikkelingen vrijheidsgraden worden ingebouwd die ondernemers de ruimte geven.

In beginsel is het hanteren van het 'ja-mits' principe een goede aanzet om het bovenstaande te faciliteren. Wat echter wel zorg met zich meebrengt, is dat er in de Omgevingsvisie (kern)waarden worden benoemd die handvatten kunnen vormen om zaken te blokkeren.

Zo wordt op pagina 23 gesproken over weidevogelkerngebieden en weidevogelparels. De inzet bij deze gebieden is niet om daar via de ruimtelijk beleid route verboden of geboden te laten gelden, maar om focus aan te brengen in de inzet van maatschappelijke middelen ter ondersteuning van de weidevogelinitiatieven van (groepen) boeren. Dit vraagt om een nuance in de tekst.

Voorts wordt op pagina 24 gerefereerd aan het feit dat er sprake is van een Nationaal Landschap Zuidwest-Fryslân. In de Omgevingsvisie wordt vanuit dit stempel, naar het zich laat aanzien, het "haasje over principe" toegepast. Met als gevolg dat waarden die worden genoemd in een document zonder dwingende status, in deze visie worden overgenomen als waarde of uitgangspunt. Hier maken wij bezwaar tegen, ook omdat dit bij de instelling van het Nationaal Landschap nooit de bedoeling was.

Op pagina 29 worden aspecten als rust, donkerte en gezondheid als toetsingsthema's geïntroduceerd. Bij gebrek aan objectieve criteria, is het voor agrarische ondernemers lastig om een inschatting te maken van wat het betrekken van dit soort thema's bij afwegingen gaat betekenen. Wij willen u als gemeente vragen zorgvuldigheid te betrachten en geen eigen beleid of eigen normen te gaan ontwikkelen die het gevoel van willekeur bij agrarische ondernemers zouden versterken.

Het is naar onze mening van belang in de afwegingen die rond een initiatief plaats zullen vinden, zo mogelijk op basis van objectieve criteria te werken. Daarenboven moet in gebieden waar de agrarische sector het primaat heeft, aan de belangen van de ondernemer zodanig gewicht worden gegeven dat het principe van 'ja-mits' niet wordt overruled door de aanwezigheid van een kernwaarde.

Als voorbeeld; indien in het ("open") veenweidegebied, ter behoud van het veen, grasland wordt omgezet in de teelt van wilgen, zou dit haaks staan op de kernwaarden zoals die voor het veenweidegebied zijn beschreven. In relatie tot energie en klimaat wordt op de pagina's 37 en verder een aantal lijnen uitgezet over hoe hier aandacht voor moeten zijn. Vanuit de agrarische sector wordt veel inzet verricht in de richting van dit thema. Het zou prettig zijn als de gemeente in haar omgevingsbeleid aandacht heeft voor innovaties die tenminste bijdragen aan de zelfvoorzienendheid van agrarische bedrijven. Een sprekend voorbeeld hierbij zijn kleine windmolens (ashoogte 15 meter) die voor de situatie bij een agrarisch bedrijf, zowel voor de ondernemer als maatschappelijk interessant kunnen zijn. De Omgevingsvisie zou hiervoor ruimte moeten geven.

Alles overziend is de agrarische sector van mening dat er met inachtneming van voorgaande opmerkingen met dit document een goede basis ligt voor een vervolg en is zij bereid om met u en de andere maatschappelijke organisaties in de gemeente mee te denken in de uitwerking van werkbaar beleid.

Hoogachtend,
mede namens de besturen van de afdelingen Lemsterland en Gaasterlân/Sleat
p/o

Voorzitter LTO Noord afdeling Skarsterlân